19 MART 1980 ÇARŞAMBA 10 LİRA

Halkın Gazetesi

Demokrat

8. SAYFADA

CHP'li Araslı ve 9 arkadaşı faşist baskılarla ilgili Meclis araştırması istedi

'Kars'ta akıl almaz işkenceler uygulanıyor'

- "Kars ve ilçelerinde neden gösterilmeden hemen her gece çok sayıda ev, en barbar yöntemlerle aranmakta ve yurttaşların belirttiklerine göre baskınlar polisler, üniformasız kişiler, hatta kimlik göstermeyen kişilerce gerçekleştirilmektedir"
- "Eksi 25–30 derece soğukta evlerinden gece yarısı yatak kıyafetleriyle götürülen yurttaşlar, Emniyetin soğuk işkence odalarında günlerce baskıların en acımasız olanına tâbi tutulmaktadırlar"
- "Bu ülkenin yurttaşlarına karşı ülkenin bir kesiminde uygulanmakta olan insanlık dışı faşist baskılara karşı Yüce Meclisin seyirci kalmayacağı inancındayım"
- "Kars'ın köylerinde ise "ihbar var" iddiasıyla düzenlenen baskınlar, yurttaşlar için dayanılmaz boyutlar kazanmıştır. Baskında götürülen yurttaşlar, bedel karşılığı salıverilmektedirler."

ANKARA (DEMOKRAT)

Kars CHP Milletvekili Doğan Araslı ve dokuz arkadaşı Kars'ta devlet terörünün artarak devam ettiğini ve faşist baskıların yoğunlaştığını belirterek, Meclis araştırması açılmasını istediler.

Araslı ve dokuz arkadaşı Millet Meclisi Başkanlığı'na sundukları Meclis araştırması önergesinde, Kars'ın bir kısım polis ve jandarma tarafından olaylar şehri yapılmaya çalışıldığını belirttiler.

Meclis araştırması önergesinde, akıl almaz işkenceler uygulandığı, yeni evli bir genç ile eşi ve annesine elektrik verildiğini, bu gencin vücudunda sigara söndürüldüğünü, beyin kanaması sonucu hayatını kaybettiğini de bildiren Araslı ve dokuz arkadaşı İçişleri Bakanı'nın olaya seyirci kalmasının düşündürücü olduğunu vurguladılar.

Meclis araştırması önergesinde özetle şu görüşlere yer verildi:

"Kars ve ilçelerinde neden gösterilmeden hemen her gece çok sayıda ev, en barbar yöntemlerle aranmakta ve yurttaşların belirttiklerine göre baskın aramalarında polis, üniformasız hatta kimlik göstermeyen kişilerce kullanılmaktadır. Eksi 25-30 derece soğukta evlerinden geceyarısı yatak kıyafetiyle götürülen yurttaşlar, emniyetin soğuk işkence odalarında günlerce baskıların en acımasız olanına tabi tutulmaktadırlar.

(Devamı 7. Sayfada)

Faşizm her yerde aynı taktiği kullanır: Öldürür, sonra da başsağlığı diler

- Olay günü MHP İstanbul İl Merkezine ölenlerin siyasi eğilimini soran gazete ve ajanslara "Olenler, MHP'ye kayıtlı değil ama MHP'lidirler" denildi.
- 12 Mart'a iki gün kala genellikle MHP ve ÜGD'lilerin etkinliğinde bulunan Mecidiyeköy'deki pasajın basılarak 6 kişinin katledilmesi bir "şaşırtmaca" olarak değerlendirildi.

Nesimi Nüsket

Dursun Selvi

Hikmet İşnaz

Pasaj katliamını faşistlerin yaptığı kesinlik kazanıyor

- Pasaj baskını sırasında katledilenlerden Nesimi Nüsket, Hikmet İşnaz ve Dursun Selvi'nin ilerici ve devrimci oldukları belirlendi.
- Bazı gazeteler katliamı solcuların düzenlediğini, ölenlerin "ülkücü" olduğunu öne sürmüşlerdi.

HABER MERKEZİ

İstanbul Mecidiyeköy'de 10 Mart 1980 günü 6 kişinin öldürüldüğü Yeni Çarşı Pasajı baskınının faşist bir provokasyon olduğu belirlendi.

Pasaj baskını sırasında katledilenlerden Nesimi Nüsket, Hikmet İşnaz ve Dursun Selvi'nin ilerici ve devrimci olduklarının saptanması, katliamın, faşist bir provokasyon olduğu yolundaki düşüncelere kesinlik kazandırdı.

Katliamın 12 Mart'a iki gün kala ve genellikle MHP ile ÜGD'lilerin etkinliğinde bulunan Mecidiyeköy'de gerçekleştirilmesi, olayın, faşist bir provokasyon olduğunu gösteren bir kanıt olarak değerlendirildi.

Baskınlardan hemen sonra bazı gazete ve ajanslara telefon eden bir şahsın, "Bu eylemi 12 Mart'ı protesto için THKP-C olarak düzenledik" sözlerinin de katliamın faşist bir provokasyon olduğunu gizlemek için yapıldığı anlaşıldı.

Pasaj katliamının bir provokasyon olduğunu gösteren diğer bir kanıt ise, gerici-faşist güçlerin gerçekleri ters-yüz ederek saldırganları "komünist" ölenleri de "ülkücü" ya da "milliyetçi" olarak tanımlamalarıdır.

PASAJ BASKINI NASIL OLMUŞTU?

Pasaj baskını, gazetemizin 11 Mart 1980 günkü sayısında, "Mecidiyeköy'de pasaj baskını: 4 ölü, 3 yaralı" başlığı altında şu şekilde yer aldı:

"İstanbul'da Mecidiyeköy Mecidiye Caddesi Şair Sabri Sokakta bulunan Yeni Çarşı Pasajı kimlikleri belirlenemeyen kişilerce bası-

(Devamı 7. Sayfada)

PASAJ KATLİAMINDA ÖLENLER TOPRAĞA VERİLDİ

Damladere Köyü. Pasaj katliamı sırasında öldürülen Dursun Selvi'nin doğduğu köy. Dursun Selvi toprağa verilirken köyde büyük bir tören yapıldı.

Damladere Köyü. Dursun Selvi'nin içinde yattığı tabut. Tabutun başında Selvi'nin anası ve babası. İçlerinin kan ağladığını söyleyen ana ve baba Selvi'ler, "Faşistlerin insanlık düşmanı olduklarını bize Dursun öğretti" dediler.

- Cenaze töreninde, çevre il ve ilçelerden gelenlerin çokluğu dikkat çekerken yapılan konuşmalarda faşizm kınandı

HABER MERKEZİ

Mecidiyeköy Pasaj baskınında katledilen üç ilerici ve devrimcinin cenazeleri, doğdukları köylerde ayrı ayrı yapılan törenlerle toprağa verildi.

Polisin gizlice köylerine gönderdiği cenazeler için biri Gümüşhacıköy'ün Damladara Köyü'nde, diğeri de yine aynı ilçeye bağlı Yemişen köyünde

(Devamı 7. Sayfada)

HABERİN İÇİNDEN

Rayştag'dan Mecidiyeköy'e...

Basında "12 Mart'ı protesto eden THKP-C adlı örgütün düzenlediği" biçiminde yansıtılan Mecidiyeköy pasaj baskınını faşist güçlerin yaptığı giderek açıklık kazanıyor.

Şimdi cevaplandırılması gereken sorular, faşist güçlerin bu kanlı saldırıyı düzenlerken ne gibi siyasal sonuçlar elde etmeyi amaçladıkları ve bu eylemin neyin ifadesi olduğudur. Faşist güçler genel olarak kendi denetimleri altında olan bir bölgede böyle bir baskın düzenleyerek ilk elde, katliamı yapanların solcular olduğu izlenimini yaratmayı amaçlamışlardır. "Solcuların, ne kadar cani ve halktan kişileri rasgele öldürerek, özünde halka karşı siyasal bir çizgi izleyen insanlar olduğu" sanısının kamuoyunda yerleşmesi amaçlanmıştır. İkincisi, böyle bir katliamı tam 12 Mart'ın arifesinde düzenleyerek hem bu baskını solcuların gerçekleştirdiği sanısının ne-

(Devamı 7. Sayfada)

PAHALILIK, BASKI, KIYIM, YOKLUK

Çankırı'nın Kurşunlu ilçesinde halk öğretmen kıyımını, protesto etmek için, PTT önünde uzun kuyruklar oluşturarak, Çankırı Valiliğine binlerce telgraf çekti.

Bakkallar yağ, halk da öğretmenlerini istiyor

- Gaziantep'te düzenlenen gösteride 30 kişi gözaltına alındı

HABER MERKEZİ

Pahalılık, baskı, kıyım ve yokluklar son günlerde doruk noktasına ulaştı. Yurdun çeşitli yerlerinde düzenlenen gösterilerde halk pahalılık ve yoklukları, kıyım ve baskıları protesto ediyor. Bu arada "Mal bulamayan bana gelsin" diyen Başbakan Demirel'e yurdun çeşitli yerlerinden yağ, gaz, mazot, çay, şeker isteyen telgraflar, mektuplar geliyor.

(Devamı 7. Sayfada)

Rize'de halk kıyımları protesto etmek için PTT önünde uzun kuyruklar oluşturdu. Öğretmen ve memur kıyımının protesto edildiği telgraf metinleri, yetkili makamlara gönderildi.

Ağırnaslı: Özel Güvenlik Örgütü yasa tasarısı faşizmi yasallaştırma adımıdır

ANKARA (DEMOKRAT)

İçişleri Bakanlığı tarafından hazırlanan Özel Güvenlik Örgütü yasa tasarısı konusunda kendisine görüşlerini soran muhabirimize Niyazi Ağırnaslı, 'Bu yasa tasarısı faşizmi yasallaştırma adımıdır" dedi. Bu yasa ta-

(Devamı 7. Sayfada)

Diyarbakır'daki olaylarda 2 ölü, 5 yaralı var

İzmit'te devrimci bir öğretmen kaçırıldı

- Bir teknik elemanın dövülmesi kınandı.
- Kırşehir'de iki öğretmen gözaltına alındı.
- Van Kapalı Cezaevinden kaçanlardan ikisi daha yakalandı.
- İstanbul'da Kabataş Lisesi öğrencileri direnişte.
- Urfa Siverek'te iki kişi öldü, iki kişi yaralandı.
- Gaziantep'te gözaltına alınan 4 kişiden haber alınamıyor.

HABERİ 5. SAYFADA

Salvador'da askerler halka ateş açtı, 60 kişi öldü

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Salvador'da genel grevin hükümet birlikleri ile halk arasında şiddetli ve sürekli çatışmalara dönüştüğü bildirildi.

El Salvador'da iş başında bulunan cunta, bundan bir süre önce toprak reformu yapacağını öne sürerek, bu toprakların dağıtımı sırasında her hangi bir olay çıkmasını önlemek amacıyla ülkede sıkıyönetim ilan etmiş, dağıtılacağını söylediği topraklara ise askeri birlikler yolu ile işgal hareketine girişmişti.

Başkent Salvador'un kuzeyindeki 3 bin hektarlık arazinin dağıtılmasını isteyen köylüler bu-

(Devamı 7. Sayfada)

Yeni Halkçı Gazetesi kapatıldı

ANKARA (DEMOKRAT)

Ankara'da yayınlanmakta olan Yeni Halkçı Gazetesi sıkıyönetim tarafından ikinci bir emre kadar kapatıldı.

Ankara'da yayınlanmakta olan Yeni Halkçı Gazetesi, daha önce hiç bir uyarı yapılmadan, 13 Mart 1980 günkü manşeti gerekçe gösterilerek, ikinci bir emre kadar kapatıldı.

Gazetenin 13 Mart günkü manşeti "12 Mart faşizmi halk tarafından lanetlendi" şeklinde idi.

Özel güvenlik örgütü MGK'de görüşüldü

- Cumhurbaşkanı Korutürk toplantıya son kez başkanlık yaptı.

ANKARA (DEMOKRAT)

Milli Güvenlik Kurulu Cumhurbaşkanı Korutürk'ün başkanlığında dün saat 9.30'da Çankaya Köşkü'nde toplandı. Cumhurbaşkanı Korutürk Milli Güvenlik Kurulu toplantısına son kez başkanlık yaptı.

Mart ayı olağan toplantısını yapan Milli Güvenlik Kurulu toplantısına Başbakan Süleyman Demirel, Genel Kurmay

(Devamı 7. Sayfada)

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

Tecavüz durumuna getirilmiş genç kızlar ve Sfenks

26 Şubat günü Ünye'de bir karakol. Karakolda bir oda. Odada 15-20 polis. Ortalarında 17 yaşında bir genç kız. Polisler kızı tekme, yumruk, copla dövüyorlar. Küfrediyorlar. Saçlarından kavrayıp duvara çarpıyorlar. Yere yatırıp soyuyorlar. Boğazını sıkıyorlar. "Seni öldüreceğiz. Jiletle doğrayacağız" diyorlar. Bu arada bir teypte korkunç sesler çıkaran bir bant çalınmaktadır. Odada iki genç kız daha vardır. Onlara da aynı işkence uygulanmaktadır. "İtiraf etmez, konuşmazsanız sırayla her üçünüze de tecavüz edeceğiz" diyerek içlerinden birini "tecavüz durumuna" getiriyorlar vb. vb. vb... Aynı yerde, birkaç gün sonra, bıyıkları teker teker yolunan bir esnaf.... Dövülen bir öğretmen.... falan filan. Hepsinin de adı sanı belli. Gördükleri işkence raporlu. Valisi, Emniyet Müdürü, Savcısı -eğer bostan korkuluğu değillerse- bu olup bitenleri biliyorlardır. Eğer biliyorlarsa, neden göz yumuyorlar? Eğer onlar göz yumuyorlarsa, İçişleri Bakanı, Emniyet Genel Müdürü, neden gözlerini ve kulaklarını açmıyorlar? Ya da neden bu konuda taş duvar suskunluğundalar?

Neden Süleyman Bey?

Söz bu noktaya geldi mi, maaşallah bülbül gibisiniz. Tüm ayrıntılarıyla bilgi sahibisiniz. Aşırı bir duyarlılıkla Devlet'in Radyo ve Televizyonlarında, basın toplantılarında, özellikle vurgulayarak, kamuoyuna açıklama yapmaya üşenmemektesiniz.

Peki, neden devr-i iktidarınızda yer alan bu canavarca işkence uygulamaları karşısında bir Sfenks'siniz?

Mardin ilinin, Midyat ilçesinin bilmem ne köyüne elektrik direklerini kim dikti, kim söktü? Elektrik tellerini kim getirdi, kim götürdü? Genel seçimlerde adı geçen köyde hangi partiye, kaç oy çıktı? Köye elektrik verilmemesinde CHP mi, AP mi partizanlık yaptı?

Bu tutumunuz, hangi türden bir sorumluluğun, Devlet adamlılığının, iyi niyetin içtenliğin sergilenmesidir? Söyler misiniz?

Son basın toplantılarınızdan birinde, TV ekranına yansıyan görüntünüz, 18 Mart Çanakkale zaferinden sözetmekte ve Çanakkale'de toprağa düşen 250 bin şehidimizin anısı önünde, bu ülkenin hainlere teslim edilmeyeceğini ilan etmekteydi.

Hangi hainlere, Süleyman Bey?

Yönetiminizin hainleri o kadar çeşitli ki. Hangileri?

Yüzbinlerce şehid, karakollarda polislerin genç kızları, ırza geçmek tehdidiyle, "tecavüz durumuna" getirdikleri yönetimi korumak için mi kanlarını dökmüşlerdi?

GÜNÜN YAZISI

"ÖZÜR"

Yazarımız Muzaffer Erdost sıkıyönetimce tutuklandığından yazısını iletemedi.

TRT'de bir 12 Mart programı

Cihan ATEŞ

Önceki gece TV'deki "Terör Ne İstiyor" programını seyreden herkes, hemen, 12 Mart sonrasında radyo ve televizyonda sunulmuş olan programları hatırladı. Aslında bugünkü TRT'den başka tür yayın da beklememek gerekir. Çünkü Demirel hükümeti TRT'nin başına o dönemdeki kadroları getirdi. Yalnız bu program 12 Mart'takilerden çok daha "cüretkar".

Programı seyredince kuşkusuz akla ilk gelen sorulardan biri "TRT'nin görevi faşist terörü meşrulaştırmak mı?" oldu. Faşist tertip, saldırı ve katliamlar, gerici-faşist yayın organlarında yıllardır işlenen, "sağ eylemci" diye adlandırılan faşistlerin, "komünizm tehlikesine karşı bir reaksiyon olarak ortaya çıktıkları ve komünizm tehlikesi ile komünistleri bertaraf etmek amacında oldukları" düşüncesi program boyunca sürekli yinelenerek, haklı ve meşru gösterilmeye çalışılmıştır. TRT'nin bu programı faşistlerin "devlet güvenlik kuvvetlerine yardımcı olma" taleplerine de güçlü bir destek sağlamış olmuyor mu? Bu programı hazırlayan ve sunan TRT yöneticilerine sormak gerek: Bedrettin Cömert'in, Doğan Öz'ün, Cavit Tütengil'in, Ümit Doğanay'ın, Cevat Yurdakul'un, Abdi İpekçi'nin, Malatya Belediye Başkanı Hamit Fendoğlu'nun, Mecidiyeköy Pasajı sakinlerinin, "davadan dönen ülkücülerin" katledilmesi; Maraş cankırımı, Maslak'ta, Mamak'ta otobüs yolcularının, Balgat'ta, Hasköy'de kahvede oturanların kurşuna dizilmeleri, bütün bunlar komünistleri bertaraf etmeye mi yönelik? TRT yöneticilerinin, faşistlerin halk düşmanı yüzlerini ve yerli yabancı tekellerin halka karşı saldırı milisleri oldukları gerçeğini gözlerden gizlemek doğrultusundaki bu çabaları, kendilerinin 12 Mart'tan bu yana faşistlere hizmet sunma konusunda "ilerleme" kaydettiklerini göstermiyor mu?

"Terör Ne İstiyor" programı ile TRT yöneticileri, varolan yasaları ve Anayasa'yı çiğneyerek adeta kendilerini yargı organı yerine koymuşlardır. Her ne kadar doğrudan ad kullanmasalar da, ses-görüntü düzenlemesindeki basit kurgu oyunlarıyla (örneğin, "bir takım legal kuruluşlar terörün kaynağıdır" derken, görüntüde bazı yasal gösterilerden TÖB-DER, TMMOB flamalarını vererek) birçok dernek, sendika, oda gibi demokratik kuruluşları suçlayarak hedef göstermişlerdir.

Bu son programla TRT yöneticileri, adeta tüm bir emekçi halka yayın savaşı ilan eder bir tavır içine girmişlerdir. Örneğin, TARİŞ'te, Ant-Birlik'te, Gültepe Mahallesinde olup bitenler, "Komünistlerin kışkırtmaları" olarak gösterilmeye çalışılmıştır. İktidarın TARİŞ'te, Ant-Birlik'te binlerce işçiyi sokağa atma ve onların yerine faşist katilleri yerleştirme girişimleri aklanmak istenmiştir.

Bunların yanısıra programda, "eşikteki komünist ihtilal" görüntüsü yaratılarak yoksullaşma ve panik sürecine giren orta sınıfların düzene karşı bir tavır içine girmelerinin önlenmesi ve faşizmin halka saldırı programının destekleyicileri haline getirilmesi amaçlanmıştır.

Ama ne yapılsa yapılsın boştur. TRT yönetiminin uygulamaya başladığı bu psikolojik savaş yöntemleri tersine de işleyebilir. Uluslararası kamuoyu TV'deki TARİŞ ve Gültepe olaylarından aktarılan duvar diplerine dizilmiş, yere yatırılmış yüzlerce insan görüntülerini seyredince, hiç şüpheniz olmasın, "Türkiye'de gerçekten demokrasi var" diyecektir(!)

HALKIN DİLİNDEN

"Okullardaki birlik ve düzen için öğretmenler görevlerine iade edilmelidir"

Sömestr tatili sonunda (3.3.1980) Seyitgazi İlçesine bağlı Kırka Bucağı Merkez İlkokulundan 7 öğretmen ve 1 Lise Müdürünü ayrıca çevre köylerden toplam 26 öğretmenin görev yerlerinin değiştirildiğini üzülerek öğrenmiş bulunuyoruz.

Bu dilekçede imzası bulunan bizler bucağımızdaki mesleki, kültürel ve ekonomik kuruluşları temsilen ve her birimiz temsil ettiğimiz üyelerimizin tam desteğini alarak bu başvuruya imza koymuş bulunuyoruz.

Sözü edilen öğretmenlerin öğretim yılı ortasında tayinlerinin yapılmasıyla okul ve öğrencilerimiz büyük bir darbe yemiştir. Eğitim öğretim çalışmalarının aksamasıyla öğrencilerimiz en ağır bir biçimde cezalandırılmışlardır.

Gerek İlkokulumuz gerekse Lisemizde bu güne kadar herhangi bir huzursuzluk, sürtüşme ve böylesi durumlardan ötürü yıllardır küçük bir soruşturma bile yapılmamıştır. Okulumuz İl çapında örnek bir çalışma içerisindedir.

Öğretmenlerin asil görevlerini en iyi bir şekilde yapmaları yanında çevre halkıyla iyi ilişki kurmaları ve bucağımızın sosyo ekonomik gelişmesi çalışmalarında öncülük görevlerini de en iyi şekilde yapmakta oldukları her türlü takdirin üzerinde iken, kendilerinin idarece taltif edilmeleri gerekirken böylesi bir işleme tabi tutulmaları üzüntümüzü artırmaktadır. Gerek çocuklarımız gerekse bizler durumu kaygıyla karşılıyoruz.

Bu atama işleminden önce mahallen küçük bir inceleme yapılsaydı bu gerçekler görülecek ve böylesi bir yanlışlığa düşülmemiş olunacaktı. Ayrıca belirtilen öğretmen atamalarını yasal dayanaktan yoksun görüyoruz.

Şöyleki:

1- Atama kararnamesine mesnet edilen 5442 sayılı Kanunun 8/c maddesi hükmünde ilgili Bakanlığa bildirilecek sebeplerden söz edilmektedir. Oysa bu atamalarda belirli bir sebep yoktur.

2 Gerek Anayasa ve gerekse 657 sayılı yasanın ilgili hükümlerinde Devlet memurlarının savunma hakkı yer aldığı halde sözü edilen öğretmenlerin atamalarında bu hükümlere uyulmamıştır.

3- Danıştay Genel Kurulunun benzeri işlemler hakkında verdiği bir çok bozma kararları mevcut olduğu ve bu kararları içtihat kararları halinde olduğu halde buna da uyulmadığı açıkça görülmektedir.

Sonuç ve İstek:

Bu baş vurunun giriş bölümünde arz olunan okullardaki dirlik ve düzenliğin yeniden sağlanabilmesi öğretmen ve öğrencilerin mağduriyetinin önlenmesi ve baş vurumuzun son bölümünde sözü edilen yasal hükümlerine uyarlık sağlanabilmesi hususları göz önüne alınarak Kırka ve yöresinden başka yerlere atanan öğretmenler hakkındaki işlemin iptal edilmesi arz olunur.

Saygılarımızla.......

Mehmet Çörez Kırka Bucağı Kültür Mahallesi Muhtarı	Mustafa Kaya Kırka Bucağı Işık Mah. Muhtarı
Tevfik Mut Kırka Bucağı Emek Mahalle Muhtarı	Sabri Yılmaz Kırka Ve Havalisi Maden İşçileri Sendikası Yönetim Kurulu Üyesi
İsmail Çakır Kırka Halkodası Başkanı	Eyüp Gündoğdu Kırka Eğitim Kurumları Yaptırma ve Yaşatma Derneği Yönetim Kurulu Üyesi
Bilal Yıldız Kırka Kalkınma Kooperatifi Başkan Vekili	Mehmet Şahin Maden İşçileri Tüketim Kooperatifi Başkan Vekili
Necati Erol Halktan Emekli Öğretmen	Muammer Özmutlu AP. Belediye Meclis Üyesi

Mehmet Öksiz
CHP Belediye Meclis Üyesi

Milli Eğitim Bakanı'na iki açık mektup

2 Mart 1980 günü TRT'den yaptığınız açıklamada tüm yurtta 3 Mart 1980 de açılacak olan orta ve yüksek eğitim kurumlarında güvenlik önlemlerinin alındığını ve eğitimi engelleyici hiç bir olaya yer verilmediğini belirtmiştiniz.

Bizler kapatılan 2 yıllık Eğitim Enstitülerinden Ankara Eğitim Enstitüsüne nakledilen öğrencileriz. "3 Mart'ta başlayan sınavlarımız Nisan ayının ortalarına kadar devam edecek. Bizler bu sınavlara girmek için çok zor koşullar altında ve kısıtlı olanaklarımızı kullanarak ve de sizin açıklamanıza güvenerek yurdun dört bir yanından Ankara'ya geldik. Ama gel gör ki, okulumuzda ve çevresinde hiç bir güvenlik önlemi alınmadığını gördük. Bu, sınavların başladığı ilk günde bazı arkadaşlarımızın faşistler tarafından saldırıya uğrayıp dövülmelerinden anlaşılmaktadır.

Halk çocuklarının can güvenliğini sağlayıcı hiç bir tedbirin alınmadığını gören faşistler daha da süratlendiler. ve saldırılarını artırdılar. Kız arkadaşlarımıza ağza alınmayacak küfürler savurdular. Yakaladıkları kendilerinden olmayanları dövdüler. Bu olaylar halkasına 7 Mart günü bir yenisi eklendi. Güvenliği sağlamakla görevli olan polislerin ne derece güvenlik yanlısı oldukları ortaya çıktı. O gün, sabah okula, sınavlara girmek için gelen arkadaşlarımız faşistlerce sınava sokulmamak istendi. Zor da olsa sınava girildi. Fakat sınav çıkışı arkadaşlarımız ana cadde üzerinde Beşevler yönünden gelen faşistlerin taşlı, sopalı saldırısına uğradılar.

Arkadaşlarımız saldırıya karşı koymak isterken yolları kesildi ve arkadaşlarımız yere yatırılarak coplandı. Polisler saldırganları yakalamayıp, arkadaşlara, "Okula gelmeyin, yoksa bu olaylar tekrarlanır" şeklinde tehditler savurdular. Sanki saldıran bizlermişiz gibi...

Bu olaylar hâlâ, yoğunlaşarak devam ediyor.

Bizler demokratik eğitimden yanayız. Bize saldıranlar saldırılarını bizi sindirmek, katletmek ve halkımızın yanında yer almamızı engellemek için düzenlediklerini belli ediyorlar. Bunlara karşın okulda ve çevresinde can güvenliğini sağlayıcı belirti yoktur.

Bizler Ankara Eğitim Enstitüsü öğrencileri olarak, bunları protesto ediyoruz. Okula halktan yana olan polislerin gönderilip, faşistlerle işbirliği yapanları geri almanızı istiyoruz. Aksi taktirde karşı koyacağımızı ve gelişen olayların sorumlusunun sizlerin olacağını bildirir, 2 Mart günü TRT'dan yaptığınız açıklamayı hatırlatırız.

ANKARA EGİTİM
ENSTİTÜSÜNDEN
DEVRİMCİ ÖĞRENCİLER

*****

Sayın Milli Eğitim Bakanı. Bizler Mektupla eğitim öğrenimi yapan Eğitim Enstitüsü Öğrencileriyiz. Sayın Bakan Siz AP Hükümetinin Milli Eğitim Bakanı olur olmaz birtakım Bakanlığınızla ilgili aksaklıkları gidereceğinizi vaat ettiğiniz halde aksaklıkların giderilmesi şöyle dursun, Bakanlığa atanmadan önceki devrelerde bizlere tanınmış olan birtakım haklarımızı da bir çırpıda silip süpürdünüz.

Şöyleki 26.11.1979 ve 27.11.1979 daki yapılması önceden programlanan ve Kamuoyuna TV'de Radyoda ve Basın'da duyrulan sınav için biz öğrenim yapanlar binbir türlü meşakkatla ve sıkıntılarla hazırlanıp imtihan yeri olan Ankara Gazi Eğitim Enstitüsün'de yukarıda beyan edilen tarihlerde hazır bulunduk. Sınavlar yapılmaya başlandıktan bir saat sonra, Okul Müdürlüğü'nce Bakanlığın kararıyla imtihanların durdurulduğu bildirildi. Bizlerde ne olduğunu anlamadan sınavları yarıda bırakmak zorunda kalarak imtihan salonundan çıkarıldık.

Sayın Bakan bizlerin bu haksız durumları nasıl bir çözüme bağlanacaktır? Bu kararla iptal edilen akademik, demokratik, hukuki haklarımızın ortadan kaldırılması kamuoyunda nasıl karşılanacak? Bu anti-demokratik tutum devam edecek mi? Yoksa bu hükümetin Milli Eğitim Bakanı olarak sizin insafınızda mı tecelli edecek?

MEKTUPLA ÖĞRETİM
ÖGRENCİLERİ
ANKARA

Fersoy iyi bakandır

Okullarımız kış koşullarının çetinliği nedeniyle uzunca bir dinlenceye girdi. Buna karşın öğretmen sürgünleri olanca hızıyla sürdü. Çünkü Türkiye'de mevsim kış değildi, mazot karaborsası yoktu. Hep göç taşıdı öğretmenler.

Bir Milli Eğitim Bakanı, bir gün okullarına gitmeyen, derslerine girmeyen öğretmenler için "Vatan haini, alçak" diyebiliyorsa, o öğretmenler hak etmişlerdir göçerliği.

Aslında Milli Eğitim Bakanımıza haksızlık ediyoruz. Haksız yere öğretmen düşmanı olarak niteliyoruz. Neden mi? Bakın size diğer meslektaşları ile bir kıyaslamasını yapalım.

Yıl 1973 Milli Eğitim Bakanımız Orhan Dengiz. Öğretmen okulunu bitiriyorsunuz. Üç ay atamanız yapılmıyor. Devlete zorunlu hizmetiniz olduğu için üç ay sonra Tekirdağ Milli Eğitim Müdürlüğüne büro memuru olarak atanıyorsunuz. Dengiz Mengiz oyunlarına oyuncu seçiliyorsunuz.

Yıl 1976. Kendisi Milli eğitim Bakanı değil de Süleyman Demirel'in kapı Menteşi sanan bir bakanın döneminde, Ankara Mamak Ticaret Lisesine atanıyorsunuz. Bir hafta Mamak'ta okul arıyorsunuz. Bulamıyorsunuz. Çünkü aradığınız hayali okuldur.

Yıl 1979. Öğretmen dostu olduğunu söyleyen bir Bakanla çalışıyorsunuz. Size Eğitim Enstitüsünde görev veriyor. Eğitim Enstitüsünde öğretmenlerin can güvenlikleri olmadığını genelgelerine yazdırıyor sonra çalıştığınız eğitim Enstitüsünü bir çokları gibi kapatıyor. Sizi de yani kentte can güvenliğinizi sağlayamayacağınız bir okula-İmam Hatip Lisesi'ne atıyor. Hemde bir hafta önce Bedri Karafakioğlu Orta Okulu'na çıkan kararnamenizi iptal ederek.

Şimdi bugüne gelelim. Bakanımız soylu biri Fersoy. Türkiye'de yasaların faşizm suçundan hiç bir kimseyi "mahkum etmediği" bir ülkede Kahramanmaraş katliamını kınıyorsunuz. Faşizmin olmadığı (!) bir ülkede "Vatan hainliği ve alçaklıkla" suçlanmış bulunuyorsunuz. Bakanın verdiği ceza nedir biliyormusunuz?

Sizi köyünüzde bulunan bir ortaokula sürgün ediyor!

Görüyorsunuz, Fersoy iyi bakandır!

ZEYNEP GÜL
KÜRE KÖYÜ
ORTAOKULU
ÖĞRETMENİ
ÇORUM

DÜŞÜNCE ALANI

Üşümek ve acıkmak üzerine

● TOPLUM BÖYLESİNE ÜŞÜTÜLÜP ACIKTIRILINCA; KARNINI DOYURUP, BİR ÇATI ALTINDA BARINABİLECEĞİ, YETERİNCE ISINARAK İNSAN GİBİ YAŞAYACAĞI YENİ DENGELER ARAŞTIRMAYA KOYULUR. TIPKI BİR ORGANİZMA GİBİ, TOPLUM DA, YAŞAMASINA VE ÜRETMESİNE EN ELVERİŞLİ ORTAMI ARAŞTIRMAKTADIR. BU ONUN DOĞAL HAKKIDIR VE BUNU GEREKTİREN YASALAR, DEĞİŞTİRİLMESİ MÜMKÜN OLMAYAN DOĞA YASALARIDIR.

Dr. Osman Nuri KOÇTÜRK

-2-

Bireylerin karınlarını doyuramadıklarından köpek kesip yedikleri, üzerlerine benzin döküp kendini yaktığı bir toplumda ülkemizin kendi halkını doyuran yedi ülkeden biri olduğu türünde savlar ortaya çıkarak sık sık tekrarlamak söyleyeni gülünç duruma düşürdükten başka, soğuğun ve açlığın sızılarını iliğinde hisseden çoğunluğu kandırmak için yeterli olamaz. Türkiye iyice acıkmış, kıyasıya üşümüş ve enerji yetersizliği nedeniyle dokularını ve uzuvlarını hareket ettiremeyen, bu nedenle üretim ilişkilerinin temelinden bozulduğu hasta bir toplum durumundadır. Bu hastalık ölümcül boyutlara ulaştığından yok olmamızı bekleyenler, toplumların ölümsüz olduğunu ve bütün bunların ardından bir değişimin beklendiğini unutmasınlar. İnsanla insan ve insanla doğa ilişkilerinin yeniden düzenlendiği bir ortamda, toplum kendini yeniliyecek ve çok zengin doğal kaynaklarını sosyal çevreye aktararak genç ve dinamik bir toplum olarak varlığını sürdürecektir.

Topluma bireye nazaran daha üstün bir organizma gözüyle bakan XIX.ncu yüzyıl düşünürü Scheffle'nin görüşü biraz daha geliştirilirse, bütün dünya halklarının oluşturduğu daha gelişmiş bir organizmadan da söz edilebilir. Bencillik ve egosantrizmin hasta ettiği bu büyük organizma içinde, patolojik beyinlerin ürünü olan soğuk ve sıcak savaş sürüp gitmekte, şimdilik egemen gibi görünen odaklar, başkalarını aç bırakabilmek için ürettiklerini denize dökmekte, İnsan Hakları Evrensel Bildirisi ve benzeri belgeler raflarda tozlanmaktadır. İnsan ve bir bütünün parçası olduğumuzu yeniden hatırlamak için Helsinki Anlaşması'nın altına imza koyanlar, daha şimdiden, 20 yıl sonra yaratılacak ve petrol bunalımını gölgede bırakacak bir açlığın senaryosunu hazırlıyorlar. Böyle bir dünyada bir veya birkaç toplumun hasta, diğerlerinin sağlıklı olduğunu sanmak yanılgı olur. Sadece insana değil, doğaya da düşman olduğu somut kanıtlarıyle ortada olan kadrolar, ekonomik sermayelerini büyütebilmek ve kârı yükseltmek için, doğal kapitali yağmalamakta, davranışları değerlendirilince bunların çoğunluğunun, bindikleri dalı kesebilecek kadar gözleri kararmış, sağlıksız bir kadro oluşturdukları görülmektedir.

Şimdilik kendini olup bitenlerin dışında tutabilecek kadar temkinli ve akıllı hareket etmeye çalışan Bağlantısız Ülkeler topluluğu, şu veya bu şekilde uyuşmazlığın içine çekilmeye çalışılmakta, sosyal patoloji açısından değerlendirilince hastalığın yayılmak istendiği görülmektedir.

YALNIZ DEĞİLİZ

1980 yılının başında dünya nufusunun çoğunluğu iyice üşümüş ve açlığın soğuk nefesini ensesinde hissetmeye başlamış ise, bunun bir kader değil, patolojik yanı ağır basan ve dünyayı yönetmeye heveslenen bazı politik acıların eseri olduğu hatırlanmalıdır. Kendini tümüyle inkâr ederek parayı tanrılaştıran kapitalist nazariyatçılar, enflasyon ve devalüasyonların pul haline dönüştüreceği kağıt paralarıyle yalnız kaldıklarında, güçlerinin kalmadığını da hissedecekler ve güvenilir toplumsal güçlerin yaratıcısı olan halk yığınlarının istemedikleri ve beğenmedikleri kadrolar olarak yönetimden uzaklaştırılacaklardır. Demokratik düzende hiç bir toplumun, toplumu üşütenleri, aç ve muhtaç duruma düşürenleri yeniden seçmesi beklenmemelidir. Demagoji ve halkı aldatmaktan başka hiçbir işe yaramayan polemik ve aldatmacaları ile derece derece, önce dünyayı, sonra toplumları, toplum katmanlarını ve bireyleri hasta edenler, sağlıksız bir ortamda, sağlıklı olmayan düşüncelerinin ve değer yargılarının ölçeklerine göre varsıllaşmak için açlığı ve insanları üşütmeyi, makineleri yavaşlatmayı, üretimi firenlemeyi silâh olarak kullanıyorlar. Toplum bütün organizmalar gibi kendini üşütenlere ve aç bırakanlara şu veya bu biçimde tepki gösterecektir. Dünya nüfusunun üçte ikisini oluşturan açlarla, bu kışı titriyerek geçirenler, toplumların üretici ve yaratıcı katmanları olduğu halde, beslenme, ısınma, aydınlanma, barınma, giyinme, temizlik, taşıt, eğitim, sağlık korunma, dinlenme ve eğlenme gibi vazgeçilmez gereksinmelerini karşılamak için, üretimden hak ettikleri payı alamayan hayati dokuları oluşturuyorlar. Bu dengesiz yaşamın, dengelerini kurarak saltanatlarını sürdürmeye çalışanlar ise, kendilerini ve başkalarını yeterince aldattılar. Toplum böylesine üşütülüp acıktırılınca, karnını doyurup, bir çatı altında barınabileceği, yeterince ısınarak insan gibi yaşayacağı yeni dengeler araştırmaya koyulur. Demokratik toplumda bunun çaresi oylarını isabetle kullanmak, üretim ilişkilerini değiştirecek, gelir dağılımında adaleti gerçekleştirecek yeni bir kadroyu iş başına getirmektir. Tıpkı bir organizma gibi toplum da yaşamasına ve üretmesine en elverişli ortamı araştırmaktadır. Bu onun doğal hakkıdır ve bunu gerektiren yasalar, değiştirilmesi mümkün olmayan doğa yasalarıdır.

BİTTİ

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

19 MART

1969 Ankara'da meydana gelen olayları protesto etmek amacıyla SBF, Hukuk, Fen Fakülteleri boykot kararı aldılar.

Ankara Üniversitesi Rektörü Tahsin Özgüç, polisin fakültelere girmesine karşı çıkarak bunun kan dökülmesine neden olduğunu açıkladı.

ÖZÜR

13 Mart 1980 sayılı demokrat'ın bu köşesinde "1977 METİN ÖZTÜRK başlıklı günlük, edindiğimiz yanlış bilgiler sonucu yanlış yansıtılmıştır. Demokrat polislerden aldığımız uyarı sonucu, yapılan bu hatadan dolayı özür dileriz.

13 MART 1977

Ankara Etlik'te bölgenin faşistleştirilmesi amacıyla kahvelere yerleşen faşist militanlar, bir devrimciyi döverken, müdahale eden Pol-Der'li demokrat polis Ahmet Tekebaş'a saldırdılar.

Çıkan çatışma sonucu, faşist Metin Öztürk öldü. Çatışma sırasında kendini savunmak durumunda kalan polis memuru 23 sene hapis cezasına mahkum oldu.

DÜNYADAN KISA HABERLER

TAYLAND - KAMBOÇYA

Tayland'da sınır Muhafızları ile Kamboçya'da bulunan Vietnam askerleri arasında sınıra 300 metre uzaklıkta ve Tayland topraklarında silahlı çatışmalar oldu.

Tayland silahlı kuvvetlerinden bir sözcü, bu tür çatışmaların hemen her gün meydana geldiğini ve şu sıralarda iki ülkeyi ayıran sınırın yakınlarında 60 bin Vietnam askeri bulunduğunu açıkladı.

Sözcü, iki ülke arasındaki sınır uzunluğunun 160 km olduğunu ve kurak mevsimin hüküm sidüğü dönemde Vi etnam birliklerinin, Kamboçya topraklarına sızmayı önlemek için, sınır mevzilerini tahkim etmeye çalıştıklarını kaydederek, yağışların başladığı mevsimde Kızıl Kmer savaşçılarının Kamboçya topraklarına rahatlıkla girmeyi başardıklarını hatırlattı.

Vietnam birliklerinin ellerinde ağır ve uzun menzilli silahlar bulunduğunu belirten askeri sözcü, Vietnam askerlerini Tayland topraklarından geri çekilmeye zorlamak için Tayland birliklerinin de zaman zaman topçu ateşi açmak zorunda kaldıklarını söyledi.

FİLİSTİN

FKÖ'nün kısa süre içinde bir Filistin Devletinin kurulmasını beklemediği ve silahlı savaşı sürdüreceği açıklandı.

El Fetih'de gerilla örgütü merkez komitesi üyesi Abu İyad, Kuveyt'te yayınlanan El Neyülam gazetesine verdiği demeçte, şimdiki güç dengelerinin devlet kurulması olasılığını ileri bir tarihe ertelendiğini söyledi.

FKÖ'nün silahlarını bırakmayacağını ve silahların FKÖ siyasi hareketini desteklediğini belirten İyad, Fransa'nın Filistinlilerin kendi geleceklerini tayin hakkını tanıma kararını sevinçle karşıladıklarını, fakat batının yaklaşımından fazla bir şey beklemediklerini kaydetti.

Abu İyad, Avrupalıların her yaklaşımının, bağımsız Filistin devletinin kurulması ve Filistinlilerin kendi kaderlerini tayin hakkının tanınmasını içermesi gerektiğini de sözlerine ekledi.

AMERİKA - PORTO RİKO

Porto Riko'nun bağımsızlığı için mücadele eden bir örgüte üye oldukları bildirilen üç kişi, Başkan Carter'ın seçim kampanyasının yürütüldüğü binayı işgal etti. Kampanya görevlilerinden bazılarını rehin aldılar.

Eylem 45 dakika sürdü, Rehinelerin hepsi kaçmayı başardılar. Silahlı kişilerin iki erkek bir kadın oldukları bildirildi.

Silahlı kişilerin önce alt kata girerek orada bulunan herkesi bağladıkları daha sonra diğer katlara gitmek üzere binadan ayrıldıkları sırada görevlilerin yangın merdiveninden kaçarak kurtudukları açıklandı.

KUZEY YEMEN

Sovyetler Birliği'nden silah almak isteyen Kuzey Yemen'in ülkede ki ABD'li askeri danışmanları geri yolladığı bildiriliyor.

Beyrut'ta yayınlanan "Orient Le Jour' gazetesi Kuzey Yemen'deki 70 ABD'li askeri danışmanın ülkeden ayrıldığını, kalan iki danışmanın ise Kuzey Yemen'in geçtiğimiz yıl ABD'den aldığı "F-5" uçaklarını kullanacak pilotları eğittiği bildiriliyor.

Kuzey Yemen'in elindeki "F-5" uçakları ve bazı zırhlı araçlar Güney ve Kuzey Yemen arasındaki çatışmalardan sonra Suudi Arabistan tarafından finanse edilerek, Kuzey Yemen'e ABD tarafından satılmıştı.

Irak Kadınlar Konfederasyonunun kuruluşunun 9. yıldönümünde

Uluslararası Kadın Konferansı Irak'ta yapıldı

● Irak Devlet Başkanı Saddam Hüseyin: "Filistin özgür olmadıkça hicbir Arap ülkesi bağımsız değildir. Filistin'in kurtuluşu tüm Arap ülkelerine dünya çapında saygınlık kazandıracaktır."

● Filistin Delegesi: "Emperyalist düşman Ortadoğu'da iyice teşhir olmuştur. Arap ülkelerinin sahip oldukları dayanışmayı emperyalistler kendi aralarında hiçbir zaman gerçekleştiremeyeceklerdir."

● Nikaragua Delegesi: "Emperyalizmin ve onun yerli işbirlikçilerinin yakıp yıktığı Nikaragua'da yeni ve özgür bir ülke yaratmak için çalışıyoruz."

Üzerinde Saddam Hüseyin'in resminin olduğu bir şemsiye altında dans eden Irak'lı öğrenciler konferansın açılış töreninde.Irak'ta tüm devlet kaynaklarının Baas ve Saddam Hüseyin lehine yapılan propagandalar için kullanıldığı görülüyor.

Bağdat Firdevs TACETTİN

Irak Kadınlar Konfederasyonu'nun 9. Kuruluş Yıldönümü'nde gerçekleştirilen Uluslararası Kadın Konferansı Bağdat'ta yapıldı. Çeşitli ülkelerden konferansa katılan delegeler ülkelerinde kadının sosyo-ekonomik ve kültürel konumunu dile getiren konuşmalar yaptılar. Konferans sırasında uzun bir konuşma yapan Irak Devlet Başkanı Saddam Hüseyin, Arap Baas Partisi içinde kadının etkinliğinden ve Irak'ın sosyal yapısı içindeki yerinden sözederek, tüm kadınların emperyalizme ve siyonizme karşı savaşan Filistin halkının ve Filistin kadınının mücadelesinin yanında olmalarının temel görev olduğunu söyledi.Saddam Hüseyin "Filistin özgürlüğüne kavuşmadıkça Arap ülkeleri bağımsız değildirler. Filistin'in kurtuluşu Arap ülkelerine dünya çapında saygınlık kazandıracaktır." dedi.

Toplantıda Filistin adına konuşan delege, Filistin'in bağımsızlığı yolunda verilen savaşımda Filistin kadınının rolünü anlatarak "Emperyalist düşman Orta Doğu'da iyice teşhir olmuştur. Kazanabildiği tek zafer Mısır'ı Arap dünyasından kopararak emperyalist ve siyonist hareketin sözcüsü yapmaktır. Ancak Arap ülkelerinin sahip olduğu dayanışmayı emperyalist kamp kendi arasında hiçbir zaman gerçekleştiremeyecektir. Filistin'in ve Arap ülkelerinin halkları Camp David Anlaşması'nın üstesinden gelecek güçtedir." dedi.

Nikaragua delegesi ise konuşmasında "Emperyalizmin ve onun yerli işbirlikçilerinin yakıp yıktığı Nikaragua'da yeni ve özgür bir ülke yaratmak için çalışıyoruz. Devrimimiz henüz tamamlanmadı ama Sandinista önderliğinde gerçekleştirilen her yeni aşama Nikaragua'nın bağımsızlığı yolunda atılan büyük adımlardır. Bu süreç içinde Nikaragua kadını daima savaşın militan unsuru olmuştur.' dedi.

Küba Devlet Başkanı Fidel Castro'nun 'iyi dileklerini' ileterek söze başlayan Küba delegesi de konuşmasında Bağlantısızlık hareketinin dünya çapında gelişmekte olduğundan sözederek, bunun tüm üçüncü dünya ve Arap ülkelerinin anti-emperyalist savaşımında elde edilen en büyük başarılardan biri olduğunu ileri sürdü.

Konferans sırasında localardan sık sık Filistin'e Özgürlük isteyen sloganlar atıldı. Irak'ın çeşitli yörelerinden konferansa katılan yerel temsilcilerin ise sürekli olarak Saddam Hüseyin ve Baas Partisi lehine propaganda niteliği taşıyan ve "Ulusal Marşlar" adı verilen şarkıları söyledikleri görüldü. Toplantılara ulusal giysileriyle katılan birtakım yerel delegasyonların tüm giysilerinde Saddam Hüseyin'in portrelerinin işlenmiş olduğu dikkati çekti.

Irak Baas Partisi'nin "Kadınlar Kolu" görünümünde olan Irak Kadınlar Konfederasyonu'nun 250 000 üyesi olduğu ve Saddam Hüseyin'in emriyle kurulduğu açıklandı. Federasyon'un, kadınların eğitim, öğretim ve kültürel sorunlarını Baas Partisi nin ilkeleri doğrultusunda çözmekle görevli olduğu ve parasal desteğini devletten aldığı belirtildi.

Irak Devlet Başkanı Saddam Hüseyin konferansta sıkı güvenlik önlemleri altında konuşurken.

Pravda: "ABD'nin Hint Okyanusundaki politikası başarısızlıkla sonuçlandı"

MOSKOVA(THA)

Sovyetler Birliği Komünist Partisi resmi yayın organı Pravda gazetesi'nde yer alan bir makalede, ABD'nin Hint okyanusu'ndaki siyasetinin başarısızlıkla sonuçlandığını ve bölge ülkelerinin ABD patronluğunu ve korumasını kabul etmediklerini ileri sürdü.

Sovyet TASS Ajansı tarafından yayınlanan Pravda'nın makalesine göre, Umman dışında hiçbir bölge hükümeti, ABD'ye üs vermeyi kabul etmedi.

ABD Savunma Bakanı Harold Brown, çarşamba günü Senato Alt Komitesi'nde yaptığı konuşmada, Umman, Somali ve Kenya'nın petrol hattını korumak üzere ABD Kuvvetlerinin kendi üslerini kullanmasına izin verdiklerini açıklamıştı.

Buna karşılık Somali Devlet Başkanı Muhammed Siad Barre, cuma günü Birleşik Arap Emirlikleri'nde yayınlanan bir gazeteye verdiği demeçte, hükümetinin Washington ile böyle bir anlaşmaya girdiğini yalanlamıştı.

Pravda'da yayınlanan makalede, ABD'nin bölgede askeri gücünü arttırdığı, ancak asıl ağırlığını siyasal palana kaydırdığı, ABD'nin bazı NATO müttefiki olan ülkeleri Hint Okyanusu'ndaki kendi askeri stratejisine daha sıkı bir biçimde bağlamaya çalışırken, bir yandan da Bağlantısız Ülkeler hareketini bölmeye ve İslam ülkeleri içinde kendi emirlerini uygulayacak bir blok oluşturmaya çalıştığı ileri sürüldü.

Pravda'nın makalesinde son olarak, Hint Okyanusu bölgesinde sonuçları şimdiden kestirilemeyecek birpatlama potansiyeli bulunduğu görüşü savunuldu.

Şili Diktatörü Pinochet Çin'e gidecek

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Şili diktatörü Pinochet'nin, Ekim ayında Japonya'ya yapacağı ziyaret sırasında Çin'i de ziyaret etmeyi tasarladığı bildiriliyor.

Pekin'deki Şili elçisi Sergio Huidobro Intar Press Service'e bir açıklama yaparak bu ziyaretten iki tarafın da "karşılıklı çıkarı" bulunduğunu ileri sürdü. Şili elçisi, ayrıca geçen yıl Çin'i ziyaret eden Şili Dişişleri Bakanı Hernan Cubillos'dan sonra Çin Dışişleri Bakanı Huang Hua nın Şili'ye gelmesini beklediklerini sözlerine ekledi ve şöyle devam etti:

"Sovyet emperyalist tehditi karşısında iki hükümet açık ve kesin bir tavır almışlardır." Çin-Şili ticaretinin 12 milyon dolardan (1977) 67 milyon dolara (1979) yükseldiği belirtildi. Çin 1973'deki faşist darbeden sonra Şili ile ilişkilerini kesmeden sürdürmüştü.

General Pinochet'nin Japonya ile ekonomik, kültürel işbirliği anlaşmaları imzalama niyetinde olduğu bildirilmektedir. İki ülke arasındaki ticaret 1979 yılında 720 milyon dolara erişmişti.

Çin'de "Kişilerin putlaştırılmasından" kesin olarak kaçınılması uyarısı yapıldı

PEKİN (ANKA—DPA)

Çin'de kişilerin putlaştırılması'ndan kesinlikle kaçınılması yolunda Komünist Partisi Merkez Komitesi tarafından yapılan uyarılar resmi basında son günlerde üst üste yayınlanmaya başladı.

Bu arada Çin Komünist Partisi'nin organı "Halkın Günlüğü" gazetesinde yer alan bir yorumda da, Mao'nun tüm sözlerinin 'mutlak gerçek' olarak benimsenmesinin yanlışlığına değinildi.

Komünist Partisi'nin kadrolarına Rehber İlkeler başlığı altında yayınlanan yorumda "Çin'de kolektif liderlik ilkesinin" yürürlükte olduğu kaydedildi ve kimsenin halkı ve partiyi ilgilendiren konularda kendi bildiği gibi hareket etme hakkına sahip olmadığı vurgulandı.

Thatcher hükümetinin savunma harcamalarını artırma kararı, İngiliz savaş sanayiini rahatlattı

LONDRA (ANKA)

İran'ın Şah zamanında yapılan ve 99 milyar dolar tutarındaki silah siparişlerini iptal etmesi ve geleneksel İngiliz pazarlarında Fransa ve İtalya'nın rekabeti nedeniyle büyük bir bunalıma giren İngiliz Savaş Sanayiinin, Thatcher başkanlığındaki Muhafazakar Parti hükümetinin, özellikle Afgan bunalımındansonra savunma harcamalarını arttırma kararı nedeniyle rahat bir soluk aldığı bildiriliyor.

Belirtildiğine göre, İngiltere hükümeti, savunma harcamalarını en az NATO'nun üyelerine önerdiği % 3 oranında arttırması halinde bile İngiltere'nin kendi Silahlı Kuvvetlerinin vereceği siparişlerde önemli artışlar olacak.

Kara Kuvvetleri için silah üreten fabrikaların, özellikle Leeds Tank Fabrikasının, İran'ın 1400 tank siparişini iptal etmesinin oluşturduğu darbeyi daha uzun bir sürede atlatması bekleniyor. Öte yandan, Fransa ve Federal Almanya ile ortaklaşa üretilen Jaguar ve Turnado uçaklarına bu üç ülkenin Hava Kuvvetleri tarafından verilen siparişler ve dışsatımlar sayesinde uçak sanayiinin bunalımı daha az hasarla geçireceği belirtiliyor.

İngiliz savaş gemisi sanayiinin de, Fransa ve İtalya'nın rekabetinden rahatsız olmakla birlikte İngiltere donanmasının elindeki dört nükleer Polaris denizaltısının önümüzdeki yıllarda "Trident" füzeleriyle donatılmış beş yeni denizaltı ile yenilenmesi kararı sayesinde durumunu koruyacağı bildiriliyor.

İngiliz savaş sanayiinde doğrudan ya da dolaylı olarak 1 milyon işçinin çalıştığı, bunun toplam işgücünün % 4'ünü oluşturduğu, yetkililerce kaydediliyor.

Federal Almanya'da askerlik yapmayan gençler ağır işlerde çalıştırılıyor

● Alman Hükümetini bazı insan hakları grupları, "militarist amaçlarla, bu amaçlara karşı çıkan özgür vicdanları cezalandırmakla" suçluyorlar.

HAMBURG (ANKA-DPA)

Federal Almanya'da zorunlu olmayan askerlik görevinden kaçınan ve 'vicdani nedenlerle askerlik yapmayan' gençlerin çoğalması sonucu, hükümet, gençleri askere almayı kolaylaştırmak için alternatif olarak daha ağır işlerde çalışmayı zorunlu hale getirdi. Almanya'da 15 aylık askerlik görevine, vicdani nedenler gösterilerek katılmayan gençlerin sayısı 1980 yılında 30 bini aştı. Hükümet, buna karşılık, "gençleri askerlik yapmaya itmek ve silah taşımayı cazip hale getirmek" için, yeni önlemler aldılar.

Halen Almanya'da askerlik yapmayı insan haklarına aykırı bulan anti-militarist gençlerin genellikle ağır kamu görevlerinde, özellikle de akıl hastanelerinin hademe kadrolarında çalıştırıldıkları bildiriliyor.

Bazı İnsan Hakları grupları, hükümeti "militarist amaçlarla, bu amaçlara karşı çıkan özgür vicdanları cezalandırmakla' suçluyorlar. Ancak bu itirazlara karşın, hükümet yetkilileri, bundan böyle, askerlikten 'kaçan' gençlerin pişman olması için onları daha ağır işlerde çalıştırarak, askerlik görevine karşı yeniden rağbetin arttırılacağını açıkladılar.

Cemal IŞIK (1960 - ....)

Bu düzen seni bizden kopardı.
Yoldaşların adını unutmadı
Bıraktığın bayrağı taşıyanlar çoğaldı
Cemal senin mücadeleni devrimci yolumuzda sürdüreceğiz.

FATSA TİCARET LİSESİ DEVRİMCİ ÖĞRENCİLERİ

Demokrat: 1040

EKONOMİ

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası'nın "Son Ekonomik Tedbirler Hakkında Görüşler" adlı raporunda:

Genel ücret politikasını saptayacak bir "Danışma Komitesi" kurulması istendi

BURSA(THA)

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası tarafından yayınlanan "Son Ekonomik Tedbirler Hakkında Görüşler" adlı raporda işçi işveren ilişkilerine olumlu bir çözüm getirilebilmesi için, işçi-işveren-devlet üçlüsünün oluşturduğu bir 'Danışma Komitesi'-nin kurulması istendi. Bu komitenin amaçlarının arasında yurt düzeyinde genel bir ücret politikası saptanması, yetkili sendika seçiminin açıklığa kavuşturulması ve sendikaların mali yönden denetlenmesi yer aldı.

Raporda ayrıca, KİT kuruluşlarının küçük ünitelere bölünerek, şirketleştirilmesi, bazılarının tasfiye edilmesi, özel kesim girişimcilerinin ilgi duyduğu alanlardaki KİT yatırımlarından vazgeçilmesi gerektiği savunuldu.

Yabancı sermaye konusunda da "yabancı sermayenin çekingen davrandığı konulardan biri olan kıdem tazminatının yeni bir görüşle ele alınarak, işletmelerin taşıyamayacağı bir yük olmaktan çıkartılmasına" yer verildi. Raporda ayrıca şu görüşler savunuldu: "KİT'ler üretim özelliklerine göre küçük ünitelere ayrılarak, serbest piyasa kuralları içinde çalışacak tarzda şirketleştirilmeli böylece politik baskı ve etkilerden kurtarılmalıdır. KİT benzeri yeni kuruluşlar kesinlikle yaratılmamalı, kamu, enerji, demir, çelik, yol, liman gibi alt yapı yatırımlarına ağırlık verilmelidir. KİT'lerdeki cari artış hızı düşürülmeli, bazıları tasfiye edilmelidir."

Raporda kıdem tazminatının sanayi kuruluşlarını adeta ipotek altına aldığı, kaydedilerek, kıdem tazminatını karşılayacak bir fonun gerçekleştirilmesi, oluşturulacak bu fonun hak edilecek bütün halleri kapsaması gereği savunuldu.

Adanalı tüccarlar gübre ithalinin serbest bırakılmasını talep ediyor

ADANA (AA)

Adana Ticaret Odası yetkilileri, kentlerin sosyal ve ekonomik sorunlarını inceleyen Senato Araştırma Komisyonu'na gönderdikleri raporda, Adana'nın sosyal, ekonomik, kültürel, tarımsal, ticari ve sinai sorunlarına ilişkin önerilerini açıkladılar.

Türkiye'nin bir süredir gübre konusunda kritik günler yaşadığı belirtilen raporda, zorluğun temelinde devletleştirme kararının olduğu öne sürüldü. Raporda gübre sorununu çözümüne ilişkin öneriler arasında, devlet tekelinin ortadan kaldırılması, hazır gübre ithali yerine hammadde ithali ile yerli gübre sanayiinin kurulması, ve hammadde alımı için yeterli dövizin tahsis edilmesi bulunuyor.

Tarımsal kredi konusunda, Ziraat Bankası ve Tarım Kredi ve Satış Kooperatiflerinin kaynaklarının arttırılmasının önerildiği raporda, endüstriyel sorunlar hakkında ise, bazı ithal girdileri üzerindeki devlet tekelinin kaldırılması, ayrıca İskenderun ve Mersin Limanları'nda birer serbest bölge oluşturularak, sanayicilerin dış ticaretteki zaman darboğazının asgariye indirilmesi istendi.

GÖSTERGE

Batı'da ekonomik savaş

Arslan Başer KAFAOĞLU

Bugün bireybaşına gelirde Danimarka ve Lüksemburg B.Amerika'yı geçmiştir. B.Almanya başbaşa gitmektedir Amerika ile... AET'nin sanayi üretimi ise Birleşik Amerika'yı geçmiştir.

Bir "belki' daha... Belki petrol bunalımının ikinci kademesi olan OPEC'in 1979 zamları gelmeseydi B.Avrupa ile Birleşik Amerika birbiriyle bu kadar sıkı "iç çekişme"ye girmezlerdi. OPEC'in ikinci fiat sıçraması Batı'nın uyum içinde yaşamının, bu umudun mezarı oldu. Bugün Avrupa ile Amerika arasında ekonomik alanlarda çeşitli savaşlar başlamıştır.

Bunlardan belki de en önemlisi "faiz savaşı" dır. Bu ülkeler (Birleşik Amerika ve AET) gerek OPEC fonlarını ve gerekse "EVROMARKET" piyasası fonlarını çekmek, en azından elden çıkarmamakiçin, çetin bir "faiz savaşı"na girmişlerdir. Birleşik Amerika bu maksatla Amerikan Bankacılığında önemli bir terim olan "kilit faiz oranını" % 17,50'den % 18,25'e kadar çıkarmıştır. Bunun altında kalmak istemeyen Batı Almanya faiz oranlarını yükseltmiştir. Fransa ve İngiltere ondan da önce davranarak, Amerika'ya karşılık vermişler, faiz oranlarını yüzde 14-17,5 oranına yükseltmişlerdir.

OECD ülkelerinde (AET'ye ek olarak Japonya, Birleşik Amerika, Türkiye'de giriyor) kalkınmahızı önce 0 (sıfır) sonra yüzde 1,5 olarak ilan edilmiştir. Böyle bir duruma düşüp, enflasyon ve işsizlik aynı zamanda artınca, faiz savaşının başka alanlarda da genişlemesi sonucu ortaya çıkmıştır. İngiltere Tekstil ve sentetik iplik rekabetinden dolayı Birleşik Amerika'dan yakınmaktadır. Fakat herhalde önemli olan savaş "çelik" savaşıdır.

Amerika'nın dev çelik tröstü U.S.Steel, Avrupa çelik tröstlerine karşı "damping" iddiasıyla dava açmıştır. Bu dava yetkili mahkemelerde görülmektedir. Amerikan firması, çeşitli uluslar arası kural oyunuyla, Avrupa firmalarının çeliği Amerika'ya satarken kendi ülkelerindeki fiatın altında sattığını iddia ediyor. Bilindiği gibi, bunun uluslararası ticarette adı "damping"dir. Değil dost ülkeler arası her çeşit ticari ilişkiler de yasaktır. Amerikan dev tröstünün bu davası dolayısıyla Dokuzlar denilen AET ülkelerinden Amerika'ya çelik satışı durmuştur. Avrupa'lılar bu davayı kazanacaklarını, ancak başka Amerikan firmaları da dava açarlarsa sonucun ne olacağını bilmediklerini söyleyip, Amerikan hükümetinden bunun önlenmesini, kendilerine güvence verilmesini istemektedir. Amerikan hükümeti özellikle deflâsyonist bütçe politikasıyla daha da zor duruma düşen, rekabete karşı zayıf çelik endüstrisini daha da zor duruma iteceği endişesiyle bu güvenceyi vermez. Veremeyeceğini Avrupa basınında çıkan haberler "alarm" şeklinde bildiriyor. Çelik gibi temel bir endüstride "hukuk oyunları" ile birtarafın diğerini engellemesi süreceğe benziyor.

Kapitalizm zayıfladıkça bu gibi görüş ayrılıkları büyüyor, böylece batının bir kısmının Türkiye'yi sokmak istedikleri role, diğer bir kısmı sahip çıkamıyor. Demirel ve arkasındaki egemen güçler batıya çok fazla güvenmekiçin biçimsiz bir zaman seçmişlerdir.

Birleşik Amerika ile Batı arasındaki ilişkilerin siyasal yönünü geçen yazılarımızda özetlemiştik. Ama iki taraf arasındaki görüş birliğinin çözülmeye gitmesinde önemli rolü, kapitalizmin bunlımında aramalıdır. Gerçekten, Birleşik Amerika ile Batı Almanya ve Fransa'nın başını çektiği Avrupa Ekonomik Topluluğu arasında uzlaşmaz ekonomik çelişkiler vardır. Durumu daha iyi anlamak için öykünün başına gitmek gerekir.

Bilindiği gibi AET Roma anlaşmasıyla ve ORTAK PAZAR adıyla ilk olarak 1957 yılında oluştu. Amacı altı Avrupalı sanayi ülkeleri arasıda bir gümrük birliği ve uyumlu ekonomi politikaları oluşturmaktı. O yıllarda Birleşik Amerika bu altı ülkenin toplam üretiminin üç katı üretimde bulunuyordu. Amerikan sermayesi bu nedenle Batı Avrupanın kendisine rakip olacağı endişesine hiç kapılmadı. Amerikan dışişleri ve askeri çevreleri de bu yolla NATO'nun askeri birleşmesi yanında bir "Atlantikçi Birleşme" olacağını öngörüyor ve kendini rahat tutuyordu. Amerikan Dışişleri'ne göre, böyle bir girişim, Amerika (ve Kanada) desteği olmadan kolay kolay ayakta kalamazdı. Altılar, onlara göre er-geç Amerika'nın yörüngesine girecek, "Avrupa"cı olmaktan çok, "Atlantik"çi olacaktı.

(Devamı 7. Sayfada)

GAZİPAŞA'DAN

Ah minel aşk...

Fikret OTYAM

Yetti bu "aşk", yetti ki yetti!.. Başımıza ne iş geldiyse, geliyorsa vede gelecekse, artık yüzdeyüz inanıyorum ki hep aşk'tan geliyor.. Birey olarak bendenizin de başına ne geldiyse hep aşk yüzünden gelmiştir, ne zaman ki aşka paydos dedim, işlerim düzelir oldu... Biz ulus olarak, en büyüğümüzden en küçüğüne kadar aşka düşkünüzdür... Her işimiz aşkladır, şevkledir, ama başımıza da ne iş geldiyse, böylesine düşkün olduğumuz aşktan gelmektedir, son zamanlarda bu artık kesinkes ortaya çıkmıştır ve eğer bir kurtuluş yolu arıyorsak, bir çözüm arıyorsak bilmem ne halısıyla değil, aşka paydos demekle çıkabiliriz esenliğe.

Başkumandan mı ne Enver Paşa hazretleri, aşkla vede şevkle yüzbinlerce vatan evladını kırdırdı karkış kıyamette. Turan uğruna... Bir başkası Sina çöllerinde yaktı kavurdu aşkla ve şevkle...

Rahmetli Menderes ve şürekası da aşkla ve şevkle sarıldılar işe, vatan kurtarmaya! Aşkla çalıştılar çabaladılar, ülkenin batmasına ramak kala, 27 Mayıs devrimini yaptılar bu işe dur diyecek kudret ve kuvveti olanlar aşkla ve şevkle...

Derken siyasal iktidarlar, ülke yönetimine talip olanlar hep aşkla vede şevkle çıktılar meydana, işe öyle sarıldılar, öyle aşkla sarıldılar ki, ülke biraz daha geldi uçurumun dibine...

Umudumuz aşka dönüştü, barış değil, aşk güvercinleri salıverdi Ecevit ve şürekası aşkla ve şevkle ve de iktidar ortakları, kollarını yüreklerini sıvadılar aşkla, başladılar işe... Aşkla öylesine çalışıyorlardı ki... Ah bu aşk, ah ki ah!... Kısmi senato seçimlerinde yüce halkımız aşkla vede şevkle koştular, koştuk sandık başına... Aşk ve de şevkle oylarımızı kullandık, umudumuz Ecevit gitti gümbür gümbür aşkla ve şevkle!...

Eveeet, derken Demirel ve şürekası geldi iş başına aşkla ve de şevkle... Dediklerine inanmak gerekirse, ülkenin iyice batmasına ramak kalmıştı, dış borçlar alabildiğine çoğalmış, ülke ikiye ayrılmış, kardeş kardeşi hergün kıyar olmuş, gerekli tüketim malları, yiyecek içecek tümden çekilmiş, yakıtsızlıktan fabrikalar durmuş, bir kamyon şuradan şuraya gidemez olmuş, işlerini aşkla ve şevkle yaptığını sanan partizanlar doldurmuş herbir yeri... İşte bu ahval ve şerait altında Demirel ve yandaşları aşkla, şevkle kolları sıvamışlardı ülkeyi bu korkunç durumdan kurtarmak için... Ne var ki dedim ya, biz oldum olası aşkla şevkle yaparız işimizi... Elleri silah tutanlar, Demirel ve şürekasının dediklerinin aksine, silaha daha bir aşkla ve şevkle sarıldılar, günde bir ölüye razı gelmişken, bu sefer siviliydi, resmisiydi, askeri yani, polisi yani ayrım gözetilmeksizin, ölü, ortalama üçe beşe çıkıverdi!

İktidarın başı sayın Demirel, hergün demeçler veriyor, televizyondan olsun, radyodan olsun dakikası dakikasına izliyorum, can gözüyle ve de kulağıyla dinliyorum dediklerini hatta ara haberleri de kaçırmıyorum, "Aşkla şevkle çalışıyoruz, biraz sabırlı olun, yüzgün dolmadı daha "diyor bıkmadan usanmadan... Aşkla vede şevkle çalışıyorlar ya, kerhen vede merhen destekli, paramızın değerini düşürmekle başladılar işe büyük bir aşkla... Derken, karaborsa maraborsa ortada bulunan mallar başta devletin ürettiği çaydı, şekerdi, rakıydı, sigaraydı, yapay gübreydi kalkıverdi ortadan... Derken bunu tüm gereksinim malları izledi, yağdı, tuzdu, sıvı detarjandı ve aklınıza ne gelirse! Büyük ve küçük sanayiciler, büyük esnaf, orta esnaf büyük bir aşk. vede şevkle, büyük bir aşk ve şevkle devleti yönetenlere yardımcı olup fiyatları kendileri koymaya, ayarlamaya başlamasınlar mı? Ara sıra ortaklıkta zühre yıldızı gibi görünen bazı mallar ortaya çıkanda, yüce halkımız da büyük bir aşk ve şevkle bunlara saldıranda boşalıveriyordu vitrinler vede raflar.

Demirel ve şürekası bu ara işe daha bir aşkla sarıldılar, ülkede ne varrsa ve ülkede ne yoksa, iğneden ipliğe, ama herşeye büyük bir aşkla zam koydular... Konulan aslında halkı midesineydi, kesesineydi, beynineydi... Beyinle bu işin ilgisi ne diyeceksiniz, evet kağıt fiyatlarına yapılan o akıl almaz korkunç zam, bir avuç da olsa düşünen, çalışan beyine konulmuş zam değil de nedir aslında?

İş çevrelerinin bir numaralı adamı Başbakanlık müsteşarı ve de DPT müsteşar vekili sayın Turgut Özal da Allah kendilerinden bin kere razı olsun, o da büyük bir aşkla vede şevkle kolları sıvadı besmelesini bir güzel çekip dünyada gezmedik, görmedik, dolaşmadık yer bırakmadı, tüm kapıları çalıp Allah rızası için biraz döviz diyerek büyük bir aşk vede şevkle, bu ara paramız daha bir ufaldı, zaten kalmamıştı ya, olanın da değeri bir metelik oldu....

Sovyetler Birliği de Afganistan'dan çağrıyı alınca, büyük bir aşk ve de şevkle iniverdi oraya, iniverince oraya, bu sefer NATO ülkeleri, şunlar bunlar anladılar Türkiye'nin büyük önemini!... Onlar da kolları sıvadılar büyük bir aşk ve şevkle... Batı Alamanya Maliye Bakanı vede kısmen Türkiye Maliye Bakanı yardımcısı Hans Matthoefer de kolları sıvadı büyük bir aşk ve şevkle, Avrupa ülkeleri yetmezmiş gibi, soluğu canımız ciğerimiz, dost ve aziz müttefikimiz başımızın bin belası, yedi belası ABD'de alıverdi...

Yetmedi...

Adamlar işi öylesine ciddiye almışlardı ki, aaa bir de baktık ki, Alamanya Başbakanı vede Türkiye Başbakan yardımcısı Schmidt de büyük bir aşkla işe karışıp ver elini Amerika dedi, uçağa atladığı gibi büyük bir aşkla bağlı oldukları Türkiye'ye biraz gavur mangırı bulmak için uğraşlara girdi büyük bir aşkla...

Aşksız hiçbir şey olmaz... Bu arada Et Balık Kurumu da büyük bir aşkla kolları sıvadı, et fiyatlarına büyük bir aşkla zam yaptı, ayarladı bir güzel. Çünkü bu Et vede Balık Kurumu hayvanları büyük bir aşkla seviyordu, hayvanlara büyük bir aşkla bağlıydı oldum olası değil, devri Süleyman'da zuhur etti bu hayvan aşkı hayvanlara düşkünlük, bu büyük bir aşkla yapılan zamlar, hayvanları kesimden kurtardı! Zaten ne vahşetti bu, yazık değil miydi, bunca cana, yazıktı elbet...Büyük bir aşkla yapılan bu zamlar sonunda, bundan önce yapılan zamlardan aptala dönmüş, şaşırmış, umutsuzluk denizinde yaşamla boğuşan halk et yiyemez duruma getirildi büyük bir aşkla, Hayvanlardan yana alınan bu karar, aşkla alınan bu karar ülkeyi mezbaha olmaktan kurtardı, adım başı bulunan mezbahaların kapısına da kilitler vuruldu ve Süleyman'ın mührüyle mühür basıldı.

Daha önce 27 öğretmen sürülmüştü

Milas Lisesi 100 günden beri öğrenime kapalı

● *Yeni atanan 6 müdür yardımcısı görevi kabul etmezken, öğrenciler de protesto gösterilerini sürdürüyorlar*

MİLAS–MUĞLA (DEMOKRAT)

Önceki gün eğitim–öğretime açılması beklenen Milas Lisesi, Bir süre önce 27 öğretmenin yerlerinden alınarak çeşitli illere sürülmesi sonucu, açılamadı yeni atanan lise müdürü Namık Cuma Beyaz, içten ve dıştan gelen engellemeler nedeniyle okulun açılmasının geciktiğini, durum böyle sürerse bir süre daha gecikebileceğini söyledi.

Lisenin açılabilmesi için oluşturulmak istenen yönetim kadrosu henüz oluşturulamadı. Lise eski müdürü Celal Kara'nın görevden alınması üzerine istifa eden müdür yardımcılarının yerine atanan 6 öğretmen görev kabul etmedi.

Lise müdürlüğüne atanan Namık Cuma Beyaz'ı protesto eden ortaokul öğrencileri çeşitli gösteriler yaptılar. Öğrencilerin okul içinde ve dışında düzenledikleri gösterilerde, "Kukla müdür istifa", "Lisede faşistlere yer yok", "Cuma Beyaz gitsin, Celal Kara gelsin" gibi sloganlar söylediği bildirildi.

Öte yandan, ilçenin en işlek caddesine, üzerinde "Cuma Beyaz Liseye müdür olamaz" yazısı bulunan bir pankart asıldı. 27 öğretmen ve 19 memurun yerlerinden alınarak çeşitli illere sürülmesi ve ailelerinin parçalanması gerçek bir kıyım olarak nitelendirildi.

Kartaltepe Mensucat'taki greve 1250 işçi katıldı

EDİRNE (DEMOKRAT)

DİSK'e bağlı Tekstil–İş Sendikasının 29 işyerinde kademeli, olarak başlattığı ve 11 bin işçinin yer aldığı grevler sürüyor. Edirne'de kurulu Kartaltepe Mensucat Grevi de bunlardan biri. 1250 işçinin çalıştığı fabrikada sendika genel merkezinin aldığı karar gereğince 12 Mart günü grev uygulamaya konmuştu. İşçiler coşkuyla grevlerini sürdürüyor.

Adana'da Sümerbank Tekstil'den çıkarılan 32 işçinin tazminatları ödenmiyor

ADANA (DEMOKRAT)

Adana Sümerbank Tekstil Fabrikası'nda işten çıkartılan, 32 işçiye tazminatlarının ödenmediği bildirildi. Edinilen bilgiye göre, Bölge Müdürlüğü'ne atanan Abdullah Akçay işten çıkardığı 32 işçiye tazminatlarını vermemekte ısrar etmekte.

İşten atılan 32 işçi konuyla ilgili bir açıklama yaptı. İşçiler açıklamalarında, Sümerbank Tekstil Fabrikası'na MHP'li faşistleri yerleştirmek amacıyla kendilerinin atıldıklarını ve kendilerini açlıkla ezmek amacıyla tazminatlarının bilinçli olarak ödenmediğini söylediler.

Lastik-İş Adana şube seçimini "Devrimci İşçiler" kazandı.

ADANA (DEMOKRAT)

DİSK'e bağlı Lastik-İş Sendikası Adana Şubesi'nin 1.Olağan Genel Kurul seçimi Adana Tanil Düğün Salonu'nda yapıldı. Seçim sonucunda "Devrimci işçiler" listesi kongreye katılan 160 sendika üyesinden 138'inin oyunu alarak seçimi kazandı.

Orman Bakanlığı Personeli Yardımlaşma Derneği seçimleri sonuçlandı

ANKARA (DEMOKRAT)

Orman Bakanlığı Personeli Yardımlaşma Derneği(ORPEY) seçimleri önceki gün yapıldı. Seçimleri "Demokrat ve Devrimci Ormancılar Birliği" listesi kazandı.

ORPEY seçimlerine 466 kişi katıldı. Seçime katılan listeler ve oy dağılımı şöyle oldu: "Demokrat ve Devrimci ormancıların Birliği" 199 oy, "Demokratik Sol-Demokratik Merkeziyetçiler Birlik Dayanışma" 162 oy, "Devrimci- demokratik Birlik" 68 oy, "Yurtsever-Devrimci Ormancılar" listesi 38 oy'

Gima'da 100'den fazla işçi sürüldü

ANKARA (DEMOKRAT)

GİMA'dan 100'den fazla işçinin başka illere sürüldüğü bir bölüm işçinin ise işlerine son verildiği bildirildi. GİMA yönetimi, yürürlükte olan toplu iş sözleşmesinin iş güvenliği hükümlerini çiğneyerek 100'den fazla işçiyi çeşitli yerlere sürdü, deneme süresi içinde bulunan bazı işçilerin de işlerine son verdi ve yerlerine kadrosu ve görevi belli olmayan yeni işçiler aldı.

Konuya ilişkin olarak Bank–Sen adına yapılan açıklamada, "Özellikle Genel Müdürlük'te bir yandan yoğun polis baskısı, yeni işe alınanların asılsız ihbarları, yöneticilerden kaynaklanan tehdit ve yıldırma dedikoduları ile çalışanlar tüm gelişmelere boyun eğmeye zorlanıyor" denildi. Tüm bu baskıların boşa çıkartılacağının ifade edildiği açıklamada, GİMA işyerlerinde hak grevi ile işçilerin haklı seslerinin yükseltileceği belirtildi.

GİMA personeli de yaptığı açıklama ile, GİMA'nın yeni yöneticilerinin kadın, kız, erkek ve yaşlı demeden kışta kıyamette aileleri dağıtıp ve parçaladığı görüşünü savundu. GİMA çalışanları adına yapılan açıklamada "Her şeye rağmen yasal olan haklarımızı almak için şimdi olduğu gibi gelecekte de uğraşı vereceğimizi tüm kamuoyuna duyururuz" denildi.

Keşap Belediye Başkanı Gezmiş:

"TARİŞ, yağ dağıtımında ayrıcalık yapıyor"

GİRESUN (AKA)

Giresun'a bağlı Keşap Belediye Başkanı Aydoğan Gezmiş, Tariş Genel Müdürlüğü'nün yağ dağıtımında ayrıcalık yaptığını öne sürdü. Geçmiş, yaptığı açıklamada, hükümetin kendileri gibi yoksul belediyelere gün geçirmeden yardım elini uzatmasını istedi ve orman ürünlerinden gelir sağlayamadıklarını da belirtti.

Belediye olarak Ekim ayı içinde yağ gereksinimi nedeniyle Tariş'e başvurduklarını söyleyen Keşap Belediye Başkanı, "Yağ için Tariş'e 560 bin lira nakit para yatırdık, sıramız geldiği halde yağımızı alamadık" dedi. Gezmiş, kendileri ile aynı dönemde başvuran bazı belediyelerin yağ gereksiniminin Tariş'ce karşılandığını da öne sürerek, Genel Müdürlükçe ayrıcalık yapıldığını iddia etti.

6 bin 500 nüfuslu beldelerine çok zor koşullar altında hizmet götürmeye çalıştıklarını ifade ederek, hükümetin kendileri gibi maddi zorluklar içindeki belediyelere gün geçirmeden yardım elini uzatmasını isteyen Başkan, orman ürünleri geliri konusunda da şunları ekledi:

"Biz sadece Keşap Belediyesi olarak tüm ilçe belediyelerinin yararlandığı bu imkândan mahrum bulunuyoruz. Keşap'taki orman köylüsü ürününü civar ilçelerde satarak, gelirini de civar ilçe Belediyelerine vermek zorunda bırakılıyor."

Gürler neden Cumhurbaşkanı seçilemedi?

Şaban Erik

TİP ESKİ MERKEZ YÜRÜTME KURULU ÜYESİ VE ESKİ MALATYA MİLLETVEKİLİ

● SUNAY, PARTİ LİDERLERİYLE YAPTIĞI GÖRÜŞMELERDEN SONRA, MELEN'İ, GÜRLER'İ KUVVET KOMUTANLARINI KABUL ETTİ. ERTESİ GÜN GAZETELERDE ILGINÇ BİR HABER ÇIKTI: "SUNAY, PARTİ LİDERLERİNDEN GÜRLER'İ CUMHURBAŞKANLIĞINA SEÇECEKLERİNE DAİR ORTAK BİR PROTOKOL DÜZENLEMELERİNİ VE BUNUN SAĞLANMASI İÇİN DE, ONUN KONTENJAN SENATÖRLÜĞÜNE ATANMASINI KENDİSİNDEN RESMEN İSTEMELERİNİ TEKLİF ETTİ"

● İNÖNÜ KENDİSİYLE GÖRÜŞEN AP AJANSI ANKARA MUHABİRİNE, "BUGÜNKÜ İYİMSERLİĞİMİN ÖNEMLİ BİR NEDENİ" DİYORDU, "ASKERLERİN SAMİMİYETLE, SİYASAL PARTİLERİ DEMOKRATİK HAYATIMIZIN VAZGEÇİLMEZ UNSURLARI SAYMALARI VE BÜTÜN SİYASİ PARTİLERİMİZİN DE MEMLEKET HAYATINDA ASKERİN TAŞIDIĞI SORUMLULUĞU İDRAK ETMELERİDİR. DEMOKRASİNİN GÜCÜ VE KUVVETİ BÖYLE BİR DENGENİN VARLIĞINDAN GELMEKTEDİR"

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı C.Başkanlığı seçimlerini etkileyecek yayınları yasaklamıştı

(2)

Yüksek Komuta Heyeti, bir bildiriyle, Demirel'in Cumhurbaşkanlığı seçimine ilişkin tutumunu kamuoyuna açıkladı; 12 Mart Muhtırasına yöneltilen küçük düşürücü, kışkırtıcı sataşma ve beyanların son bulmasını istedi.

Demirel bu hususta tartışmaya girmekten kaçındı.

Bozbeyli ona taş attı: "Komutanlar git deyince gidiyorsun da, gel deyince gelmiyorsun, bunu anlamağa imkan yok...'

Arkadan sermaye kuruluşlarından sesler yükselmeğe başladı: "Komutanların bildirisi dikkate alınmalıdır", 'Ordumuzun gösterdiği müsamahayı hiç bir ülkenin askeri gösteremez", "Partiler ve baskı grupları sindirilmiş şer kuvvetlerine fırsat vermeden birleşmeli... '

Sunay, parti liderleriyle Çankaya'da görüşmeler yaptı. Köşkten çıkarken gazeteciler Demirel'in etrafını çevirdiler:

'Nelerden bahsedildi konuşmalarda?"

"Her konudan bahsedildi."

'Sayın Gürler'in cumhurbaşkanlığı üzerinde de duruldu mu?"

'Hiç bir şahıs üzerinde durulmadı... Cumhurbaşkanlığı meselesi Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin işidir..."

Ayni sıralarda Bayan Sunay da, komutanların ve bakanların eşleriyle birlikte, Marmara Oteli'nin alt salonunda, havuz başında düzenlenen bir çay partisindeydi. Bütün orada bulunanları kıskandıracak güzellikte bir kadın olan ANKA Muhabiri Müşerref Hekimoğlu, basına nakletmek üzere notlar alıyordu: "Mor örtüler, yeşil sedirler, ortada fıskıyeli havuzuyle değişik bir dekorda su börekleri, pizzalar, nefis pastalar.."

Bayan Sunay, Gürler'in eşi bayan Mürşide Gürler'le yanyana oturuyordu. Ve, oradakilere vedaedengibi bir hali vardı. Buna mukabil bayan Gürler de onun yerini alan bir eda içindeydi.

Sunay, partilerin herhangi bir davranışını beklemeden, Gürler'i senatör tayin edeceğini, komutanlara bildirmişti.

SUNAY'IN GÖRÜŞMELERİ

Sunay, parti liderleriyle yaptığı görüşmelerden sonra, Melen'i, Gürler'i, kuvvet komutanlarını kabul etti. Ve, arkadan bir bildiri yayınladı: "Parti liderleriyle yaptığım görüşmeler sonunda mümtaz halefimin Türkiye Büyük Millet Meclisi'nce büyük çoğunlukça seçileceği kanatine vasıl olmuş bulunuyorum..."

Ertesi gün gazetelerde ilginç bir haber çıktı: "Sunay, parti liderlerinden Gürler'i Cumhurbaşkanlığına seçeceklerine dair ortak bir protokol tanzim etmelerini ve, bunun sağlanması için de, onun kontenjan senatörlüğüne atanmasını kendisinden resmen istemelerini teklif etti."

Ancak, daha sonra, partilerin herhangi bir davranışını beklemeden, Gürler'i senatör tayin edeceğini komutanlara bildirdi.

O gece Gürler, Hariciye Köşkü'nde, Trafik Kazalarını Önleme ve Acil Yardım Vakfı yararına verilen baloda, Sunay'la karşılaştı tekrar. Son derece keyifliydi. Sunay'la el sıkışırken çok değişik bir bakışla baktı ona. Göbeği paşa pantolonunu adamakıllı germişti. Öyle ki, sağ paçası boyunca uzanan kırmızı şerit, cebi hizasında ikiye ayrılarak korunganlı bir kılıç kabzası şekline girmişti, gerilmekten. Yanında, omuzlarına kürkünü örtünmüş olan eşi bayan Mürşide Gürler de pek keyifli görünüyordu. Gazeteciler bir aralık bir soru fısıldadılar ona:

"Cumhurbaşkanlığı konusunda ne düşünüyorsunuz?"

İçi dışı güldü:

"Allah memlekete hayırlı günler getirsin.."

SIKIYÖNETİM YASAKLARI

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı, Cumhurbaşkanlığı seçimlerini etkileyecek yayınları yasakladı:

"Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının serbestçe yapılmasını emrettiği Cumhurbaşkanlığı seçiminin selametle sonuçlanmasına mani olacak ve Türk Silahlı Kuvvetlerini rencide edecek ve Meclis'in iradesini baskı altında tutacak her türlü beyan, davranış, yazı, haber ve emsali hareketler yasak edilmiştir."

Arkadan diğer sıkıyönetim komutanlıkları da ayni kararı aldılar.

İNÖNÜ'NÜN GÖRÜŞLERİ

AP Ajansı Ankara Muhabiri, İnönü ile bir görüşme yapmak üzere saygılı bir şekilde onun karşısında yer aldı:

"Efendim, Cumhurbaşkanlığı seçimleri konusunda bugün askerlerle siviller arasında bir kuvvet gösterisi şeklinde takdim edilmek istenilen karşılıklı demeçlerin parlamenter demokrasi için bir tehlike teşkil edeceğinden endişeli misiniz?"

"Gerçekten askerlerle bazı siyasi partiler arasında tartışmalar oluyor. Bu tartışmalar dolayısıyle demokratik parlamenter rejim için bir endişe yoktur. Parti başkanlarının sağduyularına inanıyorum. Bunu denedim. Askerler demokratik rejime bağlılıklarının bütün örneklerini ve delillerini vermişlerdir. Şimdiye kadar her müdahale demokratik rejim için olmuştur. Ve her birinden sonra mümkün olan en kısa zamanda sivil siyasi hayata geçilmiştir."

"Bugünkü iyimserliğimin çok önemli bir sebebi, askerlerin samimiyetle, siyasi partileri demokratik hayatımızın vazgeçilmez unsurları saymaları ve bütün siyasi partilerimizin de memleket hayatında askerin taşıdığı sorumluluğu idrak etmeleridir. Demokrasinin gücü ve kuvveti böyle bir dengenin varlığından gelmektedir."

"Türkiye'de bugünkü olağanüstü durum bazı batı çevrelerinde tenkitlere uğramakta ve endişe yaratmaktadır. Bu durumu ve tenkitlerle, endişeyi siz nasıl karşılıyorsunuz?"

"Bazı çevrelerdeki tenkitleri ve endişeyi yakından izliyorum. Bunların büyük bir kısmının iyi niyet mahsülü olduğundan eminim. Zira dostlarımız tarafından söyleniyor. Tenkitlerle endişeler geniş ölçüde gerçek durumun gerçek şartların, toplumumuza ait özelliklerin bilinmemesinden doğuyor. Bunlar iyi ve doğru şekilde anlatıldığı zaman dostlarımız rahatlıyorlar. O çevrelerde hareket halinde bulunan bazı elemanların tesirlerini de tabii unutmamak lazımdır.

Türkiye'de çok partili hayata girişimizden sonra tabii olan ilk fırsatların dışında, milletçe iyi kabul edilen iki askeri müdahale oldu. Bunların ilki 1960'dadır. Zamanın ihtiyacına göre askeri müdahale memleket idaresine elkoydu. Daha ilk günlerde, en kısa zamanda seçimlere gidileceğini ilan etti. Bir sene içinde Anayasa değişikliği, siviller eliyle yapıldı. Anayasa değişikliğinin en önemlisi Meclis kararları üzerinde icap ederse düzeltici bir Anayasa Mahkemesi'nin kurulmasıdır. Ondan evvel böyle bir müessese ve müeyyide yoktu. Sonra seçim yapıldı. Gelen Meclis koalisyon hükümetleriyle ilk fırtınaları atlattı ve rejimi düz yola çıkarttı. İkinci müdahale 1971'de 12 Mart'ta oldu. Sivil idare zamanında anarşik bir hava memleket hayatına hakim olmuştu. Vatandaşta tam bir ümitsizlik havası hüküm sürüyordu. Bu şartlar altında askeri müdahale, memleketin sinirlerine sükunet ve vatandaşa güven getirdi. Ordu fiili müdahalede bulunmaksızın kurtuluş yolunu göstermeğe çalıştı. Bütün siyasi partiler olgunluk ve vatanseverlikle hareket ettiler. İlk fırtınaları gene atlattık. Anarşik hava kalktı, memlekete emniyet geldi. Bugünkü tartışmaların temelinde şimdi bazılarımızca unutulmuş olan anarşik, güvensiz havanın tekrar doğmamasının sağlam yolunun bulunması kaygısı yatmaktadır.

"Bu değerlendirmeler yapılınca Türkiye'deki durumdan endişe etmenin sebepleri ortadan kalkar."

"Avrupa temsilcisi olarak son günlerde Türkiye'ye gelen M.Reverd'in 1973 Ekim genel seçimlerinde kazanan partiye iktidarın verilmesinin demokratik rejimin tabii bir gereği olduğunu hatırlattı. Siz bu gereğin yerine getirilmeyeceği hususunda bir tehlike görüyor musunuz?"

"Deminki sözlerimden vaziyeti nasıl gördüğüm bir dereceye kadar anlaşılır. Ama bu, soruya da cevap vereyim. M. Reverdin'in sözlerini şu şekilde değerlendirmem daha doğru olur. Seçimlerden sonra açılacak yeni siyasi hayatta demokratik rejimin memleket durumuna en elverişli tedbiri parlamentonun hür iradesiyle bulup işleteceğine eminim. Demokratik memleketlerde emsalleri görüldüğü gibi zaman ve şartlar olur ki parlamento bir parti hükümetinin kurulmasını en elverişli tedbir sayar. Zaman ve şartlar olur ki hükümetin çeşitli partiler işbirliği ile kurulmasını parlamento daha doğru bulur. Demokrasinin tek ve katı işleme tarzı yoktur. Mesele doğan durumun en elverişli tedbirinin hür ve genel seçimlerle kurulmuş parlamentonun kendi serbest iradesiyle tayin edip onu yürütmesidir. Bu mekanizmanın böyle işlemeyeceği hususunda en ufak bir tehlike görmüyorum."

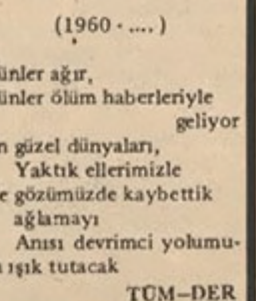

Askerlerle bazı siyasal partiler arasında tartışmalar olduğunu belirten CHP eski Genel Başkanı İnönü mümkün olan en kısa zamanda tümüyle sivil hayata geçilmesini istiyordu.

YARIN: GÜRLER EMEKLİ OLARAK SİVİLLEŞİYOR

Cemal IŞIK

(1960 - ....)

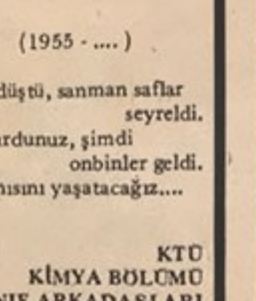
Günler ağır,
Günler ölüm haberleriyle
geliyor
En güzel dünyaları,
Yaktık ellerimizle
Ve gözümüzde kaybettik
ağlamayı
Anısı devrimci yolumuza ışık tutacak

TÜM–DER
FATSA ŞUBESİ

Demokrat: 1039

Zeki ÖZTÜRK

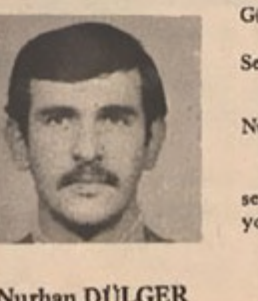

(1955 - ....)

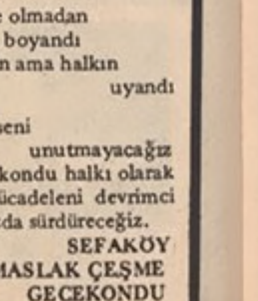
Zeki düştü, sanman saflar
seyreldi.
Bir vurdunuz, şimdi
onbinler geldi.
Anısını yaşatacağız....

KTÜ
KİMYA BÖLÜMÜ
SINIF ARKADAŞLARI

Demokrat: 1038

Nurhan DÜLGER

Gün öğle olmadan
Kana boyandı
Sen öldün ama halkın
uyandı

Nurhan seni
unutmayacağız
Gecekondu halkı olarak
senin mücadeleni devrimci
yolumuzda sürdüreceğiz.

SEFAKÖY
MASLAK ÇEŞME
GECEKONDU
EMEKÇİ HALKI

Demokrat: 1037

Diyarbakır'daki olaylarda 2 ölü 5 yaralı

İzmit'te devrimci bir öğretmen kaçırıldı

- ÇAYIRALAN HALKEVİ KAPATILDI
- GAZİANTEP'TE GÖZALTINA ALINAN 4 KİŞİDEN HABER ALINAMIYOR
- MARDİN DERİK'TE 1 KİŞİ ÖLDÜ, 2 KİŞİ YARALANDI
- BURSA'DA 40 KİŞİ GÖZALTINDA.
- URFA SİVEREK'TE İKİ KİŞİ ÖLDÜ, İKİ KİŞİ YARALANDI
- BİR TEKNİK ELEMANIN DÖVÜLMESİ KINANDI
- KIRŞEHİR'DE İKİ ÖĞRETMEN GÖZALTINA ALINDI
- VAN KAPALI CEZAEVİNDEN KAÇANLARDAN İKİSİ DAHA YAKALANDI
- KONYA SEYDİŞEHİR'DE BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ
- İSTANBUL'DA KABATAŞ LİSESİ ÖĞRENCİLERİ DİRENİŞTE

HABER MERKEZİ

İzmit'in Derince semtinden devrimci bir öğretmenin 12 Mart günü kaçırıldığı ve kendisinden bir daha haber alınamadığı bildirildi.

Cevdet Şahin adındaki devrimci öğretmenin kendi kullandığı 41 AP 072 plakalı arabasının önü Çene Suyu civarında üçü de 07 plakalı bir Anadol bir Mercedes ve bir Renault tarafından kesilerek arabadan zorla indirildiği görgü tanıklarınca belirtiliyor.

Kaçırılan öğretmenin ailesi 12 Mart'tan beri bütün çaba ve aramalarına rağmen oğullarından haber alamadıklarını belirterek hayatından endişeli olduklarını söylediler.

DİYARBAKIR'DA 2 ÖLÜ 5 YARALI

Diyarbakır Lisesinde, çıkan olaylarda iki öğrenci ağır yaralandı, bir öğrenci gözaltına alındı.

Lisenin açılmasından yarım saat önce bir gurup faşistin, sol görüşlü öğrencilere saldırması üzerine meydana gelen olaylarda 2. sınıf öğrencisi Fehmi Ayda ile Fikret Babur çeşitli yerlerinden ağır yaralandı. Yaralı öğrencilerin, Tıp Fakültesi Numune Hastanesinde tedavi altına alındıkları bildirildi. Olayla ilgili olarak Mehmet Can Erkiz adlı bir öğrencinin gözaltına alındığı öğrenildi. Öte yandan "olaylar büyüyebilir" gerekçesi ile okulun, valilik tarafından süresiz kapatıldığı bildirildi.

• Öte yandan Diyarbakır Gazi Caddesinde bulunan bir kıraathanede fikir tartışması yapan kişiler arasında çıkan kavgada Ferat Karacan adlı lise öğrencisinin öldüğü, Ahmet Şentürk adlı öğrencinin de ağır yaralandığı bildirildi. Olaydan sonra kaçan Kerbela Şentürk'ün yakalandığı olayla ilgili iki kişinin de arandığı açıklandı.

• Daha sonra meydana gelen İstasyon Caddesindeki olayda da Fen Fakültesi memurlarından Mehmet Yiğit ile arkadaşı Takyettin Tekdal kimlikleri saptanamayan silahlı kişilerce tarandı. Takyettin Tekdal aldığı yaralar sonucu olay yerinde öldü. Mehmet Yiğit ise ağır yaralı olarak hastaneye kaldırıldı. Bu arada Yenişehir Karakolundan olay yerine gelen polis memuru İsmail Gönen silahlı kişileri yakalamak amacıyla peşlerinden gittiği, ancak açılan ateş sonucu ağır yaralandığı bildirildi.

ÇAYIRALAN HALKEVİ KAPATILDI

Yozgat, Çayıralan İlçesi Halkevi "küçük çocuk" bulunduğu gerekçesi ile kapatıldı. İlçe halkının faşist terör yoğunlaşırken, Halkevinin kapatılmasını, tepki ile karşıladığı ve olayı protesto ettiği bildirildi.

KABATAŞ LİSESİ ÖĞRENCİLERİ OKULDAN ÇIKARILDI

Kabataş Lisesi öğrenci yatılı taksitlerinin artırılması nedeniyle 11 Mart gününden beri derslere girmiyorlar. Yemekhaneye girmeme kararı ile başlayan protesto daha sonra okul idaresinin öğrencilerin istemlerini olumsuz karşılaması ile büyüdü. Protesto sırasında üzerinde "Taksitlere yapılan zamlar geri alınsın-Öğrenci Birliği" yazılı pankartın asılmasından sonra 10 kadar öğrencinin gözaltına alındığı ve öğrencilerin etüdlere girmeme ve bir günlük oturma boykotu kararı aldıkları bildirildi.

İdarenin öğrencilerin protestoları üzerine velilerle ilişkiye geçerek yatılı bölümünü kapatacağını ifade ettiği öğrenildi. Gösterilerini sürdüren Kabataş Lisesi öğrencileri son olarak güvenlik kuvvetleri tarafından okuldan dışarı çıkartıldılar.

Küçükçekmece Menekşe'de bulunan Özteks Fabrikası'nda çalışan işçiler bir arkadaşlarının işten atılması üzerine direnişe geçtiler. Direnişe geçen işçilerden 25'inin güvenlik kuvvetlerince gözaltına alındığı bildirildi.

• Kadıköy'de bulunan Mehmet Beyazıt Lisesi'nde de 16 Mart katliamı protesto edildi. Okulda öğrenciler tarafından 16 Mart katliamını kınayan konuşmalar yapıldıktan sonra gösteriler okul dışında da sürdürüldü. Öğrenciler tarafından katliamı kınayan sloganlar söylendi. Güvenlik kuvvetlerinin bütün öğrencileri yere yatırarak aradıkları ancak öğrencilerin aramadan sonra bu tutumu kınayan bir gösteri daha yaptıkları bildirildi.

• Malazlar Fabrikası'nın servis otobüsünü durdurarak içindeki işçileri tehdit etmekten sanık 3 kişiden ikisi Sıkıyönetim 1. numaralı askeri mahkemesince tutuklandı. Adı geçen fabrikanın otobüsündeki işçileri tehdit eden Can Taze, Barbaros Taze ve Metin Demir'in yargılamalarına dün 1 numaralı Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'nde başlanarak sanıklardan ikisi hakkında tutuklama kararı verildi.

İKİ ÖĞRETMEN GÖZALTINA ALINDI

Kırşehir Lisesi Fransızca öğretmenlerinden Üçler Umucu'nun 1 hafta önce gözaltına alınmasından sonra eşinin de gözaltına alındığı bildirildi. Lisede felsefe öğretmeni olan Aslı Umucu'nun üç gündür okula ders saatlerinde polis nezaretinde getirilerek, ders bittikten sonra Emniyete götürüldüğü öğrenildi.

KONYA SEYDİŞEHİR'DE BİR İŞÇİ ÖLDÜRÜLDÜ

Seydişehir Etibank Alüminyum tesislerinde vinç operatörü olarak çalışan Kibar Önal, kimlikleri belirlenemeyen 3 kişinin açtığı ateş sonucu öldü. Önal'a 5 el ateş edildiği, siyasi yönünün araştırıldığı bildirildi.

ANKARA'DA BİR TEKNİK ELEMANIN DÖVÜLMESİ KINANDI

Ankara'da Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nda 12 Mart günü bir teknik elemanın polislerce Bakanlık içinde dövülmesi TMMOB-Elektrik Mühendisleri Odası Ankara Şubesi tarafından protesto edildi.

EMO üyeleri adına yapılan açıklamada, "Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanlığı'nda çalışan, aralarında üyelerimizin de bulunduğu ilerici memurlar, kolluk kuvvetlerince bir takım bahaneler yaratılarak sorguya çekilip, Bakanlık binası içinde dövülmektedirler." denildi.

"Ülkeyi gittikçe karanlığa gömen yeni ekonomik düzenlemelere bağlı olarak artan baskıların, ilerici ve demokratik güçlerin ortak savaşımıyla yenileceği' belirtilen açıklamada, EMO'nun bu tür baskılara karşı üyelerinin her zaman yanında olacağı bildirildi.

Kabataş Lisesi öğrencileri yatılı ücretlerinin artırılmasını protesto ediyorlar.

• Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 3 nolu Askeri Mahkemesi, "Kürtçülük" ve "Bölücülük" propagandası yaptıkları gerekçesiyle Bitta Barbara ve Güneş Karabuda çifti için, yapılan gıyabi duruşmalarında "görevsizlik" kararı verdi. İsveç'te gazetecilik yapan Karabuda çifti 1967 yılında yayınladıkları "Turkiet Resehendbook" adlı kitaplarında 'Kürtçülük" ve 'Bölücülük" propagandası yaptıkları gerekçesi ile yargılanmakta idiler. Sıkıyönetim Komutanlığı 3 nolu Askeri Mahkemesi "Davanın Sıkıyönetimin ilanını gerektiren gerekçelerle bağdaşmadığı için görevsizlik kararı verilerek, Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine" karar verdi.

• Öte yandan, Şehit Kubilay Mahallesi'nde bir evin önünde, kurşunlanmış olarak bulunan cesedin Turan Ekinci adlı inşaat işçisine ait olduğu, olayın siyasi yönünün bulunup bulunmadığının araştırıldığı bildirildi.

BURSA'DA 40 KİŞİ GÖZALTINA ALINDI

Bursa Ortabağlar Semtinde gece geç saatlerde, güvenlik kuvvetleri tarafından yapılan operasyonda çoğunluğu öğrenci olan 25 kişi, ertesi gün ise Bursa Eğitim Enstitüsü'ne gelen öğrenci ve velilerden 15 kişinin gözaltına alındığı bildirildi. Gözaltına alınanların Bursa Eğitim Enstitüsü'nde okuyan ilerici ve devrimci öğrenciler olduğu ve okulun açılması nedeniyle Bursa'ya geldikleri belirtildi. Gözaltına alınan öğrenci velilerinin ise çocuklarını okula getirdikleri öğrenildi.

• Öte yandan Bursa Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü, FKB ve Matematik bölümlerinin öğleden sonra eğitim göreceğini ileri sürerek, öğrencileri geri çevirdi. Öğrenci velileri bir açıklama yaparak, bu uygulamanın kuşku verici olduğunu belirterek, protesto ettiler.

• Öte yandan, Bursa'da Türkiye Devrimci Komünist Partisi yanlısı oldukları öne sürülen 20 kişinin güvenlik kuvvetlerince gözaltına alındığı açıklandı.

VAN KAPALI CEZAEVİNDEN KAÇANLARDAN İKİSİ DAHA YAKALANDI

Van Kapalı Cezaevinden kaçan iki mahkumun daha yakalanması ile, yakalananların sayısı 17'e yükseldi. Bölgede sürdürülen operasyonlar sonucu, şehirdeki otellerde yakalanan Celal Düşkün'ün 25 yıla Hüseyin Erol'un ise 30 yıla hükümlü olduğu öğrenildi. Van Cumhuriyet Savcısı Erol Ayter yaptığı açıklamada tünelin cezaevinde bir süre öne meydana gelen isyandan faydalanılarak kazıldığını ve kaçışın gerçekleştirildiğini bildirdi.

• Van Devrim Lisesi öğrencilerinin 12 Mart'ı protesto etmek ve açığa alınan 8 öğretmenlerinin görevlerine iade edilmesi amacıyla 3 günlük boykot yapacakları açıklandı. 3 gün süreyle okula gitmeyeceklerini belirten öğrenciler boykotun çarşamba günü sona ereceğini söylediler.

URFA SİVEREK'TE İKİ KİŞI ÖLDÜ, İKİ KİŞİ YARALANDI

Siverek Haliliye Mahallesinde faşistlerle, devrimciler arasında çıkan çatışmada Mehmet Yeşildağ adlı sağ görüşlü bir kişi ile Ekrem Bıçak adlı devrimcinin öldürüldüğü bildirildi.

• Devrimci olduğu bildirilen Ekrem Bıçak'ın öldürülmesinden sonra olayı kınamak için yaklaşık 2-3 bin kişilik bir halk topluluğu Emniyet Müdürlüğü'nün önünde gösteri yaptılar. Gösteri sırasında halkı dağıtmak isteyen polislerin silah kullandıkları görüldü. Bu sırada Mehmet Altın adındaki bir kişi ile Gülizar Bardakçı adındaki kız çocuğunun da yaralandıkları bildirildi.

MARDİN DERİK'TE 1 KİŞİ ÖLDÜ İKİ KİŞİ YARALI

Mardin'in Derik ilçesinde de meydana gelen olaylarda da 3 kişinin yaralandığı bildirildi. Hastaneye götürülen yaralılardan Fethi Yükler yolda öldü. Diğer yaralı Mehmet Altun'un ameliyat edildiği ancak sağlık durumunun endişe verici olduğu belirtildi. Bu arada olaylar nedeniyle Derik'te konan sokağa çıkma yasağının devam ettiği açıklandı.

İZMİR'DE DE 16 MART PROTESTO EDİLDİ

İzmir'de de 16 Mart günü İstanbul Üniversitesinin faşistlerce basılarak 7 öğrencinin öldürülmesi ile sonuçlanan katliam protesto edildi.

Bornova yurtlarında öğrenciler forumlar yaparak katliamı kınayan konuşmalar yaptılar. Ege Üniversitesine bağlı tüm fakültelerde öğrencilerin tek tek sınıflarda konuşmalar yaptıkları bildirildi. Bu arada Bornova Konak arasında çalışan otobüslerde de bildiriler dağıtıldığı öğrenildi.

GAZİANTEP'DE GÖZALTINA ALINAN 4 KİŞİDEN HABER ALINAMADIĞI BİLDİRİLDİ

Gaziantep Emniyet Müdürlüğü Ekiplerince gözaltına alınan 4 kişiden çeşitli girişimlere rağmen haber alınamadığı bildirildi.

Gözaltına alınanlardan İlker Dikmen'in 25 gün önce İzmir'den alınarak Gaziantep'e getirildiği, Halit Kahraman adlı kişinin oturduğu kahveden alındığı, Zekai Zinciroğlu'nunsa ziyarete gittiği bir evden alındığı öğrenildi. Ayrıca Mustafa Demirhan adlı şahsın da evlerinde kardeşi olmadığı için gözaltına alındığı belirtildi.

Gazetemiz muhabirine bir açıklama yapan aileler, "Gözaltında bulunan yakınlarımız herhangi bir olayda yakalanmadığı gibi suç unsuru sayılabilecek birşey de bulunamadı.

FAİK BULUT'UN AVUKATI LEA TSEMEL

"Bu uluslararası bir trajedidir"

HABER MERKEZİ

Faik Hasan Bulut, avukatı ile birlikte geçtiğimiz hafta Türkiye'ye geldi.

Faik Hasan Bulut, 1972 Yılında 'kovuşturmaya uğramamak için' Türkiye'den kaçarak Suriye'deki El Fetih Kampına sığınmıştı. Daha sonra Lübnan'daki El Fetih kampına aktarıldı. Burada kendisine koruma görevi verildi ve bir süre bununla ilgili olarak eğitim gördü. 20 Şubat 1973 günü İsrail'lilerin kampa yaptıkları silahlı baskın sonunda 12 kişi öldü, Bulut ise yaralı olarak, İsrail'e getirildi. Üç yarbaydan oluşan bir askeri mahkemede yargılandı ve 7 yıl ağır hapis cezasına çarptırıldı. Suçu İsrail'e karşı eylemde bulunan bir örgüte üye olmak, burada askeri eğitim görmek ve yabancı uyruklu olmak. Faik Hasan Bulut dava boyunca örgüte üye olmadığını yalnızca misafir olarak bulunduğunu söyledi. Mahkumiyetini Filistinlilerle birlikte çok ağır şartlarda geçirdi.

1950 yılında Kars'ta doğan Faik Hasan Bulut'un Filistin'li avukatı Lea Tsemel olayı trajedi olarak nitelendiriyor ve şöyle diyor:

"Bulut'u 1973'te tanıdım ve davasına bakmaya başladım. İnsan olarak çok kötü anlar geçirdi. Ben onun bir terörist olmadığı inancındayım, ve herkesin bunu bilmesini istiyorum. Mahkumiyeti bittikten sonra herhangi bir ülkede yaşayabileceğini, seçim yapmasını söylediler. O ana yurdunu seçti. Türk konsolosluğu buraya geldiğinde herhangi bir suçu olmadığı için tutuklamanın söz konusu olmadığını söylediler. Ama geçen hafta birlikte uçaktan indiğimiz an tutukladılar. Burada suç sayılabilecek bir tek pasaportsuz olarak yabancı bir ülkeye gitmektir. Bu da genel afla ortadan kalktı. İsrail'de tutukluluk süresince siyasi mülteci olarak kabul edildi. Ancak burada öyle bir durum söz konusu olamaz. Bu nedenle tutuklanmasına anlam veremiyorum. El Fetih örgütüne gelince İsrail için kurulan bir örgüttür ve orada misafir edilmiştir. Burada yine suç sayılamaz. Faik Bulutun terörist olmadığını anlatmak istiyorum ve bunları somut temellere dayandırarak söylüyorum. İsrail'de herhangi bir olaya karışmadığı mahkeme kararı ile saptanmıştır. Karşımızda bir terörist değil, insan haklarının çiğnendiği bir trajedi var. Çektiği acıların son bulmasını istiyor ve bunun için uğraş veriyorum."

Dursun SELVİ (1956)

Hikmet İŞNAZ (1953)

Nesimi NUSKET (1944)

Ekilir ekin geliriz
Ezilir un geliriz
Bir ölür bin geliriz
Bizi vurmak kurtuluş mu?

Mecidiyeköy pasaj baskınında faşistlerce katledildiler.
Unutmayacağız!

GÜMÜŞHACIKÖY YEMİŞEN,
DAMLADERE, KEÇİKÖY, SALLARKÖYÜ
GÜPLÜCE KÖYÜ, HAMAMÖZÜ BUCAĞI
DEVRİMCİ KÖYLÜLERİ

(Demokrat: 1041)

Yiğit işçi arkadaşımız 7 yıl önce Şehremini'de faşistler tarafından katledildi.

Anısı, devrimci halkın birliği mücadelemize ışık tutuyor.

Muharrem ÇİÇEK

YURTSEVER GENÇLER

(Demokrat . 1048)

GENEL KURULA ÇAĞRI

Ankara Mimarlık Mühendislik Yüksekokulu
Öğrenci Derneği Başkanlığından

Derneğimizin 6. Olağan Genel Kurulu 6.4.1980 Pazar günü saat 9.00'da Bulvar Düğün Salonunda yapılacaktır. Tüm üyelere duyurulur.

Gündem:
1. Açılış
2. Başkanlık Divanı seçimi
3. Yönetim ve Denetim faaliyet raporlarının okunması
4. Faaliyet raporlarının aklanması
5. Yönetim ve Denetim Kurulllarının seçimi
6. Dilek ve temenniler
7. Kapanış.

(Demokrat: 1044)

POLİTİKA CİDDİ BİR İŞTİR

Başbakan kime çatıyor?

Başbakan son basın toplantısında "Tepeden inmecilere yağma yok" demiş. "Tepeden inmeci", bilindiği gibi Ordu yardımıyla ve ordunun yedeğinde ya da yanınsa siyasal iktidarı ele geçirme anlamına geliyor. 12 Mart'tan önce bazıları, bazılarını "tepeden inmeci" olmakla suçlamış, ne çare ki "tepeden inmecilikle" suçlananlar, tepeden inme iktidara gelenlerce "içeri" tıkılmıştı. Ne var ki, o zaman bir "dergi" vardı. "Güçlü ve etkili çevreler," "zinde kuvvetler" adına konuşur, yazardı. Şimdi öyle bir dergi de yok. Acaba Demirel "Tepeden inmeciler"le kimi kastediyor. Olasılıkları sıralayalım:

1)Tercüman gazetesi baş yazarı Nazlı hanım, bakın bir tarihte "AP — Ordu — iktidar" formülünü ileri sürmüştü. Acaba Demirel onu mu kastediyor? Olamaz, çünkü Demirel "arkasındaki milyonlara" güvendiğini açıklamıştı.

2)Türkiye'nin yeni bir Atatürk beklediğini yazan Metin Toker" mi?

3)Yeni anayasa peşinde koşanlar mı?

4)Yoksa silahlı güçlerle gizli ilişki kurduğundan kuşkulandığı kişiler mi var.?

Acaba kimi kastetti? Koskoca Başbakan dayanaksız, nedensiz konuşmaz ya....

Büyük Otel'de televizyon seyircileri

Büyük Ankara Oteli'nde, Ecevit ile düzenlenen basın toplantısı seyredilirken, Televizyon Salonu bir alemdi doğrusu. Televizyonda Taha Akyol, Doğan Yurdakul güç gibi görünen sorular sordukça "Hah ver bakalım şimdi cevabı" sesleri yükseliyordu. Ecevit'in bazı yanıtlarına "yuh" "Manyak herif", "yalancı" gibi sesler yükseliyordu. Aynı basın toplantısında Ecevit'e soru yönelten Hasan Pulur da oradaydı. Sıkıntıyla seyretti ekrandaki toplantıyı. Çünkü, gerek Orhan Tokatlı ve gerekse Hasan Pulur, "Bütün ulus, halk AP ile CHP birleşsin" dedikçe bir kalın ses "Yok öyle bir şey" "Kim çıkardı" gibi amigo feryatları yükseltiyordu. Telvizyonda Ecevit ve gazetecilerden çok bu amigolar dikkati çektiler. Kontenjan Senatörü Adnan Başer Kafaoğlu ve MKB eski üyesi Orhan Erkanlı da bir kısmı siyasetçi bir kısmı da politikacı olan televizyon seyircisi amigoları ibretle izlediler.

Göz yaşartıcı bir tablo..

Yukardaki fotoğraf, iktisadi hayatımızın önemli unsurlarından birkaçını birarada göstermesi açısından gerçekten çok güzeldir. En üste, Türk Bankacılığının şaşmaz egemeni, yanılmaz denetcisi, T.C.Merkez Bankası Altında özel sermaye ile devletin el ele oluşturduğu bir Sigorta şirketimiz; Şeker Sigorta. Ortada sanayimizin gözbebeği Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu, en altta ise...

Hür teşebbüsün güzide bir örneği: Ahmet Efendi'nin boyacı sandığı.

NABZA GÖRE ŞERBET VAR ŞERBETÇİİİ...

CİVİLEME

Şahlanma

Feyzioğlu: "Türkçü bir şahlanışla Devleti yeniden Devlet yapmalıyız" demiş.

İnsanı duygulandıran bir söz. Ne var ki şahlanabilmek için bir ata gereksinme olacak.

Feyzioğlu, AP'nin atı üstünde yine bir yer arıyor galiba...

BULMACA

SOLDAN SAĞA;
1 - Gezegenlerin dönüşleri sırasında izledikleri alışılmış ve düzgün yol, 2 - Öğütülmüş tahıl - Kimi yamaçlı şeylerin alt kısmı, 3 - Havanın nem derecesini ölçmeye yarayan aygıt, 4 - Haberci - Komşu bir ülke adı, 5 - Platin elementinin simgesi - Bir cetvel adı, 6 - Belirti, ipucu, 7 - Yardım, imdat - Bir sayı, 8 - TERSİ: Kaza olarak meydana gelen zararı ödeme, 9 - TERSİ: Gemi pusulasında kadranın ayrılmış olduğu otuz iki bölümden her biri - Bir bağlantı edatı.

YUKARDAN AŞAĞIYA
1 - Halk dilini, Anadolu lehçesini şiir dili haline getiren ünlü bir tasavvuf şairimiz, 2 - İş sözleşmesine göre işçinin işten çıkarılması durumunda tanınan süre - Kuzu sesi, 3 - Boğa güreşçisi, 4 - TERSİ: Nitelikleri aşağı olan, değersiz - Bir nota, 5 - Kimi bölgelerde balçıktan yapılan zahire ambarı, 6 - İki dağ arasında dar ve uzun yol, 7 - Hekimlikte kullanılan ve kendine özgü kokusu olan bir sıvı - Bir takımı anlamında bir sözcük, 8 - Erden başgedikliye kadar askerlere verilen genel ad - Saç döken bulaşıcı bir hastalık, 9 - İlkel bir silah - Sonuç.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1								■	
2			■		■				
3									■
4					■				
5		■		■			■		
6						■		■	
7						■			
8		■		■					
9						■			

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA;
1-İktisat, 2 - Dİ - Korucu, 3 - İmar - İrad, 4 - Liman, 5 - Aza - Nal, 6 - İlk - Maçka, 7 - Re - Ali - Ab, 8 - Eva - Ulalı, 9 - Tava - Ela,

YUKARDAN AŞAĞIYA;
1 - İdil Biret, 2 - Kimi - Leva, 3 - Amak - Av, 4 - İkraz, 5 - So - Namlu, 6 - Arı - Aile, 7 - Turunç - Al, 8 - Ca - Akala, 9 - Sudolabı.

Kapı Kavramı

Murat BELGE

Ortadoğu uygarlığında "kapı" denilen şeyin ne kadar önemli olduğunu hiç düşündünüz mü? Somut, fiziksel kapı şüphesiz her yerde önemlidir, önemli bir işleve sahiptir. Ama Ortadoğu'da ve Türkiye'de bu fiziksel kapının ötesinde, kapının *kavramı* da büyük önem kazanır. Toplumun birtakım kurumları, hep kapılarıyla düşünülür. Osmanlı'nın sarayının adı bile "Topkapı"dır ya, bu Topkapı'nın içinde çeşitli kapılar, çeşitli dünyaları birbirinden ayırır. Sarayın birinci kapısı bab-ı hümayundur. Saraya, ayrıca bab-ı saadet, yani mutluluk kapısı da denir. Bu mutluluk kapısı, sarayın daha iç bölümlerine açılır ve karaağalar tarafından korunur. Fakat Osmanlı kültüründe kapılar yalnız saraya özgü değil, devletin kendisi de bir kapıda simgelenir: Bab-ı âli. Şanına yakışır biçimde, *yüksek* bir kapıdır devlet. Dini kurumlar da kapılarından tanınır: bab-ı fetva-penahi veya bab-ı meşihat, şeyhülislâmın kapısıdır. Aynı şekilde, pirlerin, şeyhlerin kapıları olur: "Taptuk'un kapusunda/ kul olduk tapusunda" diyor Yunus. Devletin baskı aygıtlarının kendi kapıları bab-ı seraskeriyye ve bab-ı zabtiyyedir. Bunlar hep bizim yerli kapılarımız. Kendi ocağından ayrı düşmüş biri "el kapısında" eziyet çeker. Modern Türkiye'de de, evimizin kapısı ile "el kapısı" arasında "gümrük kapısı" vardır (Kapıkule'den geçe cekseniz, Tanrı vardımcınız olsun)

Felâket de genellikle böyledir. Gelir kapıya dayanır. Zaten kapı, felâketi dışta tutmak için yapılmış. Gene de, "kapı" dendiğinde mutlaka "kapanan" bir şey mi düşünmek gerekir acaba? "Kapı", aynı zamanda "acı" değil mi, yani "açılan" bir şey (tabii "acı"yı bu anlamda kullanmıyoruz)? Bizim kültürde kapının açılmaktan çok kapanmak için yapılan bir nesne olduğunu galiba en iyi tavla gösteriyor. Çünkü tavlada "kapı yapmak" kimsenin geçemeyeceği bir şey yapmak - daha çok duvar örmek gibi.

Kültürümüzde kapının bu kadar yaygın bir kullanımı oluşu açıklayan anahtar galiba bu kapılılık. Kapılar çok az kişiye açılıyor, çok fazla kişiye kapanıyor. Ve tabii, bu kadar "kapı" olan yerde çok sayıda "kapıcı" da zorunlu. Yunan mitolojisinin öbür dünya kapısını bekleyen üç başlı canavar Cerberus, epey ihtisas sahibi idi. Ama Türkiye'ye gelip bir devlet dairesinin kapıcısı yanında staj yapsa, bilginin ne kadar sonsuz olduğunu o da öğrenirdi.

Gene de, büsbütün aşılmaz değil kapı. Kapıkule'nin gümrük kapısı bile. Buna göre deyimler de var, bir konuda tavlamak istediğiniz adama o işin kapısını yapmanız gibi. Kapısını yapmak, sanki bunun çok güç olduğunu, ama büsbütün imkansız olmadığını, biryolunu bulunabileceğini belirtiyor gibi. Tabii bir de "kapı açmak" var. Genellikle de olumsuz bir işi başlatan için söylenen söz. O zaman, tavlada da niçin sözgelişi "duvar" değil de "kapı" yapıldığı anlaşılıyor. Çünkü sırasında altıkapı bile açılıyor, şeşi atan çıkıyor. Yani, ortadoğulunun hüneri, kapı ve kapıcı karşısında, o kapının "açıl susam"ını bulmak. Tabii kapı büyüdükçe, âlileştikçe, böyle formüller bulanların sayısı da azalıyor. Zaten kapının haşmeti, genellikle, geçirdiklerinin değil, geçirmediklerinin, içeri aldıklarının değil, dışarda bıraktıklarının sayısıyla orantılı. Buna uymayan bir tek kapı kavramı biliyorum: bab-ı irtişa, yani rüşvet kapısı.

Halûk Şevket'le söyleşi

Orhan KAZBEK

Geçen yıl İBŞT Kadıköy sahnesi ekip sanat yönetmeniy diniz. Bu yıl aynı göreve yeniden getirildiniz. Bir yıl boyunca Kadıköy Sahnesine gelen seyirciyi gözlediniz. Bu sahnenin seyirci yapısı nedir? Repertuarınızı oluştururken gözönüne aldığınız noktalar nelerdir?

Kadıköy şehir tiyatrosuna gelen seyircinin yapısını diğer tiyatrolarımıza gelen seyircilerin yapısından kesinkes soyutlamak pek mümkün değil. Çünkü toplumumuz içinde seyirci sorunu, genelde kendine özgü bir yapıyı oluşturmaktadır. Bu yapının başlıca özelliklerinden birisi de, seyretme bilincinin, okuma bilincinden ayrı düşünülemeyeceğidir

Ekonomik ve toplumsal gelişmelerin doğurduğu hızlı kentleşme, yerleşik düzende aranan yöntemsel eğitim biçimini giderek altüst etmiş, onun yerine düşünsel ve töresel ayrıcalıkların yoğunlaştırdığı karmaşık bir yapıyı ortaya getirmiştir. Bu yapı mimarı açıdan da, eğitsel ve düşünsel açıdan da dağınık ve güçsüzdür. Nitekim dış-iç sömürücü güçler, bu savunmasız yapıyı kestirme yoldan ele geçirmişler, ona kendi çıkarlarının gerektirdiği yoz biçimi vermişlerdir. Yapıyı çağdaş düşünce çizgisinden saptırmamak ve ona gerekli işlevi yüklemek için uğraş verenler, giderek azınlığa düşmüşlerdir. Etki alanları daraltılmıştır. Bazıları zorunlu gereksinmelerini karşılayabilmek için, yaratılan bu yoz çizginin taşıyıcıları bile olmuşlardır. Sonunda da, (Pekos Bil, Red Kit, Tom Miks) okutularak çoğunluğunu genç kuşakların oluşturduğu, koşullandırılmış seyirciler, tiyatroya giderken de, bir futbol maçını izler gibi düşünme zahmeti çekmeden, biraz kavgalı, biraz gürültülü boşalımla yetinivereceklerdir. Daha geçtiğimiz aylarda bu yozlaştırmanın somut örneklerini, Açıkhava tiyatrosunda sergilenen, (Yedi Kocalı Hürmüz) ile, Rumelihisarı'nda bay Dormen'in sanatçıları halkın ayağına indiriyorum yutturmacasıyla tezgahladığı (Merhama Müzik) gösterilerinde gördük. Bu baylara sorarsanız cevap hazır, (Halk böylesini istiyor). Parası bol, zahmeti az kendi isteklerini, halkın istekleri gibi göstermede pek ustalaşmışlardır çünkü.

Tiyatroya gelen seyircinin yapısı üzerinde kısaca, genelde gözlemlerim bunlar olunca, repertuvarı oluştururken gözönüne aldığım noktalar sanırım kendiliğinden ortaya çıkacaktır. Seyircinin değişkenliğini, yerine ve koşullara göre ataklığını ve de direncini düşünerek sergilenecek oyunlarda tekdüzelikten uzak kalmak... Her seçilen oyunda toplumsal yapımızın ayrı bir boyutuna seslenebilmek.. Seyircinin kendi boyutları içindeki sorunlarını çözebilmesine yardımcı olabilmek.

—Geçen yıl tiyatro mevsimi başında sizinle yapılan bir röportajda "İBŞT'de belli bir üsluplaşmaya bugüne değin gidilememiştir" demiştiniz. Bu konuda sizin geçen yılki çabanız neydi? Sonuçtan hoşnut musunuz? Hoşnut değilseniz neden?

Şehir tiyatrolarında belli bir biçeme (Üslup) bugüne değin gidilememesinin nedeni seyircimizin bugüne değin belli bir biçeme sahip çıkamamasıyla eşdeğerlidir. Sanatta biçem, ulusal kültürün gereğince özümlenmesiyle belirir. Özümlenen kültür halka yansıtılıp, halkın malı kılınmadıkça, halk belli bir biçemden yana olmayacaktır. Tiyaro organik bir yapının yansısıdır. Bu yapının malzemesi, konusu ve yorumu seyircinin kendisidir. Tiyatroda biçem, syircisinden kaynaklandığı şekilde oluşur. Bir önceki yanıtımızda seyircinin yapısından söz ederken bu konuda gerekli açıklamayı getirdiğimi sanıyorum. Benim bu konudaki çabam ise, bireysel uğraşlarımın sınırları dışında elbette düşünülemez. Tiyatro ise bireysel değil, kollektif çalışmayla oluşur ve biçem kazanır. Henüz bunun bilincine ve sonra da çözümüne toplum olarak katkıda bulunmuş değiliz. Bugün için tiyatromuz yöntemsel bir eğitimden geçmemenin acısını çekmektedir. Her geçen gün bu acıyı içimiz sızlayarak duyuyoruz. Çözüm, önce yapıyı yozlaştıranları yenmek, sonra geçerli yöntemsel eğitimi kademeli olarak kurmakla mümkündür.

—Geçen yıl Ekip Sanat Yönetmenliği'nin de olanaklarını kullanarak amatör tiyatro topluluklar için bazı girişimleriniz olmuştu. Bu konuda neden hiç bir ses çıkmadı? Bu yıl, bu konuda neler düşünüyorsunuz?

Amatör sanatın ulusal bir biçem yaratmada en büyük etken olduğuna inanırım. Ama çoğu amatör sanatça profesyonelliğin çizgisine inince -kimi zaman zorunlu olarak- yoz yapının koşullu savunucusu oluvermiştir. Bunu önlemeye şimdilik gücümüz yetmiyor. Ben bu engellemeyi, elimdeki dar olanaklarla yönetmeni olduğum tiyatro içinde amatör etkinliklere yer vererek, çözüm için yetersiz de olsa, bir yol açmaya çalıştım. Geçen yıl, önce Kadıköy Halk Eğitim Merkezi'nde oluşturduğumuz Deneme Sahnesi kapatıldı. Sonra aynı yerde, İLTÖ'nün çalışmalarına son verildi. Kişisel çabamla İLTÖ'yü Şehir tiyatrolarımızın sanat etkinlikleri içine aldırdım. Bu kez yıl sonunda İLTÖ şenliği yasaklandı. Bu arada, diğer amatör kuruluşlardan hiç biri, açık çağrıda bulunduğumuz amatör gösterileri için bizlerle ilişki kurmadı. Hiç kuşku yok ki, dengesiz yapımızın temelini oluşturan kargaşa, amatörler arasındaki işbirliğini bile önleyecek kadar güçlü ve kurnaz.

Bu yıl, Kadıköy Halk Eğitim Merkezi'nin değişen Müdürlük yönetimiyle yeniden diyalog kurdum. Deneme salınesi çalışmalarıyla İLTÖ şenliği Şehir tiyatrolarımızın da katkısıyla birlikte yürütülecek.

—İBŞT'nin gerçekten işlevsel bir yapıya kavuşturulması için neler gerekli?

Şehir tiyatrolarımız, Türk tiyatrosunun tarihini oluşturmuştur. Kuruluşundan bu yana, toplumumuzun geçirdiği evrelere göre değişik işlevler yüklenmiştir. Başarılı ya da başarısız dönemleri olmuştur. Bu bir tarihsel durum saptaması dır ki, elbette tiyatro tarihçilerimiz bunu değerlendireceklerdir.

Bugün içinde bulunduğumuz koşullar hızla değişmektedir. Alınan önlemler sağlam değilse, hemen işlevini yitirmekte, yerini daha karmaşık sorunlara bırakmaktadır. Toplumsal -ekonomik gelişmenin insan yapısı üzerindeki olumsuz etkileri, çokluk duygusal kişilik taşıyan sanatçılar üzerinde etken olmaktadır. Olumsuz boyut, ülkemizin her kuruluşunda olduğu gibi tiyatrolarımızda da kendi boyutu üzerinde gelişmeye çabalamaktadır. Olumsuza karşıt çıkaracağımız olumlu boyut yaratılamadıkça, değil tiyatrolarımızda, ülkemizin hiç bir kuruluşunda OLUMLU - OLUMSUZ diyalektiğinden oluşan üst düzeyde, sağlam, çağcıl bir yapı kurabilmemize olanak yoktur. Sorunlarımız bu denli içiçedir. Bu bakımdan aşırı duygusallığın oluşturduğu kırgınlıkları bir yana bırakıp, hep birlikte olumlu boyutu yaratmada düşünce ve eylem birliğine varmak gerekir.

Tiyatrolarımızda çoğunluğu yöntemsel eğitimin dışında kalmış sanatçılarımız gitgide yozlaşmaktadır. Sahne üzerinde görev yapmak onlar için üçüncü planda düşünülecek bir işlevdir. Sahne heyecanını doruk noktada tutabilmek için, okumak, araştırmak, yaşamın organik yapısını sürekli gözlemlemek gerekir. Bu da sorumluluk duygusunun tiyatro sanatına yansıyan işlevidir. Oynadığı oyuna sahip çıkamayacak kadar dengesini yitiren bir oyuncunun, sahnede boy göstermek için kendine rol aramasına hakkı olmamalıdır. Her ne kadar toplumsal çarpıklıkların yarattığı duygusallığı yapımızda taşıyorsak da, bir sanatçının her zaman ayakta durabilmesi ve yaşamı büyük bir güçle yansıtabilmesi için duygu eğitimine gereksinmesi vardır. Maddeye sahip olmak, maddeyle bütünleşmeden önce, doğanın diyalektiğinden geçmek, ona yakın olmak gerekir. Bir sanatçının, yaşamdaki büyüyü, yaşamı yaşam yapan anlamı yakalaması, için, kendi yaratıcı bilincini oluşturan doğayı incelemesi, önce onunla bütünleşmesi gerekir. Sanatta tüm insanları bir yerde bütünleyen tek gerçek, ANLAM'dır.

"Şehir tiyatrolarının gerçekten işlevsel bir yapıya kavuşturulması için neler gerekli?" sorunuzun yanıtı, tüm bu çağrışımlardan geçiyor.

Başarabilecek miyiz? Başarabilecekler mi? Bu soruların havada asılı kalmaması için, önce tüm bilimsel ve sanatsal kurumların özerkleştirilmesi gerekmektedir. Sonra araştırıcı, çağcıl, yöntemsel bir eğitimle yapıyı kendi içinde yeniden inşa etmek gerekmektedir. Yoksa bir tek kurtarılmış bölgeyle, hiç bir şeyi kurtarmak mümkün değildir.

Sanat ve Edebiyat'ta "Tarafsızlık" saçmalığı

Adnan YÜCEL

Çağımızın üretim güçleri ile üretim ilişkileri ve mülkiyet biçimi, uzlaşmaz bir çelişki olan emek-sermaye çelişkisini yaratmıştır. Bu çelişki, doğal olarak çağımızda egemen sınıf olan burjuvazi ile ezilen işçi sınıfı (proletarya) arasında süren sınıf savaşını doğurmuştur. Böylece bir yanda çökmekte olan ve burjuvazinin korumaya çalıştığı kapitalist toplum, yaşamını sürdürme çabası gösterirken, diğer yandan da yükselmekte olan ve proletaryanın kurmaya çalıştığı sosyalist toplum, her geçen gün daha güçlü bir biçimde dünyadaki kesin zaferine doğru ilerlemektedir. Burjuvazi ile proletarya arasındaki bu sınıf savaşı, aynı zamanda sistem olarak iki sınıfın toplum yapıları ve toplum yapılarını oluşturan tüm alanlarda da sürmektedir. Toplum yapısının bir parçasını oluşturan sanat ve edebiyatın, bu savaşta tarafsız kalması sözkonusu olamaz. Yapılan her sanat, gizli ya da açık olarak taraflıdır. Aslında sanat ve edebiyatın "suya sabuna dokunmadığı" iddia edilen dönemlerde bile sanat, gerçekte belli bir sınıfın çıkarlarına hizmet etmiştir.

Burjuva gerçekçileri sanat ve edebiyatın tarafsızlığını sürekli olarak savunmuşlar ve sanat anlayışlarının bir ana ilkesi durumuna getirmişlerdir. Bu nedenle de sanatı "yol boyunca gezdirilen bir ayna" olarak tanımlamışlardır. Sadece gözlemledik lerini yansıtmakla yetinmiş, olayların nedenlerine, sonuçlarına ve çözümlerine inmemişlerdir. Gustave Flaubert'in 1846'da söylediği:

"Romanın kendi güzelliğinden, kendi biçiminin mükemmelliğinden başka gayesi yoktur" 5 görüşüne dört elle sarılmışlardır(1). Bu tutumlarına ise "tarafsızlık" demişlerdir. Aslında böyle bir tutuma "tarafsızlık" denilemez. Hele burjuva gerçekçiliğinin ortaya çıktığı kapitalist toplumda tarafsız bir tutum bile, gerçekte taraflılığın ta kendisidir. Sömürünün olduğu bir toplumda, tarafsızlıktan söz etmek, natüralistlerin sahiplendik leri determinizme bile ters düşmektedir. Burjuva gerçekçileri, sömürünün, ezilmenin, horlanmanın olduğu burjuva toplumunda olaylara karşı tarafsız kalmakla, aslında burjuvaziye hizmet etmişlerdir. Çünkü sınıf mücadelesinin olduğu bir toplumda mevcut olan düzene karşı çıkmamak, onu yargılamamak, gerçekte tarafsız kalmak değil, mevcut düzenle o düzendeki egemen sınıfları korumak ve onların tarafında yer almak demektir. İşte bu nedenle sosyalist gerçekçi sanat anlayışı, tarafsız bir sanat ve edebiyatın bugüne dek olmadığını, bundan sonra da olamayacağını savunur.

Tarihin her döneminde olduğu gibi içinde yaşadığımız dönemde de bir yanda egemen sınıfların görüşünü yansıtan sanat anlayışı, bir yandan da ezilen sınıfların sanat anlayışı, iki ayrı çizgi üzerinde temsil ettikleri sınıflar tarafından birer araç olarak kullanılmaktadır. Bu iki sanat anlayışı arasındaki çelişki de, iki sınıf arasındaki çelişkiye bağlı olarak uzlaşmaz bir çelişkidir. Bu çelişkinin "uzlaşabilir olduğu" görüşü, temelde sınıf uzlaşmacılığının, revizyonizmin sanat ve edebiyata yansıması olarak karşımıza çıkmıştır. Bu nedenle revizyonist estetikçilerin sosyalist gerçekçiliğe karşı olarak ileri sürdükleri, sanat ve edebiyata ilişkin görüşlerin tümü, aslında sınıflar arası uzlaşmaz çelişkinin yumuşatılması ve uzlaştırılması amacını gütmektedirler. Bu görüşleri kısaca şöyle sıralayabiliriz:

1-Sanatın sınıflar üstü bir olgu olarak ele alınması ve sınıflar üstü insan tabiatının savunulması.

2-Sanatçıya yaratıcı gözle bakılarak, sosyalist gerçekçilikdeki yaratıcılığın temel gücü olan emeğin yadsınması ve buna bağlı olarak bireysel yeteneklerin ön plana geçirilmesi.

3-Geleceğe yönelik olan gerçekliklerin, nesnel gerçeklikten uzaklaştığı gerekçesiyle reddedilmesi, böylece sanat ve edebiyatta diyalektik yönteme karşı çıkılması.

4-Savaşa genel olarak karşı çıkılmasından hareket edilerek, savaşın nedenlerinin ve biçiminin gözardı edilmesi, böyece devrimci bir savaşla karşı-devrimci bir savaşın özdeşleştirilmesine çalışılması.

5-Sanatın sınıflar üstü bir olgu olduğu görüşünden hareket edilerek, toplumdan ve toplumsal mücadelelerden soyutlanması, böylece tarafsız sanat saçmalığına olan inancın korunması(2)

Bu görüşlerin dışında, yine aynı revizyonist kuramcıların ve estetikçilerin, sosyalizmin büyük ustalarını çarpıtma çabaları da aynı amacı gütmektedir. Özellikle V.I. Lenin'in sanat ve edebiyatın taraflı olması gerektiğini savunan yazıları, revizyonist kuramcıların sürekli hedefleri olmuştur. Bu estetikçilerden Ernest Fischer: *"Sanat ve edebiyat, ekonomi veya politika gibi yönetim eylemleriyle bir cephe teşkil edecek şekilde onlarla aynı çizgiye konulamaz"* diyor(3). Fischer bu sözleri ile sanatın ve edebiyatın taraflı olmasına doğrudan doğruya karşı çıkarken, György Lukacs daha dolaylı yollardan hareket ederek, Lenin'in görüşlerini çarpıtmaya kalkışıyor:

"... aynı eğilimler Lenin'in 'yan tutma' kavramının da yanlış yorumlanmasına yol açmıştı. Lenin, Struve'nin nesnelcilik anlayışına karşı çıkarken, Marksizmin daha köklü, daha zengin bir, nesnellikle bilinçli ve öznel bir 'yan tutma'yı birleştirdiğini de gösteriyordu. Stalin'in yönteminde nesnellik, 'nesnecilik' sayılarak yasaklandı ve onun yerini tümüyle öznelleştirilmiş bir 'yan tutma' anlayışı aldı"(4)

Çarpıtmanın böylesine aşkolsun. Halk arasında çok söylenen "gündüz gözüyle hırsızlık" diye buna derler işte. Neden mi? Yakalanması kaçınılmaz da ondan. İşte örneği:

Diyelim ki Lenin, Struve'nin nesnelcilik anlayışını eleştirirken, Lukacs'ın dediğini yapıyordu. Peki Lenin, 26 Kasım 1905 tarihli Novaya Jizn gazetesinde yayımlanan "Parti Teşkilatı ve Parti Edebiyatı" adlı yazısında yer alan, *"Kahrolsun partisiz edebiyatçılar, kahrolsun edebiyatın üstün insanları. Edebiyat işçi sınıfının genel davasının bir kısmı haline gelmeli"*(5) diye haykırırken ne yapıyordu? Dileriz ki Lukacs, böyle bir soru karşısında "tarafsız sanat" saçmalığını yutturmak uğruna, Lenin'i "Stalincilik"le suçlamak gafletine düşmüş olmasın!

Bu ve buna benzer revizyonist görüşlerle, ne tarafsız sanat saçmalığı yutturulabilir ne de sosyalizmin ve sosyalist gerçekçiliğin zaferi engellenebilir. Çünkü aslolan gerçek, karanlıkta parlayan güçlü bir ışık gibi ortadadır. Tıpkı Lenin'in yukardaki sözlerinde olduğu gibi.

1—Gustave Flaubert, Mektuplar, anan: Suut Kemal Yetkin, Edebiyatta Akımlar.
2—Bakınız: Bu konuda daha geniş bir araştırma, Adnan Yücel, Sanatta Sosyalist Gerçekçilik ve Revizyonizm -13- Yapıt Dergisi, Ocak 1980, sayı: 37.
3—Art Agoinst İdeology. s.45. anan: Berna Moran, Edebiyat Kuramları ve Eleştiri, s.89.
4—Çağdaş Gerçekçiliğin Anlamı, s.147.
5—Lenin, Sanat ve Edebiyat, s.101, Payel Yayınları

Amatör Tiyatro

MUSTAFA SERCAN

Amatör tiyatro, tiyatroyu bir meta haline getiren kapitalist anlayışın profesyonel tiyatroculuğu oluşturmasına bir tepki olarak 18.yüzyılın sonlarına doğru, ortaya çıkmış. O dönemde, duygusal yanı ağır basan bir karşı çıkış olduğu ortada.

Amatör tiyatro baştaki bu özellikleri günümüzde de korur: Amatör tiyatrocu tiyatroya duygusal bir yaklaşımla başlar ve bu duygusallıkla sürdürür çalışmasını. Amatör tiyatro, varolan sanat yapısına karşı çıkıştır.

Devrimci amatörleri, küçük burjuva amatörlerden ayıran temel çizgi, onların dünyayı değiştirmek amaçları olduğuna göre,duygusallık ve karşı çıkış nedenleri ayrıdır. Dünyayı değiştirmek amacına olan inancın duygusallığıdır devrimci amatörlerin duygusallıkları. Duygu aklın denetimindedir, bu topluluklarda. Ya da daha doğrusu öyle olmalıdır. Karşı çıkışsa varolan sanata olduğu ölçüde, varolan yapıya da yönelmiştir.

Devrimci amatör topluluklarda görülen temel yanlışlardan biri, işte bu karşı çıkış noktasından kaynaklanmaktadır. Varolan yapıya ve bununla birlikte varolan sanata karşı çıkan devrimciler burjuva sanatçılarının tiyatroya getirdikleri birikimleri yadsımaya yönelmekteler. Ya da yapıya karşı çıkışlarını devrimci bir tiyatro oluşturmak için yeterli görmekteler.

Burjuva sınıfının, daha genel olarak geçmişteki egemen sınıfların ve halkın sanata katkılarını bilimsel yöntemle incelediğimizde bunları iki temel kategoriye ayırmamız olanaklı. Bu sınıfların kendi ideolojileri doğrultusunda, sanatın düşünsel yönüne getirdikleri katkılar ve sanatın teknik yönüne getirdikleri katkılar.

Bu sınıfların, tarihsel olarak gerici yapıdaki ideolojilerinin, sanattaki yansımalarını reddetmek ve ilerici katkılarını bilimsel dünya görüşü doğrultusunda özümlemek ve yaratıcı biçimde yaşama geçirmek gerekmez mi?

Benim burada sözünü etmek istediğim, geçmişte egemen sınıfların, sanatın teknik yönüne getirdikleri katkılar. Devrimci amatörler, sanatlarının etkinliği için ellerinden geleni yapmalılar. Bu uğurda, gerekli teknikleri öğrenmek ve sanata uygulamak gerekliliği açık.

Örneğin amatör sanatçılar, soluklarını kullanmayı bilmedikleri için, çoğunlukla olanaksız salonlarda ya da meydanlarda seyirciye sundukları gösterilerinde söyledikleri güç anlaşılır ve hemen sesleri kısılır. Bu basit teknik, bilen kişilerden öğrenilirse, amatör sanatçı hem sesini daha iyi duyurur seyirciye,hem de dediği daha anlaşılır olacağından, seyirci üzerinde etkinliği artar. Diksiyon, tonlama, sözcükleri doğru seslendirme gibi teknik olanakları öğrenmek güç değil.

Amatör sanatçıların karşı çıktıkları ve değiştirmek için savaşım verdikleri yapıyı iyi öğrenmeleri gerekir. Devrimciliğin asgari bilgilenmesini edinmeden devrimci sanatın yapılamayacağı açık.Ancak devrimci olmak, devrimci bilgileri iyi bilmek sanat için yeterli mi? Elbette hayır. Etkili ve doğru bir sanat yapıtı, sanat olarak gerekli öğeleri yerine getirerek amacına ulaşabilir. Bir takım doğruların peşpeşe sıralanması devrimci bir sanat yapabilmek için yeterli değil.

Amatör tiyatronun, temel sorunlarından biri olan eğitim sorunu nasıl çözümlenebilir? Amatör tiyatrocular kendilerini nasıl eğitebilirler?

Tiyatrocular kuramsal bilgilerini geliştirmek için varolan tiyatro kitaplarını okuyup özümlemelidirler. Tiyatro konusunda yayımlanmış çeşitli yapıtları okuyup, devrimci bilinçleriyle ve ustaların yol göstericiliği altında belirli sentezlere varmalılar. Pratik eğitim ise, gündeme bu konuda deneyli ve bilgili kişilerden yararlanmayı getirmekte. Devrimci profesyonel tiyatroculardan bu iş için gerekli yardımı alma çabasına girmek ve onları ikna ederek amatörlerin teknik bilgileri edinmesini sağlamak zorunlu.

Sanatımızın etkinliği, kuramsal ve teknik bilgileri iyice kavramamızla ve bunu sergileyeceğimiz yapıta uygulamamızla doğru orantılıdır.

GOGOL — PALTO — CEMAL KARABAŞ

ERTESİ GÜN İŞE GİTTİ. YÜZÜ ... VE GENE O ESKİ "SABAHLIĞINI" GİYMİŞTİ.. BU DA DURUMUNU ACIKLI GÖSTERİYORDU... ÜZÜLENLERİN YANISIRA KENDİLERİNİ TUTAMAYIP GÜLENLER DE OLDU..

ARALARINDA ... TOPLAMAYA KARAR VERDİLER DAİRE ARKADAŞLARI...

AMA TOPLAYABİLDİKLERİ PARA GÜLÜNÇTÜ. ÇÜNKÜ AYLIKLARINI ÇOKTAN TÜKETMİŞLERDİ HEPSİ DE. ÇÜNKÜ PARALARINI YA ÇARIN YENİ BİR RESMİNİ ALMAK İÇİN VERMİŞLER YA DA MÜDÜRLERİNİN SALIK VERDİĞİ BİR KİTABA YATIRMIŞLARDI. ÇÜNKÜ O KİTABIN YAZARI MÜDÜRÜN POSTUYDU. KISACASI TÜM İYİNİYETLERİNE KARŞIN ARKADAŞLARI İÇİN PEK BİR ŞEY TOPLAYAMADILAR..

25

Ülker A. Köksal'ın "Yollar Tükendi" oyunu başladı

Kadıköy Şehir Tiyatrosu yeni bir oyuna başladı. Bu güne kadar başarılı yapıtlar veren yazar Ülker A. Köksal'ın yeni oyununun adı "Yollar Tükendi"

Oyunu Engin Gürmen yönetti, dekor ve giysilerini ise Ersin Satgan hazırladı.

Oyun kırsal kesimlerden sosyo-ekonomik nedenlerden dolayı kente yapılan bir göç olayını içermektedir. Tipik bir köy kadını olan Gülsün Ana kente göç etmeye karşıysa da torununun hastalanması üzerine oğullarının da baskısıyla Ankara'ya göç etmeye karar verir. Büyük oğlu bir apartmana kapıcı olur, diğer oğlu ise yaşı ilerlemesine rağmen okumaya karar verir. Gülsün Anaya gelince o çevreye olan uyumsuzluğu yüzünden her gün biraz daha bunalıma sürüklenmekte ve aile giderek parçalanmaktadır.

Gül Akelli, Ayşe Sarıkaya, Filiz Bozkurt, Ali Berge, Argun Kınal ve Serpil Süev'in rollerini paylaştıkları "Yollar Tükendi" Kadıköy Şehir Tiyatrosunda Cuma ve Cumartesi günleri sahnelenmektedir. Babanın Gorilleri ise diğer günler oynamaya devam etmektedir.

Pasaj katliamını

(Baştarafı 1. Sayfada)
larak, pasajın içinde bulunan dükkanlar kurşunlandı. Pasajda bulunan 4 kişi öldü, 3 kişi yaralandı. Yaralılardan ikisinin durumlarının da ağır olduğu bildirildi.

Olay 17.05 sıralarında meydana geldi. Şair Sabri Sokak'ta bulunan Yeni Çarşı pasajına gelen silahlı 4 veya 6 kişi burada bulunan çay ocağı, döşemeci, berber dükkanı, düğün salonu idarehanesi ve bir ticarethaneyi kurşunladılar. Dükkanların kurşunlanması sırasında döşemeci olarak bilinen Erdoğan Karaboğa ve yine aynı pasajda çalıştıkları bilinen Mehmet Metin Balkılıç, Nesim Misket ve Cafer Palaz adlı kişiler öldüler. Hikmet İşnaz ve Dursun Selvi adlı kişiler de ağır yaralandılar. Kebabçı dükkanında çalıştığı belirlenen Günay Aydın'ın durumunun hafif olduğu bildirildi. Yaralılar Okmeydanı SSK, İlk Yardım ve Şişli Çocuk Hastanelerinde bulunuyorlar.

Emniyet yetkilileri ölen Mehmet Metin Balkılıç'ın sağ görüşlü olarak tanındığını, diğerlerinin siyasi eğilimlerinin ise henüz saptanamadığını belirttiler. Olayın oluş biçiminin düşündürücü olduğunu, bazı karanlık noktaların bulunduğunu söyleyen yetkililer henüz soruşturma safhasında olduklarını, kesin bir açıklama yapamayacaklarını vurguladılar."

TAHMİNLER, ÇARPITMALAR VE DEMAGOJİLER

Gazetemiz, yetkililerin olayın "oluş biçiminin düşündürücü" olduğuna ve bazı "karanlık noktaların" bulunduğuna dair sözlerini dikkate alarak, olayın gerçek yanını araştırma gereksinimi duydu. Çünkü, tüm çabalara özene ve ihtiyatlı yaklaşmasına karşın, gazetemizin olayla ilgili verdiği haber doyurucu değildi. Doyurucu olmadığı gibi olayda açıklanmayan, gün yüzüne çıkmamış belirsiz birçok nokta bulunmaktaydı. Araştırmalara; gazetelerin taranmasından, olayla ilgili haberlerin irdelenmesinden başlandı.

Olayı izleyen gün bazı gazeteler, pasaj baskınının aynı gün öğlen üzeri Şişli MHP İlçe Merkezi önündeki çatışmadan kaynaklandığını ve katliamın bir misilleme olabileceğini belirttiler. Gerçekten de aynı gün Şişli Palazoğlu Sokaktan geçmekte olan bir grup devrimci MHP binası önünde duran kişilerce ateş açılmış, bu ateşe karşılık verilmesi üzerine çatışma çıkmış, olay yerine gelen güvenlik kuvvetleri duruma müdahele etmişlerdi. Polisin de silah kullandığı çatışmada, Halim Durmuş adlı faşist ile Hıdır Cengiz ve Şükrü Ölgün adlı devrimciler de yaralanmışlardı.

Pasaj baskınının Şişli'deki çatışmadan kaynaklandığı ve bir "misilleme" olduğu şeklindeki değerlendirmelerin gerçekleri yansıtmadığı açıktı. Çünkü, bu değerlendirme, öncelikle "kimin kime karşı" misilleme yaptığını açıklamadığı için bulanıktı. İkincisi, yapılan araştırmalara göre, çatışmanın olduğu MHP Şişli İlçe Merkezi'nin bulunduğu çevrede bugüne kadar 15'e yakın devrimci katledilmişti. Şişli'de meydana gelen olayın pasaj katliamı ile ilişkisinin bulunmadığı açıktı.

Bazı gazeteler ise baskını yapanları "komünist", ölenleri ise "ülkücü" ya da "milliyetçi" olarak nitelendirdiler. Bu gazetelerden bir kısmı, Mecidiyeköy'ün genellikle MHP ve ÜGD'lilerin denetimi altındaki bir bölge oluşundan kalkarak bu yargıya varırlarken, bir kısmı da faşist provokasyonun amacına ulaşması için, bilinçli olarak olayı ters yüz ettiler, ölenlerin "ülkücü" olduğunu yazdılar.

Öte yandan katliam günü, MHP İstanbul İl Merkezine ölenlerin siyasi eğilimini soran gazeteciler ise, "Ölenlerin MHP'ye kayıtlı değil ama MHP lidirler" şeklinde yanıt aldılar.

YARIN: GÖRGÜ TANIKLARI VE ÖLDÜRÜLENLERİN AİLELERİ NE DİYOR?

Pasaj katliamında

(Baştarafı 1. Sayfada)
iki ayrı tören yapıldı.

Damladere Köyü'nde yapılan törende Dursun Selvi toprağa verildi. Tüm köy halkının katıldığı törende, civar ilçe ve köylerden gelenlerin çokluğu dikkati çekti. Törende yapılan konuşmalarda Dursun Selvi'nin yakınları ve arkadaşları, faşizm üzerine konuşmalar yaptılar. Tören boyunca "Dursunlar Ölmez", "Kahrolsun faşizm" sloganları söylendi.

Damladere Köyü'nde yapılan törenden sonra, törene katılan kitle toplu olarak diğer iki ilericinin töreni için Yemişen Köye gittiler. Yemişen köyünde yapılan törenle de Hikmet İşnaz ve Nesimi Nüsket toprağa verildi. Burada da konuşmalar yapıldı ve "Dursun, Hikmet, Nesimi yaşıyor, yaşıyacak", "Tek yol devrim", "Kahrolsun faşizm" sloganları söylendi.

HABERİN İÇİNDEN

(Baştarafı 1. Sayfada)
kişmesi, hem de esas olarak demokratik ilerici güçlerin 12 Mart Muhtırasına karşı protestolarının şekilsizleştirilmesi ve de ikinci plana düşürülmesi hedeflenmistir.

Öte yandan böylesi bir eylemi 10 Mart gecesi düzenleme ile faşist güçler, "12 Mart'ta solcuların genel bir saldırıya geçeceği ve bu eylemin de bunun bir kıvılcımı olduğu" izlenimini yaratıp devlet güvenlik güçlerinin adeta "teyakkuz" durumuna geçerek her türlü 12 Mart protestosunu önlemeye yönelik bir faaliyet içine girmeye zorlamak istemişlerdir.

Bu madalyonun bir yüzü. Diğer bir yüzü ise, bir takım demokratik kuruluşların, bu eylemin kamuoyunda yaratacağı psikolojik etkiden çekinerek, 12 Mart'ı hangi biçimde olursa olsun protesto etmekten vazgeçmelerini sağlamak, kısacası faşizme muhalif bir takım güçleri daha "paralize etmek", felce uğratmak, hareketsiz bırakmak amacıdır.

Bütün bunlardan daha önemlisi, son zamanlarda faşistler, Devleti korumakla görevli güçlerin bazı kesimlerini siyasal arenaya tümüyle kendi siyasal doğrultularında müdahale etmeye zorlayan ve bu süreci hızlandırmaya yönelik bir eylem ve propaganda çizgisi izliyorlar. Kendi düzenledikleri ve düzenleyecekleri Mecidiyeköy pasaj baskını ve benzeri eylemle "işte, devletin güvenlik kuvvetlerini öldürenler de, sağ görüşlü olmaktan başka bir özelliği olmayan kişileri öldürenler de solculardır. Dolayısıyla onlara karşı birlikte savaşmamız gerekir" düşüncesini yaygınlaştırmak ve "devletin güvenlik güçlerine yardımcı olmak" istemlerinin meşrulaşmasının ve yasallaşmasının koşullarını sağlamak için çaba sarfediyorlar.

Bütün bunlar ne anlama geliyor? Bütün bunlar faşist güçlerin yurdumuzda halka karşı bir savaş yürüttüğünün kanıtı değil mi? Gayrı nizami savaş dedikleri bu değil de nedir?

Kökü Emperyalist ülkelerin gizli örgütlerine dek uzanan, faşist güçlerin uyguladığı halka ve demokrasiye karşı bir gayri nizami savaş sürdürülmektedir. Demokrat, yurtsever, ilerici güçler açısından yapılması gereken ise bu gayri nizami savaşı sürdürenlerin oyunlarını açığa ve boşa çıkarmak olmalıdır.

Bu gayri nizami savaşta faşistler hep aynı taktikleri kullanıyorlar: Yalan, demagoji, saptırma, şaşırtma, karartma. Rayştag'da olduğu gibi, birçok Güney Amerika ülkesinde olduğu gibi, İpekçi'nin, Malatya Belediye Başkanı Fendoğlu'nun ve daha nicelerinin katledilmesinde olduğu gibi...

Basının son olayda da görüldüğü üzere bu konuda başarılı bir sınav verdiği pek söylenemez. Oysa halkı aldatmayı hedefleyen girişimleri boşa çıkartmak ve gerçekleri açıklamak ilk elde basının görevidir.

Kars'ta

(Baştarafı 1. Sayfada)
Nitekim, bir süre önce Kars'ta sözkonusu baskınlardan birinde, Oruç Korkmaz adında yeni evli bir genç, eşi ve annesi ile birlikte Kars Emniyet Müdürlüğü'ne götürülmüş, burada coplu, elektrikli, falakalı ve akılalmaz işkencelere tabi tutulmuşlardır. Vücudunda sigara da söndürülen bu genç, beyin kanaması sonucu hayatını kaybetmiştir.

Kars köylerinde ise "ihbar var" iddiasıyla düzenlenen baskınlar, yurttaşlar için dayanılmaz boyutlar kazanmıştır. Bu baskınlarda köylerden götürülen köylü yurttaşlar, "bir bedel" karşılığı salıverilmektedirler. Bir kısım polis ile bir kısım jandarmanın, Kars'ı olaylar şehri yapmaya dönük yasa dışı eylemlerine karşı sürekli uyarılarımmıza rağmen, başta İçişleri Bakanı olmak üzere ilgililerin kayıtsız kalması düşündürücüdür.

Bu ülkenin yurttaşlarına karşı ülkenin bir kesiminde uygulanmakta olan insanlık dışı faşist baskılara karşı yüce Meclisin seyirci kalmayacağı inancındavım."

Yıldız: Sıkıyönetim görevlilerini engellemedim

ANKARA (DEMOKRAT)
Tabii Senatör Ahmet Yıldız ile CHP'li Ferhat Aslantaş ve İsmail Akın, sıkıyönetim görevlilerini engelledikleri yolundaki haberin asılsız, yalan ve uydurma olduğunu söylediler.

Konuyla ilgili olarak görüşlerine başvurduğumuz Tabii Senatör Ahmet Yıldız şunları söyledi.

"Haber tümüyle yanlış, yalan ve uydurmadır. Parlamenterlerin saygınlığına yönelik nitelikte olan haberden duyduğumuz üzüntüyü ve olayın gerçek yönlerini bugün düzenleyeceğimiz ortak basın toplantısında açıklayacağız."

Bilindiği gibi İstanbul'da yayınlanan bir gazetede Tabii Senatör Ahmet Yıldız ile CHP İzmir Milletvekili Ferhat Aslantaş ve Afyon Milletvekili İsmail Akın'ın "Sıkıyönetim görevlilerini engelledikleri ve parlamenterlere yakışmayacak davranışlarda bulundukları" yolunda bir haber yer almıştı.

Yeni Hükümet döneminde binlerce ilerici memur Erzurum'a sürüldü

ERZURUM (DEMOKRAT)
AP hükümetinin 3.5 aylık görev süresi içinde, devrimci, ilerici, demokrat öğretmen ve memurun Erzurum'a tayin edildikleri bildirildi.

Erzurum'a tayinleri çıkan öğretmen ve memurların bu kente gelmemek için çeşitli yollara başvurmaları, büyük bir bölümünün ise istifa etmesi üzerine bir açıklama yapan TÖM—DER Erzurum Şubesi Yönetim Kurulu, kentle ilgili görüşlerin yanlış olduğunu vurguladı.

TÖM-DER Yönetim Kurulu'nun açıklamasında şu görüşlere yer verildi:

"Kente tayini çıkan ilerici, devrimci, demokrat memur ve öğretmenler buraya gelmekten korkmasınlar. Erzurum'da faşist terör vardır. Ancak bu terör Erzurum'u teslim almış değildir. Erzurum'da tamamiyle devrimcilerin ellerinde olan mahalleler vardır. İlericilerin ve demokratların gidebildiği, oturabildiği kahvehaneler vardır.

Kararlı mücadelemiz Erzurum'daki faşist terörü geriletebilmektedir. Bu kentte devlet kuruluşlarının hızla faşistleştirilmesinin önüne geçmenin yolu tayini çıkan ilerici ve devrimcilerin burada çalışmalarıyla mümkündür. İktidar tayini çıkanların, nasıl olsa Erzurum'a gelmeyeceklerini ve istifa edeceklerini düşünmektedir. Bir kaç bin memur mevcut dengeyi tamamiyle değiştirecektir. Devrimci, demokrat, ve ilerici memurları Erzurum'a gelmeye çağırıyoruz."

Adana Valisi memurları göreve başlatmıyor

ANKARA (DEMOKRAT)
Sol görüşlü memurların sıkıyönetim uygulanmakta olan illere atandıkları, bunun "Memurların daha sıkı izlenmesi" amacına yönelik olduğu belirtildi. Adana Valisi Metin Dirimtekin'in bu amaçla Adana'ya âtanan memurları göreve başlatmadığı saptandı.

Bu arada Adana Valisi Metin Dirimtekin'in Adana'ya atanan bir memurun geri alınması yolunda Gümrük ve Tekel Bakanlığı'na bir mektup yazdığı saptandı. Dirimtekin'in mektubunda, bir memurun aşırı sol dernek başkanlıkları ile temasta bulunduğu ve mitinglerde faal görev yaptığının tesbit edildiği, hakkında gerekli soruşturma yapılmakla beraber daha sıkı takip edilmesi ve gözaltında bulundurulması gerekçesiyle Adana'ya atandığı söylenmektedir.

TEP duruşmasına devam edildi

ANKARA (DEMOKRAT)
Türkiye Emekçi Partisi duruşmasına dün Anayasa Mahkemesi'nde devam edildi.

Dün saat 10.00'da yapılan duruşmaya, Cumhuriyet Başsavcısı Fahrettin Kıyak'ın iddianameyi okuması ile başlandı. Savcı, Tek Parti Programının (h) bendinde, "azınlıklar yaratarak millet bütünlüğünün bozulması" amaçlandığı iddiasını ve TEP'in kapatılması istediğini yineledi.

Daha sonra söz verilen TEP Genel Başkanı Mihri Belli, esas hakkındaki savunması için mehil istedi.

Basra Körfezi'nde ABD askerlerinin sayısı 24 bini buldu

DIŞ HABERLER SERVİSİ
ABD Başkanı Carter'in "Hayati çıkar bölgesi" olarak ilan ettiği Basra Körfezi hızla bir gerilim bölgesi haline gelmektedir. ABD Savunma Bakanlığı'nın en son yaptığı bir açıklamaya göre, Singapur'dan yola çıkan 1800 deniz piyadesi de Hint Okyanusu'na ulaştı. En son gelenlerle birlikte bölgedeki Amerikalı askerlerin sayısı 24.000'e erişti.

Körfez bölgesinde şu sıralarda Sovyetler'in 30, Amerikalıların ise 31 savaş gemisi bulunuyor.

HİNT DIŞİŞLERİ BAKANININ AÇIKLAMASI

Öte yandan "Bağımsız" ve "Bağlantısız" bir Afganistan oluşturulması yolunda çağrıda bulunan Hindistan Dışişleri Bakanı P.V. Narasimha Rao, "Asya'daki son gelişmeler soğuk savaşı kapımızın eşiğine getirdi" dedi.

Federal Alman yetkilileri ile yaptığı görüşmelerden sonra verilen bir yemekte konuşan Rao, Güney Asya'ya büyük devletlerin müdahalesinin bölgedeki barış ve istikrarı tehdit ettiğini de hatırlattı. Rao, gerginliğin, azaltılması gerektiğini sözlerine ekledi.

Birleşik Amerika'yı ziyaretinin ardından dün Federal Almanya'ya gelen ve burada bir demeç veren Hindistan Dışişleri Bakanı sorunun "bağımsız" ve "bağlantısız" bir Afganistan oluşturulması ile çözüme varabileceğini söyledi.

GROMİKO'NUN ELEŞTİRİSİ

Bu arada Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı Andrei Gromiko ABD'nin "İlhakçı ve sayılmacı siyaseti ile başka ülke ve ulusların aleyhine çıkar sağlamak için duyduğu doymak bilmez açlığını" kınadı.

Moskova'ya resmi bir ziyaret için gelmiş bulunan Macaristan Dışişleri Bakanı Frigyes Puja onuruna verdiği yemekte ki konuşmasında Gromiko ABD'nin Basra Körfezi, Hint Okyanusu, Yakın Doğu ve Sovyet sınırının güneyinde bulunan Asya'nın bütün bölgelerini, "ABD'nin hayati çıkar bölgelerinden saymakla" suçladı ve "böyle bir politikanın bağımsızlığını ve ulusal onurlarını koruyan tüm devletlerin tepkisini davet edeceğini" belirtti.

Gromiko bu konuda emperyalizmin baskısına, şantajına ve tehditlerine karşı ulusal çıkarlarının korunmasında kararlılık gösteren İran'ın iyi bir örnek teşkil ettiğini söyledi.

NATO'nun Batı Avrupa'daki füze sisteminin yenileştirilmesi tasarısı konusunda ise Gromiko Sovyetler Birliği'nin NATO'ya kıtadaki güç dengesini NATO lehine ve Sovyetler Birliği aleyhine değiştirilmesine izin vermeyeceğini bildirdiğini açıkladı.

Ağırnaslı

(Baştarafı 1. Sayfada)
sarısı konusunda Ağırnaslı özetle şunları söyledi:

"Devletin sağlamadığı sağlayamadığı, can güvenliğini bir ölçüde sağlar düşüncesi ile tabanca taşıma izni isteyen TEP Lideri Mihri Belli'ye, yazar çevirmen Muzaffer Erdost'a verilecek izin aylardır sürüncemede bırakılır, tabanca bulunduruyor diye haklarında kovuşturma sürdürülürken, milliyetçilik kisvesiyle korunmak isteyenlere tabanca taşıma izni alanların kimlikleri, adları, illeri ve ilçeleri ile açıklanırsa kamuoyu da bu konuda eşitsiz uygulamaları öğrenmiş olur. Bu eşitsiz uygulamaya, çok tehlikeli yasal girişimlerle yeni boyutlar kazandırılmak isteniyor.

Sayın Genelkurmay Başkanı'nın silahlı kuvvetlere bağlı erlerin banka kapılarında nöbet tutmalarını yadsıyan görüşüne biz de katılıyoruz. Silahlı kuvvetlere kasa bekçiliği yaptırmak ordunun asıl görevleri ile ve prestijiyle bağdaşmıyor kuşkusuz. Şimdi işbirlikçi sermaye egemenleri bankaların, bankerlerin kendi güvenliklerini sağlama olanağına kavuşturulmaları için yasa çıkarma girişimindedirler.

Özel bankaların illerdeki şube sayıları, her ilçede şube açtıkları dikkate alınırsa bu özel silahlı güç sayısının nerelere varacağını kestirmek kolaylaşır. Buralarda silah eğitimden geçirilmiş bir çocuğun da eli kana bulanmış, komandolara çalışma alanı yasayla sağlanmış olacaktır. 300 bin kişilik silahlı güçten rahatlıkla sözedebilen, terör konusunda taraf olduğunu masaları yumruklayarak açıklamaktan sakınmayan, ağzı köpürerek başlar ezmeden söz edebilen iktidarın başı, elbetteki ülkede barış ve kardeşlik havasını sağlamak için eli kana batmış olanlara eşitçe yönelmeyi düşünmüyor. Ve kendisinden böyle bir şey beklenemez. Geçmişin suç ortakları halk aleyhine devrimciler, ilericiler, Atatürkçüler ve özellikle de işçi sınıfı aleyhine tertiplerini, düzenlemelerini sürdürüyor. Ve faşizmi yasallaştırarak, bir küçük azınlığın çarpık sömürü düzenini, ülke çıkarlarını, halk yararını da hiçe sayarak sürdürmeye çalışıyorlar. Açık faşizm ya da demokratik parlamenter görünümlü baskı rejimi başarılı olabilir mi? Denemek isteyenler en azından böyle bir düzenin uzun ömürlü olamayacağını, sonunda kendi başlarını da yiyeceğini dünyadaki deneylerle bilmeli ve tavırlarını ona göre almalıdırlar.

Bankalarını, bankerlerini, finans kapitalin kasalarını koruyabilmeyi düşünüyorlarsa ekonomik ve sosyal önlemlerine, kendi liberal doktrinleri içerisinde yönelerek, özgürlükçü demokrasiyi şeklen olsun korumaya çalışmalıdırlar. Sınıflararası demokratik mücadelede tarafsız olduklarını iddia edenlere bu tehlikeli oyunlara alet olmamalarını önermek de bizim görevlerimiz arasındadır.

Savunma İşbirliği Anlaşması OECD toplantısı sırasında imzalanacak

ANKARA (DEMOKRAT)
Türkiye ile ABD arasında NATO'nun 3. maddesine dayanarak yapılan ve daha önce parafe edilen Savunma İşbirliği Anlaşması ile ek protokollerinin, 26 Mart'da yapılacak olan OECD'nin Türkiye'ye yardım toplantısı sırasında imzalanmasının beklendiği öğrenildi.

Dışişleri Bakanlığı ve başkent diplomatik çevrelerinden alınan bilgiye göre, savunma işbirliğini düzenleyen ve ABD'nin askeri ve ekonomik yardımlarını da içeren anlaşmalar ve ekleri, OECD toplantısında Türkiye'nin batı yanlısı çizgisinden sapmadığının bir göstergesi olarak sunulacak.

Savunma İşbirliği Anlaşması ile NATO çerçevesinde askeri dayanışma güçbirliği konularının ayrıntılı saptanması yapılacak, ayrıca, ülkemizdeki üslerin statüsü kesin bir hükme bağlanacak. Dışişleri yetkilileri söz konusu anlaşmanın ülkelerin iç politikasından etkilenmeyecek bir biçime sokulduğunu belirterek, "Böylece ambargonun doğurduğu sakıncalar giderilmeye çalışıldı. Ayrıca bundan sonra bu tür uygulamaların gündeme gelmemesi sağlandı" görüşünü savundu. Başkentteki bazı diplomatik çevreler ise bu yaklasımın Türkiye'yi de bağladığına dikkati çekerek, "Türkiye'nin uzun dönemli geleceği ve hükümetlerin dış politika değişikliği engellenmiş olacak"

ÜSLERİ DEMİREL AÇTI, DURDURDU, ŞİMDİ YİNE AÇIYOR

"Üs yok tesis var" diyen Demirel, üslerin açılmasını kesin hükme bağlayan 3 Temmuz 1969 anlaşmasını imzalayan hükümetin de başkanı idi. Zamanın Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil'in imzasını taşıyan anlaşma, 26 Temmuz 1975 tarihinde durdurulmuştu. Başbakan Demirel, söz konusu anlaşmanın durdurulmasını, 24 Temmuz'da ABD kongresinde Türkiye'ye uygulanan ambargo kararı üzerine alındığını açıklamıştı.

Üslerle ilgili anlaşmaların iptal edilmesi üzerine geçici bir statü oluşturulmuştu. Buna göre İncirlik dışındaki tüm üslerin faaliyeti durduruldu. Faaliyeti durdurulan bütün üs ve dinleme tesisleri silahlı kuvvetlerimizin kontrol ve gözetimine alındı. Tüm üs ve dinleme tesisleri Türk komutanlarının komutasına verilerek bu yerlerdeki ABD bayrakları indirildi. Üslere sağlanan vergi bağışıklıkları kaldırılarak Türk askeri makamlarının izni alınmadan ABD personeli dışındaki Amerikalıların üslere sokulması kesin olarak yasaklandı. Üslere malzeme ve silah ile başka ikmal maddelerinin ithaline izin verilmedi. Ayrıca üslerdeki inşaatlarda durdurularak Türk hava sahasından geçecek ve Türk havaalanlarına inip kalkacak ABD askeri uçaklarının diğer NATO ülkelerine uygulanan izine bağlanması kararlaştırıldı.

Demirel Hükümetinin aldığı bu karardan sonra ABD kongresinin. 2 Ekim 1975 tarihinde ambargoyu kısmen kaldırdığı gözlendi. Bu gelişme üzerine Türk—ABD Savunma İşbirliğinin yeniden düzenlenmesine ilişkin görüşmeler başladı. Daha sonraki dönemde Ecevit hükümetinin 1978 Ekiminde aldığı bir kararla üslerin statüsü değiştirildi ve yeni bir geçici statü yürürlüğe sokuldu. Buna göre de İncirlik Üssünün yanısıra Sinop ve Pirinçlik üslerinin de yeniden çalışmasına izin verildi. Bir yıllık geçici statünün bitiminde bu süre üç ay daha uzatıldı. Bu uzatmanın bitiminde Savunma İşbirliği Anlaşması ile ek protokolleri iki ülke yetkililerince parafe edildi. Parafe edilmesi sırasında bilindiği gibi yine Demirel hükümeti işbaşında bulunuyordu. Parafe edilen anlaşmaların imzalanması ise gecikti. Bunun üzerine geçici statünün yürürlük süresi 45 gün daha uzatıldı. Bilindiği gibi bu uzatma süresi de 31 Mart 1980'de sona erecek.

Başkentteki siyasi gözlemciler bu gelişmelerin batıdan yardım alma koşuluyla yakından ilişkili olduğunu, geçici statünün 45 gün uzatılmasının da bu yardım konusunda bir kez olarak kullanılmak istendiğini savundular. Başkentteki diplomatik gözlemcilere göre 714 sayılı Notam'ın kaldırılmasından sonra SIA'nın imzalanması batıdan yardım alırken verilen ödünlerin başında yer alıyor. Böylece Türkiye'nin Batı yanlısı bir politika izlediğini dost ve müttefiklerine kanıtlama girişiminde bulunan Türkiye'nin yardım almak için ödün üstüne ödün vermesi kimi diplomatlarca Türkiye'nin güçlü değil zayıf ve hasta olduğu imajının batıda yaygınlaştırdığı biçiminde değerlendirildi.

Savunma İşbirliği Anlaşmasının 26 Mart çarşamba günü OECD toplantısı sürerken imzalanacağı verilen haberler arasındadır.

GAZİPAŞA'DAN

(Baştarafı 4. Sayfada)
Bizim kadim dost Doğan da TRT'de işlere büyük bir aşkla başladı, işin Allaha kaldığını anladığından mübarek Cuma günleri dinsel bir program koyuverdi büyük bir aşkla vede halkımıza en büyük iyiliği yaptı büyük bir aşkla... Ülkeyi büyük bir aşkla seven sayın yöneticilerimizi, basın toplantısı, açık oturum ayağıyla akcama çıkardı ki hiçbir TRT Genel Müdürü böylesine olumlu bir iş yapmamıştı şimdiyedek, alın bakın bizi, ülkeyi idare edenler bunlar, doya doya seyredin, anlayın dedi.... Oysa bakıyorum nice kalem erbabı bizim Doğan'la uğraşıyorlar şimdi büyük bir aşkla!...

Büyük bir aşkla, ülke yaşanmaz duruma getirildi netice—i kelam!..

Şimdi ey millet, ey bizi idare edenler -yönetenler demeye dilim varmıyor da-ey bizi idare edenler, Tanrı aşkına, vatan aşkına, millet aşkına gelmişinizin geleceğinizin aşkına, n'olur azıcık aşksız vede şevksiz yapın ne yapacaksanız... Zira bu aşk bizi mavf—ı perişan ettü, acıyın bu ülkeye, acıyın bu halka... Başımıza ne iş geldiyse, geliyorsa hep bu aşkla yapılan işlerden geliyor vede aşkla yapılan işlerin ilerde getirecekleri belalar...

Ne oluyor biliyor musunuz, aslında bu aşkla yapılan işlerden durmadan dinlenmeden veled-i zinalar peydahlanıyor, yeter gayrı, yeter, evet n'olur şöyle aşksız vede şevksiz, kitapların yazdığı biçimde, doğal olarak çalışıp çabalayın bu halk için...

Yeter böylesine aşklı ve şevkli çabalara, paydos vede lanet olsun efendim!...

GÖSTERGE

(Baştarafı 3. Sayfada)
Belki De Gaulle gibi Avrupa'yı, Amerika ve Sovyetler Birliği'ne eşit bir güç haline gelmesini siyasal yaşamının rüyası haline getirmiş bir devlet adamı ağırbasmasaydı Eishenhover'in kurmaylarının (Dışişleri Bakanı Herter, Savunma Bakanı Wilson ve Maliye Bakanı Anderson ile Tarım Bakanı Benson) öngörüsü gerçekleşebilirdi. Ama biryandan De Gaulle'ün Avrupa'yı Amerika'dan bağımsız duruma iten ısrarlı tutumu ve öte yandan Amerikan sanayiinin kendisini yenilemeyişi nedeniyle AET'nin üyesi olan ülkeler kısa zamanda Birleşik Amerika'ya yetiştiler ve hatta teknolojide daha ileri bir düzeye dayanan bir kesim olan sanayide öne geçtiler.

Bakkallar yağ,

(Baştarafı 1. Sayfada)
Başbakan Süleyman Demirel'in "Mal bulamayanlar bana başvursun" demesinden sonra, Siirt'te 200 dolayında bakkal, yağ, şeker ve çay yüzlerce şoför de mazot için başvuruda bulundu.

Başbakan Demirel'in açıklamasından sonra Siirt'teki bakkallar uzun süredir yağ bulamadıklarını, bu nedenle halka karşı güç durumda kaldıklarını belirterek, Siirte kısa sürede yağ gönderilmesini istediler. 200 bakkalın Başbakan Demirel'den telgrafla yağ istemelerinden sonra, ellerinde vesika bulunduğu halde, 45 gündür mazot bulamayan ve gereksinmelerini karaborsadan karşılayan çok sayıda şoför de Başbakan'a gönderdikleri telgraflarda, mazot istediler.

GAZİANTEP

Gaziantep'te zamları ve hayat pahalılığını protesto etmek amacıyla bir gösteri düzenlendi. Ünaldı ve Kalealtı mahalleleri pazar yerlerinde düzenlenen gösterilerde "Zamlara hayır", "Zama zulme karşı tek yol devrim" sloganları söylendi. Gösteri yerine gelen güvenlik kuvvetlerinin 30 kişiyi gözaltına aldığı bildirildi.

ÇANKIRI

Kurşunlu ilçesinde halk, Çankırı Valiliği'ne hükümetin sürgün ve kıyım politikasını protesto etmek amacıyla telgraf çekti. Telgraf çekmek isteyenler PTT önünde uzun kuyruklar oluşturdular.

24 Aralık'ta Kahramanmaraş katliamını protesto ettikleri gerekçesiyle haklarında soruşturma açılan çok sayıda memur Çankırı'dan başka illere sürüldü. Halk MHP yöneticilerinin sık sık Ankara'ya giderek bakanlıkları dolaştıkları ve muhbirlik yaptıklarını öne sürdü.

RIZE

Rize'ye uzun süredir gazyağının gelmediği "Belki gelir" düşüncesiyle benzin istasyonlarına gidenlerin uzun kuyruklar oluşturduğu bildirildi. Yetkililer, bugüne kadar ne zaman gazyağı geleceği konusunda kendilerine bir bilgi gelmediğini söylediler. Halk ellerinde gaz bidonları olduğu halde sabahın erken saatlerinde "Belki bugün gelir" düşüncesiyle benzin istasyonlarına gelmekte ve burada uzun kuyruklar oluşturmaktadırlar.

Öte yandan Gümüşhane'nin Torul ilçesi Kürtün bucağında da zamlar protesto edildi.

Çevre köylerden halkın da katılımıyla bir süre önce yapılan miting öncesinde yine faşistlerce karşı propaganda yapıldığı ve, "Komünistler esnafları yağma edecekler. Olay çıkaracaklar, bizleri birbirimize düşürecekler" şeklinde asılsız söylentiler yayıldığı, bu arada miting tertip komitesinden birinin iş yerine patlayıcı madde atıldığı bildirildi.

Salvador'da

(Baştarafı 1. Sayfada)
nun gerçekleşmeyeceğini öğrenince direnise geçtiler. Bunun üzerine askeri birlikler ve köylüler arasında çatışmalar çıktı ve köylülerden 20 kişinin öldüğü bildirildi.

Başkent San Salvador-un 50 kilometre kuzeyindeki "La Colima" çiftliği olarak anılan bu yerdeki olayların duyulması ile birlikte ülkenin pek çok yerinde çeşitli olayların patlak verdiği bildirildi.

Bu olaylarla birlikte başlayan genel grevi kırmak isteyen hükümet birlikleriyle 14 eyalette çıkan çatışmalarda en az 60 kişinin öldüğü bildirildi.

Bu arada San Salvador Üniversitesi askeri birliklerce sarıldı ve binaya ateş açıldı. Bu ateş sırasında 28 üniversitelinin öldüğü açıklandı.

Basına açıklamada bulunan cunta liderlerinden Albay Gonzales, üniversite kuşatması sırasında 28 kişinin öldürüldüğünü doğrularken bunun bir halk ayaklanması girişimi olduğunu söyledi.

Özel

(Baştarafı 1. Sayfada)
Başkanı Orgeneral Kenan Evren, ilgili bakanlar, kuvvet komutanları ve Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri katıldılar.

Milli Güvenlik Kurulu'nun dünkü toplantısında önceki gün Başbakan Süleyman Demirel'in başkanlığında yapılan sıkıyönetim koordinasyon toplantısında alınan kararlar görüşüldü. Toplantıda ayrıca Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren'in bir süre önce özel bankaların kendi kendilerini korumaları gerektiği yolundaki açıklaması da ele alındı. Öğrenildiğine göre Evren toplantıda konuya ilişkin geniş bilgi sundu. Bu konuda hazırlanacak yasa tasarısının öncelikle tamamlanmasının ordunun eski gücüne kavuşmasını sağlayacağını söyledi.

NE ALIRSAN 12,5

EMRE

ARADAN BİRÇOK GÜN GEÇTİ KEMAL İŞPORTACI MESLEKDAŞLARI ARASINDA SEVİLEN, ARKADAŞLIĞI ARANAN BİRİ OLDU, BİLDİĞİ KADAR, DİLİNİN DÖNDÜĞÜ KADAR ONLARLA KONUŞTU TARTIŞTI. SÖYLEMESİ GEREKSİZ TABİİ---

---CEMAL BABA VE DEVRİMCİLER ONUN EN BÜYÜ DOSTLARI İDİLER. BAĞLARI GÜÇLENDİKÇE, BİLGİSİ VE GÜVENİ ARTIYORDU. HER NEYSE, BİZ ÇİZGİ ROMANIN KERAMETİ OİVEREK BU FASLI KISACA GEÇELİM.. AŞAĞIYA BİR YOL BAKALIM. GÖRELİM BİZİM KURTÇULAR NE TEZGAHLAMAKTA..

YARIN GÜNDÜR, PARA TOPLAMANIN ZAMANI GELDİ

GELDİ YA.. YALNIZ İŞİ SIKI TUTMALI BU SEFER

TAMAM TAMAM, TUTARIZ SEN ŞİMDİ GİT SISKA FAZILI BUL PARAYI TOPLASIN

84 EMRE.

Demokrat
Çatalçeşme Sok. No: 50 Cağaloğlu—İSTANBUL Telefon: 28 68 03
Yıl: 11 Sayı: 3327/104
Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS—SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM
Genel Koordinatör Arslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Müdürü: Işık YURTÇU
Sorumlu Müdür: H.Basri ÇIPLAK
Ankara Temsilcisi: Dr. Ergin ATASÜ

ABONE KOŞULLARI
YURTİÇİ ABONE BEDELLERİ
3 aylık 900.—
6 aylık 1800.—
1 yıllık 3600.—
YURTDIŞI ABONE BEDELLERİ
3 aylık 2250.— 55 DM.
6 aylık 4500.— 110 DM.
1 yıllık 9000.— 220 DM.

İLAN KOŞULLARI
2,3,4,5,6 sayfalar (süt-cm) 700—TL
Devam sayfaları (süt-cm) 800—TL
Doğum, nişan, evlenme ölüm teşekkür (2 süt. 5 cm.) 2500—TL
Yayın ilanları (1 süt 5 cm) 750—TL
Küçük ilanlar (kelimesi) 20—TL
Abone olmak isteyen okurlarımız abone bedelini PTT ile gazetemiz adresine yollamalıdır.

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19. Kızılay- Ankara Telefon: 17 01 41
İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75
Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 58

şu reklamlar yok mu? 1

Türkiye'de reklam harcamaları 5 yılda yüzde 335 arttı

Dört bir yanımız reklamlarla kuşatıldı

- Tekelci firmalar arası rekabet, fiyatları düşürerek değil, reklamlar yoluyla yapılmaktadır.

EN ÇOK BANKALAR REKLAM YAPTIRIYOR

Dünya'da en fazla reklam harcaması sigara içki, kozmetik ve otomotiv sanayi ürünleri için yapılmaktadır. Türkiye'de sigara, içki tekel konusu olduğu için bu alanda-şimdilik-pek yarış yok. Bizde yarış daha çok bankalar arasında.

Türkiye'de 1974 ile 1978 arasında reklam harcamaları %33 artmıştır. En çok reklam veren sektör ise %27 payla bankacılıktır. Faiz oranlarının devletçe saptanması ve hiçbir bankanın bu oranın üstüne çıkamaması nedeniyle bankalar arasındaki yarış da reklamlar yoluyla olmaktadır. En çok reklam harcamasında bulunan 5 bankanın üçü özel, ikisi devlet bankasıdır.

En çok reklam harcaması yapan ikinci sektör ise gıda sanayiidir. Daha çok bisküi, ciklet, konserve, meşrubat, bira, meyva tozu, kola reklamları yapılmasının tüketici üzerindeki en kötü etkisi, dengesiz ve yetersiz beslenme olmaktadır.

Üçüncü sırada gelen sektör ise giyim sanayidir. Bu sektörde daha çok "seçkin"! sınıflara hitap eden Vakko, Beymen, Sanko, Yıldız, Gökbakan reklamları en ön sıradadırlar.

Temizlik maddeleri ile ilgili reklamlar ise dördüncü sırada yer almaktadırlar. Elektirikli aletler ve madeni eşyalar için yapılan reklam harcamalarını, Derby, Elidor, Pereja, Permatik reklamlarının yer aldığı kozmetik sanayii reklamları izlemektedir.

Her yıl milyarlarca lira, işverenlerin bitmek bilmeyen para hırsı nedeniyle reklamlar için harcanıyor. Türkiye'de toplam reklam harcamaları (basın, radyo, TV ve diğer), 1974'de 740 milyon lira iken, 1978'de 2 milyar lira oldu. Bir başka deyişle Türkiye'de reklam harcamaları 5 yılda %335 arttı.

Neden reklam

Piyasanın, az sayıda güçlü tekelci firma tarafından paylaşıldığı koşullarda; malların fiyatlarını tekeller kendileri saptayabilmekte, ne kadar üreteceklerine kendileri karar verebilmektedirler. Tekelci firmalar arasındaki rekabet, fiyatları düşürerek değil, reklamlar yoluyla alıcının zihnini çelmede, gözünü boyamada yarışarak yapılmaktadır. Her firma reklam yoluyla kendi malının' en iyi" olduğunu iddia etmekte, insanların çeşitli biyolojik ve fizyolojik zaaflarını göz önüne alarak hazırlanmış reklamlar yoluyla tüketicinin tercihlerine müdahale etmektedir.

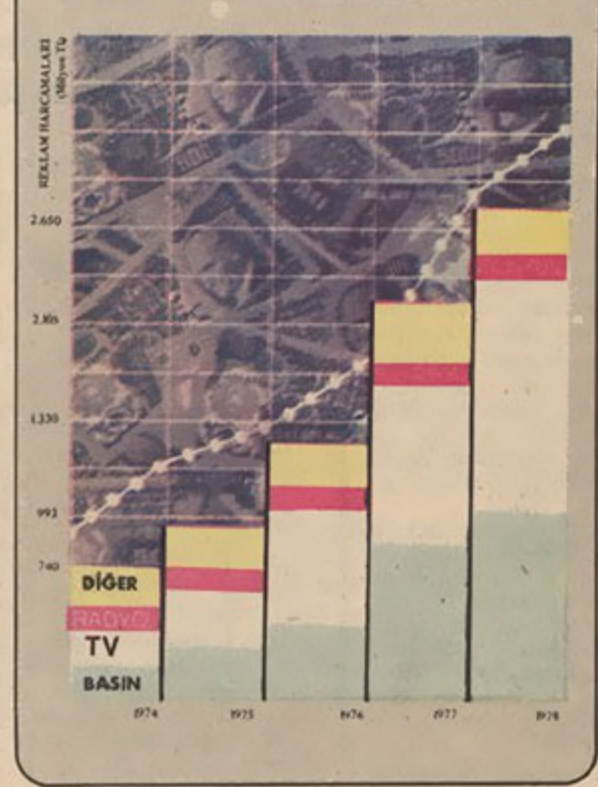
Tüket, daha çok tüket

'Tüket, tüket daha çok tüket...' reklamların tüketicinin gözüne, kulağına, tüm duygularına durmadan haykırır. Komut budur.

Reklamlarla kapitalist, tüketicilerin özellikle sınırlı gelire sahip emekçilerin ellerindeki gelirin hangi mallara hangi önceliklerle harcanması gerektiğini belirlemeye çalışır. Tüketicinin özgür karar vermesini engeller, çepçevre kuşatıp, ihtiyaç olmayanı ihtiyaçmış gibi gösterir, en temel gıda ve geçim mallarının adını ise "gereksiz"e çıkarır.

REKLAM HARCAMALARINDAKI ARTIS VE ARAÇLARIN PAYI

TV KÖŞESİ

20.50 — TATLI ÇARŞAMBA

Kırkından sonra

Dide hanımla (Adile Naşit) Müştak Bey (Mete Inselel) kapı komşudurlar. Dide hanım, Müştak beyle evlenmek istemektedir. Oysa Müştak bey buna hiç yanaşmamakta, hatta ondan nefret etmektedir. Ayrıca Müştak beyin üç çocuğu ve bir de geri zekalı komşusu vardır. (Sezai Altınel)

Programda ayrıca Behiye Aksoy, Izzet Altınmeşe ve Abba Topluluğu yer alıyor.

Tatlı Çarşamba'nın sorunlara yeterince eğilmediğini belirtip eleştirirken, bu hafta karşımıza son derece ucuz bir güldürü konusunun işlendiği bir program çıktı. Herhalde komedi türünden ve yetersiz olmasına rağmen bu program halkın sorunlarını işlediği için ki iyice yavanlaştı. Yetkililerin hoşuna gitmedi, yani tatlı çarşamba da tatlı çarşamba'nın da tadı kalmadı.

19.30 — TAKSİ

Sürekli filmin "Alex'in korkusu" adlı bölümü yayınlanacak. Alex, soyguncular tarafından vurulur. Bunun üzerine mesleğini bırakarak garson olmaya karar verir. Arkadaşları onu tekrar mesleğine döndürmeye çalışırlar.

İZLEYİCİ MEKTUBU

"At, avrat, silah... " Ve bir reklam

Erkeklerin yiğitliği, üstünlüğü, gururluluğu, efendiliği üzerine.. bir reklam, her akşam TV ekranlarında yeralıyor, daha doğrusu... markalı jileti kullanan erkeklerin bu özelliklee sahip olduğu vurgulanıyor reklamda. Ve daha sonra "at,avrat, silah, bıyık, rakı... markalı jilet": işte erkek deniliyor. Orta Asya Türklerine olan özlemlerini uluyarak sık sık dile getiren faşistlerin çok sevdiği bir slogan olan "at, avrat, silah" böylece TV ekranlarında yeralma olanağı bulurken, dolaylı yoldan faşist propagandaya hizmet ediliyor. Faşist propaganda dedik, çünkü hem bu slogana sahip çıkanlar sevimli ve meşru kılınırken, hem de faşistlerin kadına bakış açısı empoze ediliyor.

Bu reklam sizi de aşağılıyor. Ve erkek olmak adına son derece ilkel özellikler atfederek erkek saymıyor. Dikkat edin ve bu reklamın empoze ettiği özelliklerle değil, dostluğa yardımlaşmaya sevgiye açık insanca özelliklerle erkekliğe sahip çıkın.

Sevim Kaynak

TV'de BUGÜN

19.00 HABERLER
19.05 LASSİE
19.30 TAKSI
20.00 HABERLER
20.30 UYKUDAN ÖNCE
20.50 TATLI ÇARŞAMBA
21.30 DINAMO DRESDEN–NOTTİNGHAM FOREST ŞAMPIYON KULÜPLER ÇEYREK FİNAL RÖVANŞ MAÇI
23.00 HABERLER

Prof. AYŞE BAYSAL
(HACETTEPE ÜNİVERSITESİ, BESLENME DIYET BÖLÜMÜ)

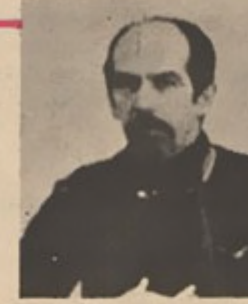
"Sanayiciler TV'den halkı reklamlarla yönlendiriyor"

"Emekçiler reklamların etkisiyle çocuklarına çokomel, gazoz vb. almaya çalışıyorlar. Oysa süt mutlaka verilmelidir. Üstelik bu tür şekerli yiyecekler dişleri çürüttüğü için zararlıdır da. Her çocuk günde bir bardak süt mutlaka içmeli. "Uykudan önce" programında süt içme teşvik ediliyordu. Ancak bu kaldırıldı. Ben, bu kararda, sanayicilerin de etkili olabileceğini düşünüyorum. Sıkıysa reklamlarda kaldırılsın.

Öte yanda, gazoz, şeker, bisküvi reklamlarının etkisiyle emekçiler bunları gidip satın alıyorlar. Oysa bir bardak süt yerine gazoz alınması, ekmek yerine bisküvi alınması hem gereksiz masraf yapıyor hemde dişlere zarar veriyor. Yoksul halkın, bu reklamlara itibar etmeden, ben niye hem besin alamayayım hem de boğazda yalısı olan bu adamları memnun edeyim. diye düşünmesi gerekir.

Sanayiciler, yönetenler üzerindeki etkinlikleri sayesinde TV'lerden halkı yönlendiriyor. Sütü TV'den kaldıranlar bu reklamları da kaldırsın, kolay mı?

OKTAY POYRAZ (POYRAZ REKLAM A.Ş.)

"Reklamını yaptığınız firmanın ortağı olduğunuzu düşünün."

Türkiye'de reklamcılık konusunda görüşlerine başvurduğumuz Poyraz Reklam sahibi Oktay Poyraz şunları söyledi:

"Girişimci malını satmak için, arzını muhatabına duyurmak için reklam yaptırır. Amaç, malı sergilemektir, tüketiciyi ikna etmektir, ona malı hatırlatmaktır.

Batı'da reklamı reklamcı şirkete bırakırlar. Ne tür bir reklam istediklerini söylerler. Bu kampanyaya tahmini olarak ayıracakları parayı söylerler Bu, batılı anlamda reklam veren—reklamcı ilişkisidir. Bu tür uygulama bizde %10' dur. %90'ında ise reklam veren kişi, anlamadığı halde bu işe burnunu sokar."

Reklamların halkın tercihini olumsuz yönde de etkileyebildiği dengesiz beslenmeye yol açtığı uzmanlarca ileri sürülüyor. Ayrıca, çocukların kişilikleri üzerindeki olumsuz etkileri var. Ne dersiniz?

Haklısınız. Ancak bu sorun reklam veren ile reklamcı arasındaki anlaşmazlıktan kaynaklanıyor. Çünkü reklamcı bu işin uzmanıdır. Bilinçli yapar. Firma, gelip şu dalda iş yaptığını, kazancına paralel olarak kamu yararını da gözeten bir reklam kampanyası istediğini söylerse bu işten halk zarar görmez. Ama, Türkiye'de uygulama böyle değil. Yasaları da zorlayarak aldatıcı reklam yapıyorlar. Kamu kuruluşları önleyici tedbirler almak istiyor. Özel sektör bunu yapmıyor. Örneğin TRT içki reklamlarını yasaklıyor. Elinden bu kadarı geliyor. Ancak bu kararlara uyulmuyor.

Peki reklamın biçimini size bıraksalar ve bu işi "batı tipi" yapsanız, tüketici ve özellikle çocuklar üzerindeki olumsuz etkiler kalkar mı?

Batı tipi yapılsaydı bu yapılanlar hiç değilse %50'ye düşerdi. Çünkü reklamcı da reklamını yaptığı firmanın kâr etmesini ister. Firma kâr ederse, reklamcı da kâr eder. Ben dışarıda bu konuyu öğrenirken slogan olarak şunu öğrettiler. "Reklamını yaptığınızfirmanın ortağı olduğunuzu düşünün" gerçekten de doğru.

Demokrat Çocuk

KİTLE İLETİŞİM ARAÇLARI

Günümüzde kitle iletişim aracı denince akla, radyo, televizyon ve basılı yayınlar, özellikle de gazete gelir. Bu araçlar toplumu oluşturan unsurların iletişim sağlamalarında bir vasıta görevini görürler. Yani insanlar, dünyada ve ülkelerinde olup bitenleri kitle iletişim araçları yoluylaöğrenir. Olayların nedenlerini, yorumlanışlarını onların gözüyle görür.

Insanlar bilgilerinin olmadığı konularda düşünemeyebilirler. Bunun, gibi doğru, nesnel, yansız bilgilerinin olmadığı konularda da doğru, nesnel ve yansız düşünemeyebilirler. İşte bu nedenle, radyo , televizyon ve gazetelerin yüzyılımızda çok büyük önemi vardır. Bir başka deyişle, insanların düşüncelerini ve buna bağlı olarak da davranışlarını bu kitle iletişim araçları önemli bir biçimde etkiler.

Toplumların yönetiminde gücü elinde bulunduranların radyo, televizyon ve basını da kendi düşünceleri doğrultusunda kullandıkları bir gerçektir.

Tek bir somut olayın bile farklı gazete dergi ve kitaplarda birbirine hiç benzemeyen bir biçimde sergilendiğini görebiliriz. Açıktır ki, her bir yayın organı aynı olayı kendi görüşlerini daha bir doğrulamak için kullanmaktadır. Burada bize düşen, doğruyu ve gerçeği iletenleri seçebilmektir.

Güneş Ağabey

SİZLERDEN

BİLUMUM BEBELERE BÜLLÜMBEBELER

Kayseri köylerinde topraktır evler
Böyle, yerden yukarı...
Bahar gelince papatyalar sarar damları
Çemen ekmek yenir çiçekler arasında
Büllümbebe derler adına-Bildiğimiz papatya-
Şehirde demeti en az 40 Lira!
Sebildir sebil buralarda

Kayseri'de, papatya evler arasında
Bilumum bebeler aç ve çıplak
Papatya müşküle ilaç...
Derler ki;

– Padişahımız efendimiz rahmetli
papatyayla yıkanırmış
Yani, büllümbebe suyuyla
Toprağı bol olsun
Kadir kıymet biliriz.

Biliriz ya...
Su yoktur köyümüzde, yıkanamaz bebeler
Papatyalar arasında, baharın kazılan mezarlara
Çıplak çocuklar aç yatırılır
Doyamadan yaşamaya, çiçekliğe, çocukluğa
Doyamadan özgürlüğe, barışa
Bundandır bol olduğu papatya tohumunun

Yavuz Ahmet Erol – ANKARA

HAYVANLARI TANIYALIM

BUKALEMUN

Sıcak ülkelerde yaşayan bir sürüngendir. Başlıca özelliği derisinin bulunduğu ortama göre renk değiştirmesidir. Bu, onu düşmanlarından korur. Avına yaklaşan bukalemun, üzeri yapışkan uzun dilini ok gibi uzatarak onu yakalar. Her iki gözü de ayrı ayrı hareket eden bukalemun, böylece aynı zamanda hem arkasını, hem de önünü görebilir.

İsterseniz aşağıdaki bukalemun resmini renklendirebilirsiniz. Bakalım hangi renge boyayacaksınız!

BUNU BİLİYOR MUYDUNUZ?

Kedilerin niçin bıyıkları vardır

İnsanlar çevrelerini duyu organları yoluyla algılarlar. İnsanlarda dokunma duyusunun yaptığı işi, kedilerde bıyıklar yapar. Kediler, eşyaları, soğuğu sıcağı hissetmek için bıyıklarını kullanırlar.

ARININ SOKTUGU YER NEDEN ŞIŞER?

Arı, cildimizin içine zehirli iğnesini sokmuştur.

Kan, bu zehiri derhal altetmek görevini yüklenir. Kanın gösterdiği bu tepki olayı şişirir.

BİLMECE BULMACA

	1	2	3	4	5	6
1						
2				■		
3					■	
4			■			
5	■				■	
6						■

SOLDAN SAĞA:

1- Son yıllarda tüm dünyadaki enerji krizinde etkin olan madde. 2- iki nesne arasındaki uzaklık ya da bilinmeyenin bulunması için emir — TERSİ Dünyamızın uydusu. 3- Işığın eşya üzerine çarpmasıyla yansıyan ışınların niteliğine göre gözümüzde oluşan duyular. — Çizimde kullanılan cetvele ismini veren harf. 4- Balık tutmada kullanılan delikli, kafes şeklide iplik, sicim, tel gibi maddelerden yapılmış örgü. — Bir sayı. 5- Bir müzik aleti. — Bir harf. 6. En çok uzakdoğuda, Çin, Japonya gibi ülkelerde yenen bir yemek.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1- Değişim aracı ve değer ölçüsü olarak kullanılan devletçe bastırılan maden ya da kağıd parçası. — Bir harf 2- Hem Karadeniz Bölgesi'nde hem de Konya'da bir ilçemiz. 3- Gün doğmadan öneki alaca karalık zamanı. — Vilayet. 4- Bir harf — Bir şeyin bir ücret karşılığında belli bir zaman için bir başkasına verilmesi. 5- Demokrasilerde onun geçerli olduğunu, halkın iradesini onunla belirttiğini söylerler. — Bir sessiz harf. Bir sessiz harf. 6- Arap alfabesinden sonra kabul edilen alfabemizin ismi.

YANIT:
Soldan Sağa Petrol, Ara, Ya. Renk, Ağ, İki Lir, Pilav.
Yukarıdan Aşağıya Para, Ereğli, Tan, İl Kira, oy,
Latin.